

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ Μ/Υ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΧΟΛΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΤΕΧΝΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ»

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ – ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΤΕΧΝΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ»

**ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ιωάννα Θ. Λάκη

Επιβλέπων : Ψαρράς Ιωάννης
Καθηγητής ΕΜΠ

Αθήνα, Οκτώβριος 2023

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ – ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΤΕΧΝΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ»

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Ιωάννα Θ. Λάκη

Επιβλέπων : Ψαρράς Ιωάννης
Καθηγητής ΕΜΠ

Εγκρίθηκε από την τριμελή εξεταστική επιτροπή την 11η Οκτωβρίου 2023

Ψαρράς Ιωάννης
Καθηγητής ΕΜΠ

Ασκούνης Δημήτριος
Καθηγητής ΕΜΠ

Ασημακόπουλος Βασίλειος
Καθηγητής ΕΜΠ

Αθήνα Οκτώβριος 2023

Λάκη Θ. Ιωάννα

Copyright © Ιωάννα Λάκη 2023

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για κάθε σκοπό. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εκπαίδευση ενηλίκων αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα στην ανάπτυξη και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού σε μια εποχή ραγδαίας τεχνολογικής και κοινωνικής μεταβολής. Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση αναδύεται ως ουσιαστικός παράγοντας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που εισάγει η ταχύτατη τεχνολογική εξέλιξη σε κάθε επιχειρηματικό και επαγγελματικό περιβάλλον. Η εκπαίδευση και επιμόρφωση στην ελληνική αστυνομία είναι ένα αντικείμενο που δεν έχει ερευνηθεί ιδιαίτερα. Η βιβλιογραφική αναζήτηση κάνει αντιληπτό τον μικρό αριθμό σχετικών μελετών. Στην πράξη, όμως, οι αστυνομικοί, είτε εργάζονται σε εσωτερικές είτε σε εξωτερικές υπηρεσίες, χρειάζονται εκπαίδευση και μετεκπαίδευση σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο όπως η αυτοάμυνα, τα όπλα και η σκοποβολή. Η Ελληνική Αστυνομία έχει δύο βασικές σχολές για την εκπαίδευση των αστυνομικών σε πρώτο επίπεδο και μια σχολή μετεκπαίδευσης. Επιπλέον, υπάρχει η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία, η οποία προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα. Η παρούσα μελέτη εξετάζει τις απόψεις ενός αριθμού αστυνομικών σχετικά με την εκπαίδευση που τους παρέχεται. Λήφθηκε δείγμα από 104 αστυνομικούς που υπηρετούν σε διάφορες υπηρεσίες της Ελλάδος.

Τα αποτελέσματα της έρευνας καταδεικνύουν ότι υπάρχουν πολλές ελλείψεις στην παροχή και τον σχεδιασμό των προγραμμάτων, που δεν λαμβάνουν υπόψη τις εκπαιδευτικές ανάγκες των αστυνομικών και ότι οι αστυνομικοί δεν είναι πλήρως ικανοποιημένοι από την εκπαίδευση που τους παρέχεται, ενώ αναγνωρίζουν και αποδέχονται τη σημαντικότητα της συνεχούς εκπαίδευσης για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Εκτός αυτού η αξιολόγηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων δεν είναι επαρκής.

Με δεδομένα τα συμπεράσματα της έρευνας γίνεται πρόταση για παροχή κινήτρων προς το προσωπικό ώστε να επιδιώκουν την περαιτέρω εκπαίδευσή τους, αξιοποιώντας και τη δυνατότητα για εξ αποστάσεως παρακολούθηση προγραμμάτων. Επίσης, προτείνεται η διάθεση πόρων από πλευράς της ΕΛΑΣ για τη διεξαγωγή συνεχούς έρευνας επί του ζητήματος.

Λέξεις κλειδιά: εκπαίδευση, κατάρτιση, δια βίου μάθηση, μετεκπαίδευση, εκπαίδευση αστυνομικών, Ελληνική Αστυνομία.

ABSTRACT

Adult education is an important factor in the development and upgrading of human resources skills in an era of rapid technological and social change. Continuing education is emerging as an essential factor in dealing with the challenges introduced by rapid technological development in every business and professional environment. Training in the Greek police is a subject that has not been particularly researched. A literature search is enough to realize the small number of relevant studies. In practice, however, police officers, whether they work in internal or external services, need training and post-graduate education in a wide range of areas, both theoretical and practical such as self-defense, weapons and marksmanship.

The Hellenic Police has two basic schools for the training of police officers at the first level and a further training school. In addition, there is the European Police Academy, which offers training programs. This study examines the views of a number of police officers regarding the training provided to them. A sample was taken from 104 police personnel serving in various services in Greece.

The results of the survey show that there are many shortcomings in the design of the programs, that do not take into account the training needs of the police officers and that the police officers are not fully satisfied with the training provided to them, while they recognize and accept the importance of continuous training for the execution of their duties. In addition, the evaluation of training programs is not sufficient.

Given the conclusions of the research, a proposal is made to provide motivation to the staff to pursue their further training, making use of the possibility for remote monitoring of programs. It is also proposed that resources be made available by Hellenic Police to carry out continuous research on the issue.

Key words: education, training, lifelong learning, retraining, police training, Hellenic Police

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
2	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	4
2.1	Βασική Εκπαίδευση.....	4
2.2.	Η αναγκαιότητα της συνεχούς εκπαίδευσης στη σύγχρονη κοινωνία	5
3.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	11
3.1	Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων.....	11
3.2	Επαγγελματική κατάρτιση	13
3.3	Τυπική, μη τυπική και άτυπη μάθηση	15
3.3.1	Τυπική Μάθηση	15
3.3.2	Μη τυπική μάθηση.....	16
3.3.3	Άτυπη Μάθηση	18
4	Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	21
4.1	Η Αστυνομία στην Ελλάδα.....	21
4.1.1	Ηγεσία	21
4.1.2	Ανθρώπινο Δυναμικό	23
4.2	Βαθμολογική εξέλιξη στην Ελληνική Αστυνομία.	24
4.2.1	Βαθμολογική εξέλιξη αξιωματικών:.....	24
4.2.2	Βαθμολογική εξέλιξη αστυφυλάκων:	24
4.2.3	Προέλευση ανθυπαστυνόμων:	25
4.3	Εισαγωγή ιδιωτών στο προσωπικό Ειδικών Καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας..	25
5	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ.....	29
5.1	Αστυνομική Ακαδημία.....	30
5.2	Επιμόρφωση στον φορέα της Ελληνικής Αστυνομίας	41
5.3	Τυπική και Άτυπη Μάθηση στην ΕΛ.ΑΣ.	56
5.3.1	Τυπική μάθηση στην ΕΛ.ΑΣ.....	56
6	ΕΡΕΥΝΑ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	61

6.1	Ερευνητική μέθοδος	61
6.2	Δημογραφικά Χαρακτηριστικά	63
6.3	Μέθοδοι εκπαίδευσης και περιεχόμενο εκπαίδευσης	66
6.4	Οφέλη εκπαιδευτικών προγραμμάτων.....	76
6.5	Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.....	83
6.6	Αντιλήψεις για τα εκπαιδευτικά προγράμματα	85
7.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	93
8.	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	98
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ	101

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο σημερινό ταχέως μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον, η εκπαίδευση και η ανάπτυξη δεξιοτήτων στο χώρο εργασίας αποτελούν κρίσιμο παράγοντα της λειτουργίας ενός οργανισμού. Η ικανότητα προσαρμογής στις νέες τεχνολογίες, τις τάσεις της αγοράς και τις απαιτήσεις των καταναλωτών είναι απαραίτητη για να παραμείνουν ανταγωνιστικές και βιώσιμες οι εταιρείες. Η εκπαίδευση ενηλίκων αποτελεί ουσιαστικό συστατικό της δια βίου μάθησης, παρέχοντας στα άτομα ευκαιρίες να αποκτήσουν νέες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής το υ. Με τη μεταβαλλόμενη φύση των συνθηκών και των απαιτήσεων εργασίας και τη συνεχή ανάγκη για προσαρμογή, η εκπαίδευση ενηλίκων έχει γίνει πιο σημαντική από ποτέ.

Επενδύοντας στην εκπαίδευση ενηλίκων, τα άτομα μπορούν να βελτιώσουν τις ευκαιρίες εργασίας τους, να αυξήσουν τις δυνατότητες κερδών τους και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τους. Κατ' επέκταση, τα οφέλη αυτής της πρακτικής ενισχύουν και τη δυναμική των οργανισμών και των υπηρεσιών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και αυτός είναι ο λόγος που πρέπει να παρέχουν στους υπαλλήλους τους ευκαιρίες να αναπτύσσουν και να βελτιώνουν συνεχώς τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους (Ντάνος - Σαμαντά 2015).

Η Ελληνική Αστυνομία είναι ένας ουσιαστικός θεσμός στην Ελλάδα, υπεύθυνος για τη διατήρηση του νόμου και της τάξης και τη διασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας και δεν μπορεί να αποτελεί εξαίρεση. Όπως σε κάθε οργανισμό, η Ελληνική Αστυνομία βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στο ανθρώπινο δυναμικό της και είναι απαραίτητο να παρέχει την δέουσα εκπαίδευση και ευκαιρίες ανάπτυξης για να διασφαλίσει ότι οι εργαζόμενοι είναι εφοδιασμένοι με δεξιότητες και γνώσεις για να εκτελούν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους. Αναμφισβήτητα η Ελληνική Αστυνομία ακολουθεί τη διαρκή ενημέρωση– επικαιροποίηση των γνώσεων που αρχικά είχαν αποκτηθεί από τα στελέχη της, δίνει ιδιαίτερη βάση στην εκπαίδευση, μετεκπαίδευση και επιμόρφωση όλων των κατηγοριών και βαθμών του προσωπικού της.

Η παρούσα εργασία αποτελεί μια μελέτη των συστημάτων και της εφαρμογής μετεκπαίδευσης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της αστυνομίας, που εξετάζει τη σημασία, τις προσεγγίσεις και τον αντίκτυπό της στην απόδοση των εργαζομένων και του οργανισμού. Ξεκινά με την εξέταση του ρόλου της εκπαίδευσης και της ανάπτυξης σε

οργανισμούς, συζητώντας τη σημασία της ανάπτυξης των εργαζομένων για την οργανωτική ανάπτυξη και επιτυχία και συνεχίζει με τη διερεύνηση των διαφόρων ειδών προγραμμάτων εκπαίδευσης και ανάπτυξης που διατίθενται στην Ελληνική Αστυνομία και τις προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή τους.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να εξετάσει τον ρόλο της εκπαίδευσης και ανάπτυξης στην Ελληνική Αστυνομία και πώς επηρεάζει τη συνολική απόδοση του οργανισμού. Συνολικά, η παρούσα εργασία παρέχει πολύτιμες γνώσεις για το ρόλο της εκπαίδευσης και της ανάπτυξης σε οργανισμούς και στην Ελληνική Αστυνομία και υπογραμμίζει τη σημασία της επένδυσης στην εκπαίδευση των εργαζομένων για την επίτευξη οργανωτικής επιτυχίας.

Μέσα από ανασκόπηση βιβλιογραφίας και από έρευνα, η παρούσα εργασία στοχεύει στην αξιολόγηση των πρακτικών εκπαίδευσης και ανάπτυξης στην Ελληνική Αστυνομία και στην απεικόνιση της ικανοποίησης των υπαλλήλων της σχετικά με την εκπαίδευση που λαμβάνουν. Στοχεύει στον εντοπισμό του επιπέδου της μόρφωσης των αστυνομικών, στην διερεύνηση της επίδρασης της εκπαίδευσης ενηλίκων στην επαγγελματική ανάπτυξη των αστυνομικών στην Ελλάδα (αποτελεσματικότητα) και στον εντοπισμό των οφελών και του σκοπού των προγραμμάτων εκπαίδευσης.

Επίσης, στόχος της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιάσει την εικόνα που έχουν οι αστυνομικοί για τη σημαντικότητα της συνεχούς εκπαίδευσης. Διοργανώθηκε έρευνα σε εν ενεργεία αστυνομικούς, συμμετέχοντες και μη σε προγράμματα εκπαίδευσης, που περιλαμβάνει ερωτήσεις κλειστού τύπου (κλίμακες αξιολόγησης) και ερωτήσεις ανοιχτού τύπου ώστε να δίνονται πιο λεπτομερείς απαντήσεις. Κατά τη διάρκεια της έρευνας λήφθηκαν υπόψη οι ηθικοί παράγοντες σε όλη τη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της λήψης ενημερωμένης συναίνεσης από τους συμμετέχοντες, της τήρησης του απορρήτου και της ανωνυμίας και της διασφάλισης ότι η έρευνα διεξάγεται με αμερόληπτο τρόπο.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται λόγος για τη βασική εκπαίδευση που παρέχεται από το ελληνικό κράτος καθώς και στη σημασία της συνεχούς εκπαίδευσης. Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται γενικότερα στην εκπαίδευση ενηλίκων και στους τρόπους με τους οποίους δύνανται οι ενήλικες να εκπαιδευτούν. Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται μνεία στον κλάδο της Ελληνικής Αστυνομίας ώστε να μπορέσει ο αναγνώστης να αντιληφθεί τον τρόπο λειτουργίας της καθώς και τη δομή της. Το πέμπτο κεφάλαιο αποτελεί μια περιγραφή του τρόπου εκπαίδευσης των αστυνομικών στην Ελλάδα καθώς και των

δυνατοτήτων που έχουν για επιμόρφωση και περαιτέρω εκπαίδευση (πέραν της εκπαίδευσης τους στις σχολές). Στο κεφάλαιο έξι παρουσιάζεται το μέρος της έρευνας και τα αποτελέσματα που προέκυψαν, ενώ στο έβδομο κεφάλαιο δίνονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση της έρευνας καθώς και προτάσεις για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Τα ερευνητικά ερωτήματα είναι:

1. Ποια μέθοδος εκπαίδευσης είναι καταλληλότερη και πιο προσιτή προς τους αστυνομικούς και πως θεωρούν ότι επηρεάζεται η απόδοσή τους;
2. Εφαρμόζεται κάποιο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και, αν ναι, ποια είναι η χρησιμότητά του;
3. Ποιες είναι οι αντιλήψεις που έχουν οι αστυνομικοί σχετικά με τα προγράμματα επιμόρφωσης;

Η παρούσα έρευνα, διερεύνησε τις απόψεις αστυνομικών και διεκπεραιώθηκε επιτυχάνοντας τους στόχους που είχαν τεθεί. Τα αποτελέσματά της αφορούν τη συγκεκριμένη έρευνα και δεν είναι γενικεύσιμα.

2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

2.1 Βασική Εκπαίδευση

Στην Ελλάδα η βασική εκπαίδευση είναι υποχρεωτική και διαρκεί εννέα χρόνια, από 6 έως 15 ετών. Χωρίζεται σε δύο στάδια: πρωτοβάθμια εκπαίδευση και κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση, γνωστή και ως το πρώτο στάδιο της βασικής εκπαίδευσης, διαρκεί έξι χρόνια και παρακολουθείται από παιδιά ηλικίας 6 έως 12 ετών. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει μαθήματα ελληνικής γλώσσας, μαθηματικών, φυσικών επιστημών, ιστορίας, γεωγραφίας, φυσικής αγωγής, μουσικής, και τέχνη. Επιπλέον, οι μαθητές μπορούν επίσης να μάθουν μια δεύτερη ξένη γλώσσα. Η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, γνωστή και ως δεύτερο στάδιο της βασικής εκπαίδευσης, διαρκεί τρία χρόνια και παρακολουθείται από μαθητές ηλικίας 12 έως 15 ετών. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει μαθήματα ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, μαθηματικών, φυσικών επιστημών, ιστορίας, γεωγραφίας, φυσικής εκπαίδευση και μία ξένη γλώσσα. Οι μαθητές μπορούν επίσης να επιλέξουν να παρακολουθήσουν επιπλέον μαθήματα στην τέχνη, τη μουσική και την τεχνολογία. Στο τέλος της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι μαθητές υποχρεούνται να δώσουν πανελλαδικές εξετάσεις στην ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία, στα μαθηματικά και μία ξένη γλώσσα. Με βάση τη βαθμολογία τους, μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στη γενική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Συνολικά, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα δίνει μεγάλη έμφαση στις ανθρωπιστικές και γλωσσικές σπουδές και θεωρείται υψηλής ποιότητας από τα διεθνή πρότυπα.

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση αναφέρεται στην εκπαίδευση που πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της βασικής εκπαίδευσης, συνήθως σε ηλικία 18 ετών και άνω. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει πανεπιστήμια, τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για την τέχνη και το σχέδιο. Το ελληνικό σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης χωρίζεται σε δύο κύκλους. Ο πρώτος κύκλος είναι η προπτυχιακή εκπαίδευση, η οποία διαρκεί τέσσερα χρόνια και οδηγεί στην απόκτηση πτυχίου. Ο δεύτερος κύκλος είναι η μεταπτυχιακή εκπαίδευση, η οποία περιλαμβάνει μεταπτυχιακά και διδακτορικά προγράμματα. Τα πανεπιστήμια στην Ελλάδα προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιστημών μηχανικής, φυσικών επιστημών, κοινωνικών, ανθρωπιστικών και επιστημών υγείας. Οι εισαγωγές

στα πανεπιστήμια βασίζονται στην Εθνική Εισαγωγική Εξέταση, η οποία είναι μια διαγωνιστική εξέταση που αξιολογεί τις γνώσεις των μαθητών σε διάφορα θέματα. Τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ινστιτούτα (ΤΕΙ) προσφέρουν προγράμματα στη μηχανική, τη γεωργία, τις επιστήμες υγείας και τις εφαρμοσμένες επιστήμες. Τα ΤΕΙ παρέχουν μια πιο πρακτική και πρακτική προσέγγιση στην εκπαίδευση από τα πανεπιστήμια και συχνά έχουν ισχυρούς δεσμούς με τη βιομηχανία. Τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για την τέχνη και το σχέδιο προσφέρουν προγράμματα στις καλές τέχνες, την αρχιτεκτονική, τη γραφιστική και το σχέδιο μόδας. Το ελληνικό σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι σεβαστό και έχει μακρά ιστορία αριστείας. Πολλά ελληνικά πανεπιστήμια κατατάσσονται σε υψηλά επίπεδα στις διεθνείς κατατάξεις πανεπιστημίων και οι Έλληνες πτυχιούχοι είναι ιδιαίτερα περιζήτητοι από τους εργοδότες στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο.

Σκοποί της εκπαίδευσης.

Η σύγχρονη εκπαίδευση δεν έχει ξεκάθαρους σκοπούς λόγω της γρήγορης ανάπτυξης, παρόλα αυτά γίνονται κατά κύριο λόγο γενικώς αποδεκτοί οι παρακάτω σκοποί:

- ο Ο σχηματισμός του χαρακτήρα, κάτι που βοηθάει τους νέους στις σχέσεις τους με τον συνάνθρωπό τους.
- ο Η ανάπτυξη της ευφυΐας.
- ο Η μετάδοση και η βελτίωση της εθνικής κουλτούρας.
- ο Ο εφοδιασμός με γνώσεις και δεξιότητες ανάλογα με τις ικανότητές του καθενός ώστε να αποκτηθούν τα απαραίτητα για τη ζωή.

2.2. Η αναγκαιότητα της συνεχούς εκπαίδευσης στη σύγχρονη κοινωνία

Στο σημερινό ταχέως εξελισσόμενο κόσμο, όπου η τεχνολογία προχωρά με πρωτοφανή ρυθμό και οι νέες δεξιότητες γίνονται απαραίτητες για την επιτυχία σταδιοδρομίας, η εκπαίδευση ενηλίκων και η συνεχής κατάρτιση έχουν αναδειχθεί ως κρίσιμα συστατικά της προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης (Cedefop, 2014, Χαλάς, 2001). Οι εποχές που η εκπαίδευση θεωρούνταν ένα γεγονός που περιοριζόταν μόνο στην παιδική ηλικία και την εφηβεία, έχουν παρέλθει. Η σύγχρονη πραγματικότητα απαιτεί από τους ενήλικες να αγκαλιάσουν τη δια βίου μάθηση για να παραμείνουν ανταγωνιστικοί, προσαρμοστικοί και σχετικοί ενόψει των μεταβαλλόμενων αγορών εργασίας, των

οικονομικών προκλήσεων και των τεχνολογικών διαταραχών. Η εκπαίδευση αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη και την πρόοδο της ανθρώπινης κοινωνίας. Ωστόσο, στη σύγχρονη εποχή, η σταθερότητα και η επιτυχία απαιτούν συνεχή εκμάθηση και εξέλιξη. Η αναγκαιότητα της συνεχούς εκπαίδευσης έχει αυξηθεί ανάλογα με τις αλλαγές στην τεχνολογία, την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της κοινωνίας γενικότερα. Στο παρόν κεφάλαιο, διερευνάται η αναγκαιότητα της εκπαίδευσης ενηλίκων και της συνεχούς κατάρτισης και εξετάζονται οι λόγοι για τους οποίους η συνεχής εκπαίδευση αποτελεί αναγκαιότητα για τον σύγχρονο άνθρωπο (Wolf & Longhi, 2012).

Προσαρμοστικότητα σε έναν κόσμο που αλλάζει

Ένας από τους κύριους λόγους για τους οποίους η εκπαίδευση ενηλίκων και η συνεχής κατάρτιση είναι απαραίτητες είναι η ανάγκη για προσαρμοστικότητα σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο. Η τεχνολογία, ο αυτοματισμός και η τεχνητή νοημοσύνη μεταμορφώνουν τις βιομηχανίες και καθιστούν ορισμένες δεξιότητες απαρχαιωμένες. Για να παραμείνουν μπροστά από αυτές τις αλλαγές, οι ενήλικες πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στη συνεχή μάθηση για να ενημερώσουν τα σετ δεξιοτήτων τους και να παραμείνουν σχετικοί με το εργατικό δυναμικό. Η συνεχής εκπαίδευση δίνει τη δυνατότητα στους επαγγελματίες να προσαρμοστούν στις νέες τεχνολογίες, να αποκτήσουν δεξιότητες που απαιτούνται και να επανεφεύρουν τον εαυτό τους για να παραμείνουν πολύτιμοι συνεισφέροντες στην αγορά εργασίας (European Commission Vol 1, 2017)

- Κλείσιμο του κενού δεξιοτήτων

Η ταχεία πρόοδος της τεχνολογίας έχει δημιουργήσει ένα σημαντικό χάσμα δεξιοτήτων μεταξύ αυτού που κατέχει το εργατικό δυναμικό και αυτού που απαιτούν οι εργοδότες. Αυτό το κενό αποτελεί σημαντική πρόκληση τόσο για τα άτομα που αναζητούν εργασία όσο και για τις επιχειρήσεις που αναζητούν εξειδικευμένα talέντα. Η εκπαίδευση ενηλίκων και η συνεχής κατάρτιση διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην κάλυψη αυτού του χάσματος, παρέχοντας στα άτομα την ευκαιρία να αποκτήσουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις που απαιτούνται για να ανταποκριθούν στις τρέχουσες και μελλοντικές απαιτήσεις εργασίας. Αντιμετωπίζοντας το χάσμα δεξιοτήτων μέσω της δια βίου μάθησης, οι ενήλικες μπορούν να αυξήσουν την απασχολησιμότητά τους και να συμβάλουν σε μια ακμάζουσα οικονομία (Tonette, 2020)

- Ενίσχυση Ευκαιριών Σταδιοδρομίας

Στη σημερινή ανταγωνιστική αγορά εργασίας, οι εργοδότες αναζητούν άτομα που διαθέτουν ποικίλες δεξιότητες και επιδεικνύουν δέσμευση για προσωπική ανάπτυξη και εξέλιξη. Η εκπαίδευση ενηλίκων και η συνεχής κατάρτιση παρέχουν στα άτομα ένα μέσο για να βελτιώσουν τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας τους. Επενδύοντας στην εκπαίδευσή τους και μένοντας ενημερωμένοι για τις τάσεις του κλάδου, οι ενήλικες μπορούν να διαφοροποιηθούν από τους συνομηλίκους τους, να αυξήσουν τις πιθανότητές τους για προαγωγή και να εξερευνήσουν νέα επαγγελματικά μονοπάτια. Η συνεχής μάθηση δίνει τη δυνατότητα στα άτομα να κυνηγήσουν τα πάθη τους, να ξεπεράσουν τα οροπέδια σταδιοδρομίας και να ξεκλειδώσουν νέες δυνατότητες.

- Προσωπική Ανάπτυξη και Εκπλήρωση

Η εκπαίδευση δεν αφορά μόνο την επαγγελματική ανάπτυξη αλλά και την προσωπική εξέλιξη και ολοκλήρωση. Η εκπαίδευση ενηλίκων ενθαρρύνει τα άτομα να εξερευνήσουν νέα θέματα, να αναπτύξουν νέες προοπτικές και να διευρύνουν τους ορίζοντές τους. Η ενασχόληση με τη δια βίου μάθηση ενισχύει την πνευματική περιέργεια, την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα. Παρέχει στους ενήλικες την ευκαιρία να εμβαθύνουν σε τομείς ενδιαφέροντος, να αποκτήσουν γνώσεις πέρα από τον άμεσο τομέα τους και να καλλιεργήσουν τα προσωπικά τους πάθη. Η συνεχής μάθηση εμπλουτίζει τις ζωές, ενισχύει την αυτοπεποίθηση και δίνει τη δυνατότητα στα άτομα να οδηγούν ικανοποιητικές και ουσιαστικές υπαρξεις. Η συνεχής εκπαίδευση δεν περιορίζεται μόνο στον επαγγελματικό τομέα. Μας παρέχει επίσης τη δυνατότητα να αναπτύξουμε προσωπικά ενδιαφέροντα, να εμπλουτίσουμε τη γνώση μας και να ανοίξουμε νέους ορίζοντες. Αυτή η συνεχής μάθηση συμβάλλει στην ανάπτυξη των προσωπικών μας ικανοτήτων, την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής μας. Η συνεχής εκπαίδευση προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην αγορά εργασίας. Οι εργοδότες αναζητούν υποψήφιους με ευρεία γνώση, προσαρμοστικότητα και δεξιότητες που μπορούν να ανταποκριθούν στις αλλαγές. Η συνεχής εκπαίδευση μας επιτρέπει να επεκτείνουμε τις γνώσεις μας και να είμαστε επίκαιροι στα τελευταία επιστημονικά και τεχνολογικά ευρήματα. Πέρα από το επαγγελματικό πλεονέκτημα, η συνεχής εκπαίδευση συμβάλλει στην προσωπική ανάπτυξη και την αυτοεκπαίδευση, δημιουργώντας ευκαιρίες για την ανακάλυψη νέων ενδιαφερόντων και αναπτύσσοντας την ευελιξία και την αυτοπεποίθησή μας (Field 2011)

- Προσαρμογή στις Κοινωνικές και Πολιτιστικές Αλλαγές

Η κοινωνία υφίσταται διαρκή μεταμόρφωση, με κοινωνικές και πολιτισμικές αλλαγές που διαμορφώνουν τον τρόπο που ζούμε, επικοινωνούμε και αλληλεπιδρούμε. Η εκπαίδευση ενηλίκων εξοπλίζει τα άτομα με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να προσαρμοστούν με επιτυχία σε αυτές τις αλλαγές. Προωθεί την πολιτιστική συνείδηση, προάγει τη συμπερίληψη και ενθαρρύνει τα άτομα να αγκαλιάσουν τη διαφορετικότητα. Μέσω της εκπαίδευσης ενηλίκων, τα άτομα μπορούν να αναπτύξουν τις απαραίτητες ικανότητες για να πλοηγηθούν σε έναν όλο και πιο διασυνδεδεμένο και πολυπολιτισμικό κόσμο

- Ταχύτατες τεχνολογικές εξελίξεις

Η τεχνολογία προχωράει με αστραπιαίους ρυθμούς και επηρεάζει όλους τους τομείς της ζωής μας. Νέες εφαρμογές, ψηφιακές πλατφόρμες και τεχνολογικές διαδικασίες δημιουργούνται συνεχώς, απαιτώντας από τους ανθρώπους να ανανεώνουν τις γνώσεις τους για να είναι συμβατοί με τις σύγχρονες απαιτήσεις. Η συνεχής εκπαίδευση σε τεχνολογικά θέματα είναι απαραίτητη για να μπορούμε να εκμεταλλευτούμε το δυναμικό της τεχνολογίας και να παραμείνουμε ενημερωμένοι.

- Απαξίωση των γνώσεων

Στην εποχή της πληροφορίας και της τεχνολογίας, οι γνώσεις γίνονται ολοένα και πιο ευαίσθητες στην απαξίωση. Οι αλλαγές στην κοινωνία και η γρήγορη εξέλιξη της τεχνολογίας έχουν οδηγήσει σε μια κουλτούρα της σύντομης διάρκειας της γνώσης, όπου η πληροφορία γίνεται γρήγορα ξεπερασμένη και η αξία των γνώσεων μειώνεται. Η πληθώρα πληροφοριών που είναι διαθέσιμη στο διαδίκτυο και η εύκολη πρόσβαση σε αυτές έχει οδηγήσει σε μια κουλτούρα της γρήγορης κατανάλωσης πληροφοριών, όπου η νέα πληροφορία αντικαθιστά γρήγορα την παλιά και ο κύκλος ανανέωσης των γνώσεων επιταχύνεται. Ως αποτέλεσμα, η αξία των γνώσεων μειώνεται, και οι παραδοσιακές μορφές εκπαίδευσης αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην καθιέρωση τους ως σταθερού μέσου μάθησης. Η απαξίωση των γνώσεων αποτελεί πραγματικότητα στη σύγχρονη κοινωνία, ωστόσο, η συνεχής εκπαίδευση αποτελεί το κλειδί για να αντιμετωπιστεί αυτή η πρόκληση. Η συνεχής εκπαίδευση επιτρέπει την αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων μας, προσφέροντας ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και ενισχύοντας την επαγγελματική και προσωπική μας ανάπτυξη. Συνεπώς, η συνεχής εκπαίδευση πρέπει να

αντιμετωπίζεται ως ένα αναγκαίο εργαλείο για την επιτυχία και την ανάπτυξή μας σε αυτήν την πολύπλοκη και αλλαγμένη εποχή (Knowles, Holton, & Swanson, 2015).

- Αλλαγές στην αγορά εργασίας

Οι απαιτήσεις της αγοράς εργασίας έχουν αλλάξει δραματικά τα τελευταία χρόνια. Νέες επαγγελματικές δεξιότητες και γνώσεις είναι απαραίτητες για να είμαστε ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας. Η συνεχής εκπαίδευση μας επιτρέπει να ενημερώνουμε και να αναβαθμίζουμε τις δεξιότητές μας, προσφέροντάς μας μεγαλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης και επαγγελματικής ανέλιξης.

Η αναγκαιότητα της εκπαίδευσης ενηλίκων και της συνεχούς κατάρτισης δεν μπορεί να υπερεκτιμηθεί στον σημερινό κόσμο με γρήγορους ρυθμούς και διαρκώς εξελισσόμενους. Αγκαλιάζοντας τη δια βίου μάθηση, οι ενήλικες μπορούν να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, να κλείσουν το χάσμα δεξιοτήτων, να βελτιώσουν τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας τους, να βιώσουν προσωπική ανάπτυξη και να προσαρμοστούν στις κοινωνικές και πολιτισμικές αλλαγές. Σε μια κοινωνία που καθοδηγείται από τις τεχνολογικές εξελίξεις και την παγκόσμια συνδεσιμότητα, η εκπαίδευση ενηλίκων γίνεται ζωτικό εργαλείο για προσωπική και επαγγελματική επιτυχία. Καθώς τα άτομα δεσμεύονται για συνεχή μάθηση, ξεκλειδώνουν τις πραγματικές τους δυνατότητες, συμβάλλοντας όχι μόνο στη δική τους πρόοδο αλλά και στην πρόοδο της κοινωνίας στο σύνολό της. Στη σύγχρονη κοινωνία, η συνεχής εκπαίδευση αποτελεί αναγκαιότητα για την προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική μας ανάπτυξη. Οι αλλαγές στην τεχνολογία και στην αγορά εργασίας καθιστούν αναγκαίο να είμαστε διαρκώς ενημερωμένοι και προετοιμασμένοι για να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις του περιβάλλοντος μας. Μέσω της συνεχούς εκπαίδευσης, μπορούμε να αναβαθμίζουμε τις δεξιότητές μας, να εμπλουτίζουμε τις γνώσεις μας και να επιτυγχάνουμε τους επαγγελματικούς και προσωπικούς μας στόχους. Είναι σημαντικό να αντιληφθούμε τη συνεχή εκπαίδευση ως μια διαδικασία που διαρκεί καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής μας και να επενδύουμε σε αυτήν για την ανάπτυξή μας και την ευημερία μας. Η τεχνολογική εξέλιξη αλλάζει το προφίλ των επαγγελμάτων και δημιουργεί νέες απαιτήσεις γνώσης. Οι αυτοματισμοί και η τεχνητή νοημοσύνη προκαλούν αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των βιομηχανιών και των επιχειρήσεων. Η συνεχής εκπαίδευση γίνεται απαραίτητη για να προσαρμοστούν οι εργαζόμενοι σε αυτές τις αλλαγές και να αποκτήσουν νέες δεξιότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας. Η εκπαίδευση πρέπει να είναι συνεχής και

ευέλικτη, προσφέροντας τη δυνατότητα αναβάθμισης και απόκτησης νέων γνώσεων καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής. Η δια βίου μάθηση είναι ουσιώδης για την επίτευξη προσωπικών, επαγγελματικών και κοινωνικών στόχων. Μέσω αυτής της συνεχούς διαδικασίας μάθησης, αναπτύσσουμε τις ικανότητές μας, προσαρμόζονται στις αλλαγές, ενισχύουμε την ανταγωνιστικότητά μας και επιτυγχάνουμε την προσωπική μας ευημερία. Η δια βίου μάθηση δεν πρέπει να θεωρείται ως μια επιπλέον επιβάρυνση, αλλά ως μια ευκαιρία για την ανάπτυξη και την επίτευξη του πλήρους δυναμικού μας. Από την απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων μπορούμε να επωφεληθούμε τόσο στο προσωπικό μας, όσο και στο επαγγελματικό μας περιβάλλον, και να συμβάλουμε στην ευημερία της κοινωνίας στην οποία ζούμε.

3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

3.1 *Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*

Η εκπαίδευση ενηλίκων αποτελεί ουσιαστικό μέρος της δια βίου μάθησης, καθώς παρέχει ευκαιρίες στα άτομα να αποκτήσουν γνώσεις, δεξιότητες και συμπεριφορές που μπορούν να τους βοηθήσουν να βελτιώσουν την προσωπική και επαγγελματική τους ζωή. Τα τελευταία χρόνια, η ζήτηση για εκπαίδευση ενηλίκων έχει αυξηθεί σημαντικά, λόγω παραγόντων όπως οι τεχνολογικές εξελίξεις, οι μεταβαλλόμενες απαιτήσεις εργασίας και η ανάγκη για προσωπική ανάπτυξη και εξέλιξη. Η εκπαίδευση ενηλίκων αναφέρεται στη διαδικασία μάθησης και ανάπτυξης που συμβαίνει μετά την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και την είσοδο στην ενήλικη ζωή. Ενώ η παραδοσιακή εκπαίδευση επικεντρώνεται στην παιδεία που παρέχεται σε παιδιά και νέους, η εκπαίδευση ενηλίκων απευθύνεται σε άτομα που είναι ήδη ενήλικες και επιθυμούν να συνεχίσουν την ανάπτυξή τους και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων.

Η εκπαίδευση ενηλίκων αναγνωρίζεται ως ένας σημαντικός παράγοντας για την ατομική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των ατόμων και των κοινωνιών. Αναλαμβάνει πολλούς ρόλους και σκοπούς, συμβάλλοντας στη συνεχή μάθηση, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την προσαρμογή στις αλλαγές που συμβαίνουν στον κόσμο. Ένας από τους βασικούς στόχους της εκπαίδευσης ενηλίκων είναι η ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των γνώσεων που απαιτούνται για την απασχόληση και την επιτυχία στο επαγγελματικό περιβάλλον. Με την ταχεία εξέλιξη της τεχνολογίας και την αλλαγή των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας, η συνεχής εκπαίδευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων είναι απαραίτητη για την επαγγελματική ανέλιξη και την αποφυγή της απόσυρσης από την αγορά εργασίας. Επιπλέον, η εκπαίδευση ενηλίκων συμβάλλει στην προσωπική ανάπτυξη και εμπλουτισμό των ατόμων. Παρέχει τη δυνατότητα να ανακαλύψουν νέα ενδιαφέροντα, να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να επεκτείνουν τις γνώσεις τους σε διάφορους τομείς. Αυτό ενισχύει την αυτοπεποίθηση, την αίσθηση ικανοποίησης και την προσωπική ικανοποίηση.

Τέλος, η εκπαίδευση ενηλίκων συμβάλλει στην ενεργή συμμετοχή των ατόμων στην κοινωνία. Τους παρέχει τη δυνατότητα να ανταποκριθούν σε κοινωνικές προκλήσεις και να συμβάλλουν στην πρόοδο και τη βιώσιμη ανάπτυξη της κοινωνίας. Μέσω της

εκπαίδευσης, οι ενήλικες αποκτούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να συμμετέχουν ενεργά σε διάφορους τομείς της κοινωνίας, όπως η πολιτική, η οικονομία, η πολιτιστική δραστηριότητα και οι κοινωνικές οργανώσεις. Συνοψίζοντας, η εκπαίδευση ενηλίκων είναι αναγκαία για την ανάπτυξη των ατόμων, την επιτυχία στο επαγγελματικό περιβάλλον και την ενεργή συμμετοχή στην κοινωνία. Αναλαμβάνει έναν καθοριστικό ρόλο στην προσαρμογή στις αλλαγές και τη συνεχή μάθηση, προσφέροντας πλεονεκτήματα τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο (Mezirow, J. 1990)

Αυτό το κεφάλαιο παρέχει μια επισκόπηση της εκπαίδευσης ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένου του ορισμού, του πεδίου εφαρμογής και της σημασίας της. Συζητά επίσης τους διάφορους τύπους προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων και τα οφέλη που προσφέρουν. Η εκπαίδευση ενηλίκων είναι μια σύνθετη και δυναμική διαδικασία που επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες. Υπάρχουν διάφορες θεωρίες για το πώς μαθαίνουν οι ενήλικες που έχουν προκύψει με την πάροδο των ετών, καθεμία από τις οποίες προσφέρει μια μοναδική οπτική για τη διαδικασία της μάθησης ενηλίκων. Ενδεικτικά αναφέρονται τέσσερις εξέχουσες θεωρίες της εκπαίδευσης ενηλίκων: ανδραγωγία, μετασχηματιστική μάθηση, βιωματική μάθηση και κοινωνική μάθηση.

Ανδραγωγική Εκπαίδευση

Η Ανδραγωγική εκπαίδευση είναι μια θεωρία της εκπαίδευσης ενηλίκων που αναπτύχθηκε από τον Malcolm Knowles τη δεκαετία του 1970. Υποδηλώνει ότι οι ενήλικες μαθαίνουν διαφορετικά από τα παιδιά και ότι έχουν μοναδικές ανάγκες και χαρακτηριστικά που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Σύμφωνα με τον Knowles, οι ενήλικες είναι αυτοκατευθυνόμενοι μαθητές που θέλουν να συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία. Φέρνουν επίσης μια πλούσια εμπειρία ζωής στη μαθησιακή κατάσταση, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να ενισχύσει τη μάθησή τους. Η Ανδραγωγική τονίζει τη σημασία της συνάφειας, της επίλυσης προβλημάτων και της άμεσης εφαρμογής της νέας γνώσης (Knowles, Holton & Swanson 2015).

Μετασχηματιστική Μάθηση

Η μετασχηματιστική μάθηση είναι μια θεωρία που αναπτύχθηκε από τον Jack Mezirow τη δεκαετία του 1990. Υποδηλώνει ότι η εκπαίδευση ενηλίκων περιλαμβάνει μια μετασχηματιστική διαδικασία κατά την οποία οι εκπαιδευόμενοι στοχάζονται κριτικά στις

υποθέσεις και τις πεποιθήσεις τους και στη συνέχεια χρησιμοποιούν αυτόν τον προβληματισμό για να αναπτύξουν νέες προοπτικές και τρόπους σκέψης. Η μετασχηματιστική μάθηση μπορεί να πυροδοτηθεί από μια ποικιλία εμπειριών, όπως ένα σημαντικό γεγονός της ζωής ή την έκθεση σε μια νέα κουλτούρα ή ιδεολογία. Αυτή η θεωρία τονίζει τη σημασία του κριτικού στοχασμού και του διαλόγου στη μαθησιακή διαδικασία. (Mezirow, 2000).

Βιωματική μάθηση

Η βιωματική μάθηση είναι μια θεωρία που αναπτύχθηκε από τον David Kolb τη δεκαετία του 1980. Προτείνει ότι οι ενήλικες μαθαίνουν καλύτερα μέσω της άμεσης εμπειρίας και του προβληματισμού σχετικά με αυτήν την εμπειρία. Σύμφωνα με τον Kolb, η μάθηση περιλαμβάνει έναν συνεχή κύκλο τεσσάρων σταδίων: συγκεκριμένη εμπειρία, στοχαστική παρατήρηση, αφηρημένη εννοιολόγηση και ενεργητικός πειραματισμός. Η βιωματική μάθηση τονίζει τη σημασία της ενεργού συμμετοχής, του προβληματισμού και της εφαρμογής της νέας γνώσης (Kolb, 2014).

Κοινωνική Μάθηση

Η κοινωνική μάθηση είναι μια θεωρία που αναπτύχθηκε από τον Albert Bandura τη δεκαετία του 1970. Υποδηλώνει ότι η εκπαίδευση ενηλίκων επηρεάζεται από τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και την παρατήρηση των άλλων. Σύμφωνα με τον Bandura, οι ενήλικες μαθαίνουν παρατηρώντας τη συμπεριφορά των άλλων και τις συνέπειες αυτής της συμπεριφοράς. Η κοινωνική μάθηση δίνει έμφαση στη σημασία της μοντελοποίησης, της ανατροφοδότησης και της ενίσχυσης στη μαθησιακή διαδικασία. Συνολικά, αυτές οι θεωρίες μάθησης ενηλίκων προσφέρουν διαφορετικές προοπτικές για το πώς μαθαίνουν οι ενήλικες και ποιοι παράγοντες είναι σημαντικοί στη μαθησιακή διαδικασία. Ενώ κάθε θεωρία έχει τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της, μαζί παρέχουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την κατανόηση της εκπαίδευσης ενηλίκων και το σχεδιασμό αποτελεσματικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Bandura, 1977).

3.2 Επαγγελματική κατάρτιση

Η επαγγελματική κατάρτιση αποτελεί ζωτικό συστατικό της προσωπικής και επαγγελματικής εξέλιξης. Αυτό το δοκίμιο διερευνά τη σημασία της επαγγελματικής κατάρτισης, τον αντίκτυπό της στην ατομική ανάπτυξη και την οργανωτική επιτυχία,

καθώς και στρατηγικές για το σχεδιασμό αποτελεσματικών προγραμμάτων κατάρτισης. Επιπλέον, παρέχει πολύτιμους πόρους για περαιτέρω εξερεύνηση και εφαρμογή.

Ο όρος επαγγελματική κατάρτιση έχει να κάνει με τον πρώτο κύκλο κατάρτισης ενός επαγγέλματος που καλύπτει κατά κύριο λόγο τις αρχικές ανάγκες των καταρτιζομένων μέσω της απόκτησης γνώσεων και δεξιοτήτων ευρύτερου χαρακτήρα, ενώ η συνεχιζόμενη κατάρτιση αφορά στον εκσυγχρονισμό και την ανανέωση των προσόντων και δεξιοτήτων τους μέσα από μια διαρκή εκπαιδευτική διαδικασία (Cedefop, 2014) Όσοι λαμβάνουν την αρχική κατάρτιση, προετοιμάζονται για την κάλυψη μιας μελλοντικής εργασίας ενώ μέσω της συνεχιζόμενης κατάρτισης προσαρμόζουν τις δεξιότητες τους στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Η συνεχιζόμενη κατάρτιση επιδιώκει να κάνει ομαλότερη την προσαρμογή στις συνθήκες των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που μεταβάλλονται και του περιεχομένου της εργασίας, να προμοτάρει την ένταξη των νέων και άλλων ομάδων του πληθυσμού στην αγορά εργασίας και να προωθήσει την αρχή των ίσων ευκαιριών (Brookfield, 2015).

Η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση αναφέρεται στην απόκτηση νέων γνώσεων, δεξιοτήτων και αντιλήψεων που απαιτούνται για την ανάπτυξη στον επαγγελματικό τομέα. Αντί να θεωρείται η εκπαίδευση ως μια διαδικασία που συμβαίνει μόνο στην αρχή της σταδιοδρομίας, η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση αναγνωρίζει την ανάγκη για συνεχή αναβάθμιση και ανανέωση των δεξιοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής πορείας. Η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση προσφέρει αρκετά οφέλη τόσο για τους επαγγελματίες όσο και για τις επιχειρήσεις. Από την πλευρά του επαγγελματία, η συνεχιζόμενη κατάρτιση του επιτρέπει να αναπτύξει νέες δεξιότητες, να ενημερωθεί για τις τελευταίες τάσεις και εξελίξεις στον τομέα του και να προσαρμοστεί σε αλλαγές και προκλήσεις. Αυτό του επιτρέπει να παραμένει ανταγωνιστικός και αξιόπιστος, καθώς αποκτά νέες γνώσεις και δεξιότητες που τον εξοπλίζουν για ανταπόκριση στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας (European Commission, 2016, OECD 2019).

Η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη και την επιτυχία στον σύγχρονο επαγγελματικό χώρο. Από την απόκτηση νέων δεξιοτήτων και γνώσεων μέχρι την προσαρμογή στις τάσεις και τις αλλαγές, η συνεχιζόμενη κατάρτιση επιτρέπει στους επαγγελματίες να παραμένουν ανταγωνιστικοί και αξιόπιστοι. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις επωφελούνται από την εκπαίδευση των υπαλλήλων τους, καθώς

αυξάνεται η απόδοση και η παραγωγικότητα. Με την ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και τις συνεχείς αλλαγές στον εργασιακό τομέα, η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση γίνεται ακόμα πιο αναγκαία για την επιτυχία και την ανάπτυξη τόσο των επαγγελματιών όσο και των επιχειρήσεων.

3.3 Τυπική, μη τυπική και άτυπη μάθηση

Η μάθηση αποτελεί ένα ουσιαστικό μέρος της ανθρώπινης εμπειρίας και αποτελεί θεμέλιο παράγοντα για την ανάπτυξη και την πρόοδο του ατόμου. Μέσω της μάθησης, αποκτούμε γνώσεις, δεξιότητες και αντιλήψεις που μας επιτρέπουν να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις και να εξελιχθούμε σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο. Ωστόσο, η μάθηση δεν είναι μια ομοιόμορφη διαδικασία, αλλά μπορεί να χωριστεί σε διάφορους τύπους, μεταξύ των οποίων η άτυπη και η τυπική μάθηση. Σε αυτό το άρθρο, θα εξετάσουμε τη φύση αυτών των δύο μορφών μάθησης και τα οφέλη που προσφέρουν (Holford & Griffin, 2018).

3.3.1 Τυπική Μάθηση

Η τυπική μάθηση αναφέρεται σε μια οργανωμένη διαδικασία μάθησης που λαμβάνει χώρα σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, όπως σχολεία, πανεπιστήμια ή επαγγελματικά ινστιτούτα. Αυτός ο τύπος μάθησης ακολουθεί ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα και μια δομημένη μεθοδολογία. Οι μαθητές ακολουθούν συνήθως ένα προκαθορισμένο πρόγραμμα σπουδών και αξιολογούνται μέσω εξετάσεων και αξιολογήσεων. Αυτή η μορφή μάθησης εστιάζει στην απόκτηση γνώσεων και την ανάπτυξη δεξιοτήτων με σαφείς εκπαιδευτικούς στόχους (Cedefop, 2014).

Τόσο η άτυπη όσο και η τυπική μάθηση προσφέρουν μοναδικά οφέλη στους μαθητές. Η άτυπη μάθηση ενισχύει την εφαρμοσμένη γνώση και τις δεξιότητες που αποκτώνται μέσω της πράξης και της εμπειρίας. Παράλληλα, προωθεί την ανεξάρτητη σκέψη, την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα. Από την άλλη πλευρά, η τυπική μάθηση προσφέρει μια δομημένη προσέγγιση που επιτρέπει την ανάπτυξη γνώσεων και την απόκτηση εξειδικευμένων δεξιοτήτων. Επιπλέον, δίνει τη δυνατότητα για πιστοποίηση και αναγνώριση των επιτευγμάτων. Η άτυπη και η τυπική μάθηση αντιπροσωπεύουν δύο διαφορετικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση, αλλά και συμπληρωματικές μεθόδους μάθησης. Ενώ η άτυπη μάθηση ενθαρρύνει την πρακτική εμπειρία και την εφαρμογή των γνώσεων στον πραγματικό κόσμο, η τυπική μάθηση παρέχει μια δομημένη προσέγγιση

και προσφέρει τη δυνατότητα πιστοποίησης και αναγνώρισης. Καθένας από αυτούς τους τύπους μάθησης έχει τα δικά του πλεονεκτήματα και οφέλη. Συνολικά, η συνδυασμένη χρήση άτυπης και τυπικής μάθησης μπορεί να δημιουργήσει ένα πλούσιο και αποδοτικό περιβάλλον μάθησης για το υ ενήλικες (Merriam, Caffarella, & Baumgartner, 2007, Jossey-Bass – Livingstone, 2001)

3.3.2 Μη τυπική μάθηση

Η μη τυπική μάθηση αναφέρεται στη σκόπιμη μάθηση που λαμβάνει χώρα εκτός του παραδοσιακού περιβάλλοντος της τάξης, συχνά χωρίς δομημένο πρόγραμμα σπουδών, σταθερά χρονοδιαγράμματα ή επίσημες αξιολογήσεις. Περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως εργαστήρια, σεμινάρια, διαδικτυακά σεμινάρια, αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, διαδικτυακά μαθήματα, εθελοντισμό και έργα που βασίζονται στην κοινότητα. Αυτό που ξεχωρίζει τη μη τυπική μάθηση είναι η προσέγγισή της με επίκεντρο τον μαθητή, η οποία επιτρέπει στα άτομα να προσαρμόζουν τις μαθησιακές τους εμπειρίες ώστε να ταιριάζουν στις μοναδικές ανάγκες και στόχους τους (Merriam, Caffarella, & Baumgartner 2018, Χαλάς, 2001).

Χαρακτηριστικά της Μη Τυπικής Μάθησης

Ευελιξία: Η μη τυπική μάθηση παρέχει ευελιξία ως προς το χρόνο και την τοποθεσία. Οι μαθητές μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πόρους και να συμμετέχουν σε δραστηριότητες με τον δικό τους ρυθμό, καλύπτοντας τις προσωπικές και επαγγελματικές τους δεσμεύσεις.

Διαφορετικό περιεχόμενο: Αυτός ο τύπος μάθησης καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και δεξιοτήτων. Απευθύνεται σε πρακτικές δεξιότητες, δεξιότητες ζωής, επαγγελματική κατάρτιση, χόμπι και προσωπική ανάπτυξη, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων.

Αυτονομία μαθητή: Η μη τυπική μάθηση δίνει τον έλεγχο στον μαθητή. Τα άτομα επιλέγουν ενεργά τι θέλουν να μάθουν, πώς θέλουν να το μάθουν και πότε θέλουν να ασχοληθούν με το περιεχόμενο.

Καινοτόμες μέθοδοι: Η μη τυπική μάθηση περιλαμβάνει δημιουργικές και καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας. Ενθαρρύνει τη διαδραστική μάθηση μέσω συζητήσεων, έργων, προσομοιώσεων και πρακτικών εμπειριών.

Πλεονεκτήματα της μη τυπικής μάθησης

Συνάφεια: Η μη τυπική μάθηση εστιάζει σε εφαρμογές του πραγματικού κόσμου, καθιστώντας την ιδιαίτερα σχετική με τις άμεσες ανάγκες και τους στόχους των μαθητών. Αυτή η πρακτική προσέγγιση συχνά μεταφράζεται σε ταχύτερη απόκτηση δεξιοτήτων.

Εξατομικευμένη μάθηση: Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να σχεδιάσουν τις μαθησιακές τους διαδρομές με βάση τα ενδιαφέροντα και τις δυνάμεις τους, επιτρέποντας μια πιο ελκυστική και ενθαρρυντική εμπειρία.

Δια βίου μάθηση: Η μη τυπική μάθηση προωθεί την ιδέα της δια βίου μάθησης ενσταλάσσοντας την αίσθηση της περιέργειας και τη συνήθεια της αναζήτησης γνώσης πέρα από την επίσημη εκπαίδευση. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε μια εποχή ραγδαίας τεχνολογικής προόδου.

Διαφοροποίηση δεξιοτήτων: Επιτρέπει στα άτομα να διαφοροποιήσουν το σύνολο των δεξιοτήτων τους, ενισχύοντας την προσαρμοστικότητά τους σε μια συνεχώς εξελισσόμενη αγορά εργασίας.

Ρόλος στη Διαμόρφωση της Δια Βίου Μάθησης

Η μη τυπική μάθηση παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της δια βίου μάθησης για διάφορους λόγους:

Συμπλήρωση κενών γνώσης: Βοηθά στην αντιμετώπιση των κενών στην επίσημη εκπαίδευση, επιτρέποντας στα άτομα να αποκτήσουν πρακτικές δεξιότητες και γνώσεις που μπορεί να μην έχουν καλυφθεί σε παραδοσιακά ακαδημαϊκά περιβάλλοντα.

Επαγγελματική ανάπτυξη: Η μη τυπική μάθηση διευκολύνει τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη, δίνοντας τη δυνατότητα στα άτομα να ενημερώνονται για τις τάσεις και τις εξελίξεις του κλάδου.

Προσωπική ανάπτυξη: Πέρα από τις επαγγελματικές πτυχές, η μη τυπική μάθηση συμβάλλει στην προσωπική ανάπτυξη ενισχύοντας την κριτική σκέψη, τις ικανότητες επίλυσης προβλημάτων και την αυτοπεποίθηση.

Συμμετοχή των πολιτών: Οι ευκαιρίες άτυπης μάθησης, όπως ο εθελοντισμός και τα κοινοτικά έργα, ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και την κοινωνική ευθύνη (Hase & Kenyon, 2021).

Η μη τυπική μάθηση είναι ένα δυναμικό και ουσιαστικό συστατικό του σύγχρονου μαθησιακού τοπίου. Η προσαρμοστικότητά του, η συνάφεια και η εστίασή του στην ατομική ανάπτυξη το καθιστούν ισχυρό εργαλείο για την απόκτηση νέων δεξιοτήτων, την προώθηση της προσωπικής ανάπτυξης και την υιοθέτηση της έννοιας της διαβίου μάθησης. Καθώς ο κόσμος συνεχίζει να εξελίσσεται, η αναγνώριση της αξίας της μη τυπικής μάθησης αναμφίβολα θα αυξηθεί, καθιστώντας την αναπόσπαστο μέρος της εκπαίδευσης στον 21ο αιώνα.

3.3.3 Άτυπη Μάθηση

Η άτυπη μάθηση αναφέρεται σε μια μορφή μάθησης που συμβαίνει κατά τη διάρκεια της καθημερινής ζωής, χωρίς να είναι οργανωμένη από επίσημα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Συμβαίνει μέσω των εμπειριών, των προσωπικών αλληλεπιδράσεων, των σχέσεων και των καθημερινών πρακτικών. Αυτός ο τύπος μάθησης είναι συχνά προσανατολισμένος προς την ανάπτυξη των δεξιοτήτων, την εξόρυξη γνώσης και την επίλυση προβλημάτων. Παραδείγματα άτυπης μάθησης περιλαμβάνουν την εκμάθηση νέων δεξιοτήτων μέσω της εργασίας, την εκμάθηση μέσω των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων και την απόκτηση γνώσεων μέσω της προσωπικής έρευνας και της προσωπικής αναζήτησης (Cedefop, 2014, 184)

Χαρακτηριστικά της Άτυπης Μάθησης

Η άτυπη μάθηση έχει ξεχωριστά χαρακτηριστικά που τη διαχωρίζουν από την επίσημη εκπαίδευση. Συχνά είναι αυτοκατευθυνόμενη, όπου οι μαθητές αναλαμβάνουν την πρωτοβουλία να εξερευνήσουν θέματα προσωπικού ενδιαφέροντος. Σε αντίθεση με την ακαμψία των επίσημων προγραμμάτων σπουδών, η άτυπη μάθηση είναι ευέλικτη, επιτρέποντας στα άτομα να επιλέξουν τις διαδρομές και το ρυθμό μάθησής τους. Είτε διαβάζοντας βιβλία, άρθρα ή ασχολούνται με χόμπι, οι μαθητές βυθίζονται σε θέματα για τα οποία είναι παθιασμένοι, συμβάλλοντας σε μια πιο βαθιά κατανόηση του θέματος (Jarvis, 2010).

Επιπλέον, η άτυπη μάθηση είναι απρογραμματίστη και εμφανίζεται φυσικά κατά τη διάρκεια των καθημερινών εμπειριών. Από τις συνομιλίες με συνομηλίκους μέχρι την παρακολούθηση πραγματικών καταστάσεων, η γνώση αποκτάται σε αυτό το πλαίσιο, καθιστώντας την πιο σχετική και εφαρμόσιμη. Η κοινωνική πτυχή της άτυπης μάθησης

είναι εξίσου σημαντική, καθώς οι αλληλεπιδράσεις με άλλους, όπως μέντορες, ειδικούς και μέλη της οικογένειας, ενισχύουν τη μαθησιακή διαδικασία μέσω κοινών εμπειριών και σοφίας (Hase & Kenyon, 2021).

Πλεονεκτήματα της Άτυπης Μάθησης

Δια βίου μάθηση: Η άτυπη μάθηση ενθαρρύνει μια κουλτούρα δια βίου μάθησης. Ενσταλάζει στα άτομα το κίνητρο να αναζητούν συνεχώς γνώση, να προσαρμόζονται σε νέες προκλήσεις και να ενημερώνονται για τις εξελίξεις σε διάφορους τομείς. Ως αποτέλεσμα, οι μαθητές αποκτούν κίνητρα για τον εαυτό τους, είναι περίεργοι και ανοιχτοί σε νέες ιδέες, συμβάλλοντας στην προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη.

Πρακτική εφαρμογή: Η άτυπη μάθηση συχνά μεταφράζεται σε πρακτικές δεξιότητες. Οι πρακτικές εμπειρίες και τα σενάρια επίλυσης προβλημάτων από την πραγματική ζωή εξοπλίζουν τους μαθητές με ικανότητες που μπορεί να μην είναι εύκολα επιτεύξιμες σε ένα επίσημο περιβάλλον τάξης. Αυτές οι δεξιότητες αποδεικνύονται ανεκτίμητες για την πλοήγηση στις καθημερινές προκλήσεις και την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας σε έναν κόσμο που αλλάζει ταχέως.

Εξατομίκευση: Η ευελιξία της άτυπης μάθησης επιτρέπει στα άτομα να προσαρμόζουν την εκπαίδευσή τους στα συγκεκριμένα ενδιαφέροντά τους και στα μαθησιακά τους στυλ. Αυτή η εξατομίκευση ενθαρρύνει μια βαθύτερη αίσθηση ιδιοκτησίας και δέσμευσης με το θέμα, ενισχύοντας τη συνολική κατανόηση και διατήρηση. (Schuller 2016)

Ολιστική Ανάπτυξη: Η άτυπη μάθηση περιλαμβάνει διάφορα θέματα, ενθαρρύνοντας τους μαθητές να εξερευνήσουν διάφορα ενδιαφέροντα πέρα από την επίσημη εκπαίδευσή τους. Αυτή η ολιστική προσέγγιση στην απόκτηση γνώσης καλλιεργεί καλά στρογγυλεμένα άτομα με ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

Προώθηση της δημιουργικότητας: Η αδόμητη φύση της άτυπης μάθησης καλλιεργεί τη δημιουργικότητα και την καινοτόμο σκέψη. Διερευνώντας διάφορους τρόπους γνώσης, οι μαθητές μπορούν να κάνουν απροσδόκητες συνδέσεις και να βρουν νέες λύσεις σε προβλήματα (Jarvis, 2010).

Η συμπληρωματική φύση της άτυπης και τυπικής μάθησης

Η άτυπη μάθηση δεν επιδιώκει να αντικαταστήσει την τυπική εκπαίδευση, αλλά μάλλον να τη συμπληρώσει. Η τυπική εκπαίδευση παρέχει μια δομημένη βάση, βασικές

δεξιότητες και μια ευρύτερη κατανόηση των θεμελιωδών εννοιών. Ωστόσο, συχνά περιορίζεται από περιορισμούς σπουδών και τυποποιημένες δοκιμές. Η άτυπη μάθηση καλύπτει αυτά τα κενά, προσφέροντας βαθύτερες γνώσεις σε συγκεκριμένους τομείς ενδιαφέροντος και επιτρέποντας την εφαρμογή της γνώσης σε πρακτικές καταστάσεις.

Ο συνδυασμός άτυπης και τυπικής μάθησης οδηγεί σε ένα συνεργιστικό αποτέλεσμα, όπου οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν μια ολοκληρωμένη κατανόηση του αντικειμένου. Η άτυπη μάθηση πυροδοτεί την περιέργεια και το πάθος, καλλιεργώντας την αγάπη για τη μάθηση που εκτείνεται πέρα από την τάξη, ενώ η επίσημη εκπαίδευση παρέχει πλαίσια κριτικής σκέψης και μια συστηματική προσέγγιση της μάθησης (Kolb, 2014).

Η άτυπη μάθηση είναι αναπόσπαστο μέρος του δια βίου εκπαιδευτικού μας ταξιδιού. Η ευελιξία, η εξατομίκευσή του και η εστίασή του σε εμπειρίες του πραγματικού κόσμου ενδυναμώνουν τα άτομα να γίνουν ανεξάρτητα και καλά στρογγυλεμένοι μαθητές. Καθώς η τεχνολογία προχωρά και το παγκόσμιο τοπίο εξελίσσεται, η σημασία της άτυπης μάθησης συνεχίζει να αυξάνεται (Schuller, 2016).

4 Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

4.1 Η Αστυνομία στην Ελλάδα

Η Ελληνική Αστυνομία με τη σημερινή της μορφή δημιουργήθηκε το 1984, με τη συγχώνευση της Χωροφυλακής και της Αστυνομίας Πόλεων (νόμος 1481/1-10- 1984, ΦΕΚ Α΄ - 152). Σύμφωνα με το νόμο 2800/2000, είναι Σώμα Ασφάλειας και έχει ως αποστολή:

- την εξασφάλιση της δημόσιας ειρήνης και ευταξίας και της απρόσκοπτης κοινωνικής διαβίωσης των πολιτών, που περιλαμβάνει την άσκηση της αστυνομίας γενικής αστυνόμευσης και τροχαίας.
- την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος και την προστασία του Κράτους και του δημοκρατικού πολιτεύματος, στα πλαίσια της συνταγματικής τάξης, που περιλαμβάνει την άσκηση της αστυνομίας δημόσιας και κρατικής ασφάλειας.
- την πρόληψη και αποτροπή της παράνομης εισόδου – εξόδου αλλοδαπών στην Ελλάδα και τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την είσοδο, έξοδο, παραμονή και εργασία των αλλοδαπών στη χώρα, που περιλαμβάνει την άσκηση της αστυνομίας αλλοδαπών και προστασίας συνόρων.

Η Ελληνική Αστυνομία συγκροτείται από Κεντρικές και Περιφερειακές υπηρεσίες. Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας αποτελεί την προϊστάμενη αρχή των υπηρεσιών αυτών. Το έργο του συνίσταται στη μέριμνα για την εκπλήρωση της αποστολής του Σώματος, στα πλαίσια της πολιτικής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Για το σκοπό αυτό προγραμματίζει, κατευθύνει, παρακολουθεί και ελέγχει τη δράση των Υπηρεσιών του και εξασφαλίζει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Η Ελληνική Αστυνομία, πάντα κοντά στον πολίτη, ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της εποχής μας, με αναβαθμισμένη εκπαίδευση, με σύγχρονη αντιεγκληματική πολιτική, με αξιοποίηση των επιτευγμάτων. Διεύθυνση Εκπαίδευσης Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας έκδοση 2001-2015 «Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Δοκίμων»

4.1.1 Ηγεσία

Ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας φέρει τον βαθμό του Αντιστράτηγου, ασκεί τη Διοίκηση του Σώματος και είναι υπεύθυνος έναντι του Αναπληρωτή Υπουργού

Προστασίας του Πολίτη για την άσκηση των καθηκόντων του. Ο Αρχηγός επιλέγεται για θητεία δύο ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη χρόνο. Στην ιεραρχία του Σώματος ακολουθούν ο Υπαρχηγός, ο Προϊστάμενος του Επιτελείου του Αρχηγείου, οι Γενικοί Επιθεωρητές Βορείου και Νοτίου Ελλάδος και οι Προϊστάμενοι των πέντε αυτοτελών Κλάδων του Αρχηγείου: Τάξης, Ασφάλειας, Αλλοδαπών & Προστασίας Συνόρων, Διοικητικής Υποστήριξης & Ανθρώπινου Δυναμικού και Οικονομοτεχνικής Υποστήριξης & Πληροφορικής.

Ο Κλάδος Τάξης χειρίζεται τα θέματα γενικής αστυνόμευσης και τροχαίας και προγραμματίζει, κατευθύνει και ελέγχει το έργο των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας στα θέματα αυτά. Ο Κλάδος αυτός διαρθρώνεται στις εξής Διευθύνσεις: α. Διεύθυνση Γενικής Αστυνόμευσης, β. Διεύθυνση Τροχαίας Αστυνόμευσης και γ. Διεύθυνση Εξυπηρέτησης Πολιτών και Δημοτικής Αστυνόμευσης.

Ο Κλάδος Ασφάλειας χειρίζεται τα θέματα δημόσιας και κρατικής ασφάλειας και προγραμματίζει, κατευθύνει και ελέγχει το έργο των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας στα θέματα αυτά. Ο Κλάδος αυτός διαρθρώνεται στις εξής Διευθύνσεις: 40 α. Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας, β. Διεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας, γ. Διεύθυνση Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας και δ. Διεύθυνση Διαβατηρίων και Εγγράφων Ασφαλείας

Ο Κλάδος Αλλοδαπών και Προστασίας Συνόρων χειρίζεται τα θέματα της αστυνομίας αλλοδαπών και προστασίας συνόρων και ιδίως τα θέματα εφαρμογής της νομοθεσίας περί αλλοδαπών, αντιμετώπισης της παράνομης εισόδου, εξόδου και παραμονής αλλοδαπών στη Χώρα, καταπολέμησης της διακίνησης μη νόμιμων μεταναστών, ασφαλούς και υπό συνθήκες σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας κράτησης και επιστροφής τους και προγραμματίζει, συντονίζει και ελέγχει το έργο των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας στα θέματα αυτά.

Ο Κλάδος Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού χειρίζεται τα θέματα πρόσληψης, προσδιορισμού των αναγκών εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, πειθαρχίας και εν γένει υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού, ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων, οργάνωσης και λειτουργίας των Υπηρεσιών του Σώματος, κατάρτισης νομικών κειμένων, ερμηνείας και παρακολούθησης της νομοθεσίας και άσκησης των δημοσίων σχέσεων και προγραμματίζει, κατευθύνει και ελέγχει το έργο των Υπηρεσιών στα θέματα αυτά.

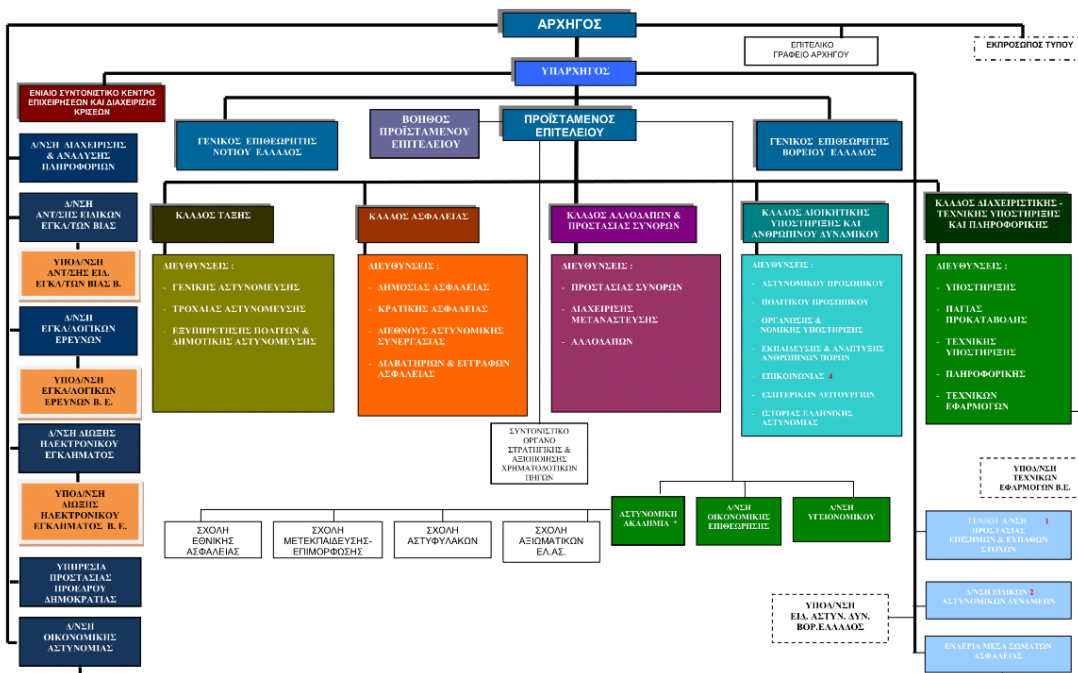
Ο Κλάδος Οικονομικοτεχνικής Υποστήριξης και Πληροφορικής χειρίζεται τα θέματα προϋπολογισμού, υλικοτεχνικού εξοπλισμού, στέγασης των Υπηρεσιών, τα οικονομικά και ασφαλιστικά θέματα του προσωπικού, καθώς και τα θέματα πληροφορικής και προγραμματίζει, κατευθύνει και ελέγχει το έργο των Υπηρεσιών στα θέματα αυτά.

4.1.2 Ανθρώπινο Δυναμικό

Το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας αποτελείται από αστυνομικό και πολιτικό προσωπικό, τους Συνοριακούς Φύλακες και τους Ειδικούς Φρουρούς. Το αστυνομικό προσωπικό διακρίνεται σε προσωπικό γενικών και ειδικών καθηκόντων. Το προσωπικό γενικών καθηκόντων υπηρετεί σε όλες τις υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας. Το προσωπικό ειδικών καθηκόντων υπηρετεί σε εξειδικευμένες υπηρεσίες και αποτελείται από επιστήμονες όπως ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων, βιολόγους, χημικούς, οικονομολόγους κλπ. Το πολιτικό προσωπικό διακρίνεται σε μόνιμο και σε επί συμβάσει και ασχολείται με διοικητικής φύσεως δραστηριότητες. Οι Ειδικοί Φρουροί και οι Συνοριακοί Φύλακες αποτελούν ειδικές κατηγορίες προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι Ειδικοί Φρουροί ασχολούνται, κυρίως, με την φύλαξη ευπαθών στόχων και τη διενέργεια περιπολιών, ενώ οι Συνοριακοί Φύλακες με την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΕΛΑΣ

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

4.2 Βαθμολογική εξέλιξη στην Ελληνική Αστυνομία.

Η κλίμακα της ιεραρχίας των βαθμών του αστυνομικού προσωπικού έχει ως εξής: Αντιστράτηγος Αστυνομίας, Υποστράτηγος Αστυνομίας, Ταξίαρχος Αστυνομίας, Αστυνομικός Διευθυντής, Αστυνομικός Υποδιευθυντής, Αστυνόμος Α', Αστυνόμος Β', Υπαστυνόμος Α', Υπαστυνόμος Β', Ανθυπαστυνόμος, Αρχιφύλακας, Υπαρχιφύλακας, Αστυφύλακας, Δόκιμος Αστυφύλακας. Αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας είναι όσοι κατέχουν βαθμό Υπαστυνόμου Β' και άνω.

4.2.1 Βαθμολογική εξέλιξη αξιωματικών:

Οι αξιωματικοί γενικών καθηκόντων που προέρχονται από τη Σχολή Αξιωματικών δύναται να εξελιχθούν μέχρι το βαθμό του Αντιστράτηγου. Όσοι δεν αποφοίτησαν ευδόκιμα από το Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών - Στελεχών, εξελίσσονται μέχρι και το βαθμό του Αστυνομικού Υποδιευθυντή. Οι αξιωματικοί που προέρχονται από το Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Ανθυπαστυνόμων δύναται να εξελιχθούν μέχρι και το βαθμό του Αστυνόμου Α'. Οι αξιωματικοί ειδικών καθηκόντων δύναται να εξελιχθούν μέχρι το βαθμό του Ταξίαρχου και οι υγειονομικοί μέχρι το βαθμό του Υποστρατήγου.

4.2.2 Βαθμολογική εξέλιξη αστυφυλάκων:

Έπειτα από δέκα (10) χρόνια ευδόκιμης πραγματικής υπηρεσίας στο βαθμό του Αστυφύλακα, δίνεται ο βαθμός του Υπαρχιφύλακα.

Οι αστυφύλακες προάγονται στο βαθμό του Αρχιφύλακα με τη διαδικασία προαγωγικών εξετάσεων, εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

- Έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη πραγματικής υπηρεσίας από την έξοδό τους από τη Σχολή Αστυφυλάκων μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους προκήρυξης των εξετάσεων.
- Δεν υπερβαίνουν το 45ο έτος της ηλικίας τους κατά την 31η Δεκεμβρίου του έτους προκήρυξης των εξετάσεων.
- Είναι απόφοιτοι Λυκείου ή άλλης ισότιμης αναγνωρισμένης Σχολής.
- Έχουν ευμενή πρόταση των ιεραρχικά προϊσταμένων τους ότι συγκεντρώνουν τα απαιτούμενα ουσιαστικά προσόντα και διαγωγή.

Ο βαθμός του Αρχιφύλακα δίνεται σε αστυφύλακες άνευ εξετάσεων με την παρέλευση δεκαπέντε (15) ετών υπηρεσίας.

4.2.3 Προέλευση ανθυπαστυνόμων:

Οι αρχιφύλακες (προερχόμενοι από προαγωγικές εξετάσεις για την απόκτηση του βαθμού) που συμπληρώνουν πέντε (5) χρόνια ευδόκιμης πραγματικής υπηρεσίας στο βαθμό του αρχιφύλακα, παίρνουν τον βαθμό του Ανθυπαστυνόμου. Για τους αρχιφύλακες που έχουν αποκτήσει το βαθμό έπειτα από προαγωγικές εξετάσεις και είναι κάτοχοι έτερου τίτλου σπουδών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της χώρας, ο χρόνος απόκτησης του βαθμού του ανθυπαστυνόμου μειώνεται στα δύο (2) χρόνια. Σε Αρχιφύλακες που έχουν αποκτήσει το βαθμό έπειτα από την παρέλευση των απαιτούμενων ετών υπηρεσίας, δίνεται ο βαθμός του Ανθυπαστυνόμου αφού ολοκληρωθούν δέκα (10) έτη υπηρεσίας στο βαθμό (του Αρχιφύλακα).

4.3 Εισαγωγή ιδιωτών στο προσωπικό Ειδικών Καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας

Στην Ελληνική Αστυνομία προσλαμβάνονται, για κάλυψη κενών οργανικών θέσεων, ιδιώτες ως Αξιωματικοί Ειδικών Καθηκόντων και κατώτερο Αστυνομικό Προσωπικό ειδικών καθηκόντων, με το σύστημα των αντικειμενικών κριτηρίων και με βαθμό:

- Αστυνόμου Β΄ ιατροί και οδοντίατροι,
- Υπαστυνόμου Α΄ οι λοιποί Αξιωματικοί.

Η πρόσληψη ιδιωτών ως Αξιωματικοί ειδικών καθηκόντων γίνεται με τα παρακάτω κριτήρια:

- Να μην υπερβαίνουν το 40ο έτος της ηλικίας τους οι ιατροί και το 32ο έτος οι υποψήφιοι των λοιπών κατηγοριών κατά την 31η Δεκεμβρίου του έτους έκδοσης της προκήρυξης.
- Να κατέχουν ομώνυμο πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ή Πολυτεχνείου της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 373/2002 και Π.Δ. 1/2010.
- Να γνωρίζουν τουλάχιστον μία (1) από τις ξένες γλώσσες: Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική ή Ιταλική.

Επιπλέον, θα πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(i) Οι άνδρες υποψήφιοι να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή να έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτές, όχι όμως για λόγους υγείας.

(ii) Να έχουν υγεία και άρτια σωματική διάπλαση, διαπιστούμενη από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή, καθώς και ψυχικά και διανοητικά προσόντα, ανταποκρινόμενα στις απαιτήσεις του έργου τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις για την κατάταξη ιδιωτών στην Ελληνική Αστυνομία.

(iii) Να έχουν υπακοή στο Σύνταγμα, αφοσίωση στην Πατρίδα και να μην πρεσβεύουν θρησκευτικές δοξασίες, που εμποδίζουν την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

(iv) Να μην έχουν καταδικασθεί, έστω και με οριστική απόφαση, για τέλεση ή απόπειρα κακουργήματος ή των εγκλημάτων ανυποταξίας, λιποταξίας, προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας της χώρας, προσβολών κατά της πολιτειακής εξουσίας, κατά της ελεύθερης άσκησης των πολιτικών δικαιωμάτων, παραχάραξης, κιβδηλείας, πλαστογραφίας, ψευδορκίας, ψευδούς καταμήνυσης, ψευδούς ανώμοτης κατάθεσης, απιστίας περί την υπηρεσία, παράβασης καθήκοντος, ανθρωποκτονίας εκτός της προερχομένης από αμέλεια, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, συκοφαντικής δυσφήμισης, κλοπής, υπεξαίρεσης, εκβίασης, απάτης, απιστίας, επαιτείας, αλητείας, δωροδοκίας, καταπίεσης, περί ναρκωτικών, παιγνίων, ζωοκλοπής, ζωοκτονίας, αλλοδαπών, λαθρεμπορίας, ή οποιουδήποτε άλλου εγκλήματος από δόλο τελεσθέντος, για το οποίο επεβλήθη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Ο όρος καταδίκη περιλαμβάνει και την καταδίκη σε ποινικό σωφρονισμό για τα ανωτέρω εγκλήματα.

Υποψήφιοι εναντίον των οποίων έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για κάποιο από τα προαναφερόμενα εγκλήματα, μπορούν να υποβάλουν τα δικαιολογητικά πρόσληψης. Αποκλείονται όμως αν μέχρι την έκδοση της πράξης για την πρόσληψή τους δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση.

(v) Να μην έχουν στερηθεί οποτεδήποτε των πολιτικών δικαιωμάτων τους, έστω και αν έχει λήξει ο χρόνος που ορίστηκε για τη στέρησή τους.

(vi) Να μην έχουν υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση (άρθρο 1666 Α.Κ.).

Μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών (διδασκτορικό ή MASTER), δημοσιευθείσες μελέτες, επιστημονικές εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά έντυπα ή ανακοινώσεις, προϋπηρεσία σε

Νοσηλευτικά Ιδρύματα ή στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, θεωρούνται πρόσθετα προσόντα και αξιολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Π.Δ. 373/2002.

Η πρόσληψη ιδιωτών ως κατώτερο Αστυνομικό Προσωπικό ειδικών καθηκόντων γίνεται με τα παρακάτω κριτήρια:

- Να μην υπερβαίνουν το 30 έτος της ηλικίας τους κατά την 31 η Δεκεμβρίου του έτους έκδοσης της προκήρυξης,
- Να κατέχουν τίτλο σπουδών της ημεδαπής (πτυχίο Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος) ή ισότιμο της αλλοδαπής
- Να κατέχουν απολυτήριο Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου (Τ.Ε.Ε.) ή βεβαίωση του Ο.Α.Ε.Δ. ή πτυχίο Ιδιωτικής Επαγγελματικής Σχολής για τις λοιπές ειδικότητες της κατηγορίας των τεχνικών.
- Να γνωρίζουν μία (1) τουλάχιστον από τις ξένες γλώσσες: Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική ή Ιταλική.
- Να κατέχουν την προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και να είναι εγγεγραμμένοι στον οικείο επαγγελματικό σύλλογο, εφόσον τούτο προβλέπεται από τις ως άνω διατάξεις.
- Να έχουν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στη παρ. 4 εδάφιο δ) του παρόντος.

Μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών, δημοσιευμένες μελέτες ή επιστημονικές εργασίες, ή ανακοινώσεις, προϋπηρεσία σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα σε τομείς της ειδικότητάς τους, πτυχία άλλων ξένων γλωσσών, ανάλογα με την κατηγορία και την ειδικότητα του υποψηφίου, θεωρούνται πρόσθετα προσόντα και αξιολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Π.Δ. 373/2002.

Εισαγωγή ενός αστυνομικού στο προσωπικό Ειδικών Καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας:

Το Αστυνομικό Προσωπικό Γενικών Καθηκόντων μπορεί να μεταταχθεί στην κατηγορία του αστυνομικού προσωπικού Ειδικών Καθηκόντων. Οι ενδιαφερόμενοι - υποψήφιοι προς μετάταξη αστυνομικοί θα πρέπει:

α) να υποβάλλουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ήτοι: σχετική αίτηση και αντίγραφο του πτυχίου σπουδών τους, καθώς και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, όπου απαιτείται και
β) να πληρούν, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 παρ.2, 10 παρ.2 και 14 παρ.5 του Π.Δ. 373/2002 και τις κάτωθι αναφερόμενες προϋποθέσεις:

- Να έχουν τουλάχιστον πέντε (5) έτη πραγματικής υπηρεσίας.

- Να μην τελούν σε διαθεσιμότητα για λόγους πειθαρχίας.
- Να μην έχουν παραπεμφθεί ενώπιον Πειθαρχικού Συμβουλίου.
- Να μην έχουν κριθεί κατά την τελευταία κρίση δυσμενώς από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων.
- Να έχουν αξιολογηθεί κατά την τελευταία τριετία με γενικό χαρακτηρισμό ως εξαιρετοι και στα επί μέρους ουσιαστικά προσόντα να έχουν τουλάχιστον βαθμό εννέα (9).
- Να μην έχουν υπερβεί το 40ο έτος της ηλικίας τους, κατά την 31η Δεκεμβρίου του τρέχοντος έτους.

Η μετάταξη του αστυνομικού προσωπικού στην κατηγορία του αστυνομικού προσωπικού Ειδικών Καθηκόντων επιτρέπεται μόνο προς κάλυψη κενών οργανικών θέσεων κατά κατηγορία και ειδικότητα. Σε περίπτωση που υποβληθούν από τους ενδιαφερομένους αιτήσεις περισσότερες των κενών οργανικών θέσεων, κατά κατηγορία και ειδικότητα, μετατάσσεται ή εντάσσεται ο έχων το μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου. Εάν προκύψει ισοβαθμία θα προηγηθεί ο έχων τον μεγαλύτερο βαθμό επίδοσης στο μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, όπου απαιτείται και αν προκύψει νέα ισοβαθμία ενεργείται κλήρωση.

5 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Η εκπαίδευση στον χώρο της ελληνικής αστυνομίας αποτελεί έναν ζωτικό παράγοντα για τη διασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας και της εφαρμογής του νόμου. Η ελληνική αστυνομία αντιμετωπίζει πολύπλοκες προκλήσεις και απαιτήσεις σε έναν σύγχρονο και ασταθή κόσμο, και η εκπαίδευση αποτελεί το θεμέλιο για την αποτελεσματική λειτουργία και ανταπόκριση σε αυτές τις προκλήσεις. Κεφαλαιοποιώντας τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία, η εκπαίδευση στον χώρο της ελληνικής αστυνομίας διαμορφώνει τους αστυνομικούς ως επαγγελματίες που είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της σύγχρονης εγκληματικότητας και να παρέχουν ασφάλεια και προστασία στους πολίτες. Στο παρόν κεφάλαιο, θα εξετάσουμε τη σημασία και τα οφέλη της εκπαίδευσης στον χώρο της ελληνικής αστυνομίας, καθώς και την ποικιλία των θεμάτων και των δεξιοτήτων που περιλαμβάνονται σε αυτήν την εκπαίδευση. Θα εξετάσουμε επίσης τον ρόλο της εκπαίδευσης στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της αστυνομίας και των πολιτών, καθώς και τη συμβολή της στη διαμόρφωση ενός επαγγελματικού πνεύματος και ηθικής.

Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, δίνει ιδιαίτερη σημασία στον τομέα της Εκπαίδευσης καθώς πιστεύει ότι συνιστά το πρωτογενές κύτταρο μέσα από το οποίο καθορίζεται η ποιότητα των δράσεων και διαμορφώνεται η επαγγελματική συνείδηση των νέων στελεχών του Σώματος. Εισάγει εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αναβαθμίζοντας τα εκπαιδευτικά προγράμματα, ύστερα από ολοκληρωμένη σχεδίαση και εξειδικευμένη μελέτη του Υπουργείου Δημόσιας Τάξεως και του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, με στόχο η εκπαίδευση που παρέχεται στους νέους Αστυφύλακες και Αξιωματικούς να είναι τουλάχιστον εφάμιλλη των Αστυνομικών Ακαδημιών σε διεθνές επίπεδο. Επίσης, δύναται να πραγματοποιούνται εκπαιδεύσεις και μετεκπαιδεύσεις και εκτός της αστυνομικής ακαδημίας, είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό, με έξοδα του ίδιου ή του δημοσίου (Ν. 1481/1984, αρ.43)

Συνολικά, η εκπαίδευση στον χώρο της ελληνικής αστυνομίας αναδεικνύεται ως ουσιαστική για την επίτευξη των στόχων της αστυνομικής υπηρεσίας και την παροχή ασφάλειας και προστασίας στην ελληνική κοινωνία (Andreadakis & Xanthaki 2021).

5.1 Αστυνομική Ακαδημία

Η Αστυνομική Ακαδημία στην Ελλάδα αντιπροσωπεύει τον θεσμό της αστυνομικής εκπαίδευσης και αποτελεί έναν κορυφαίο φορέα για την προετοιμασία και την εκπαίδευση των μελλοντικών αστυνομικών στην Ελλάδα. Εδώ οι υποψήφιοι αστυνομικοί αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους με αποτελεσματικότητα και επαγγελματισμό. Ο ρόλος της Αστυνομικής Ακαδημίας είναι να παρέχει ένα περιβάλλον υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης και κατάρτισης, προετοιμάζοντας τους αστυνομικούς για τις απαιτήσεις και τις προκλήσεις της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας. Η Αστυνομική Ακαδημία έχει ως αποστολή την εκπαίδευση, μετεκπαίδευση, επιμόρφωση και εξειδίκευση όλων των κατηγοριών και βαθμών του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας. Το διδακτικό προσωπικό των Παραγωγικών Σχολών καθώς και των Σχολών Μετεκπαίδευσης και Επιμόρφωσης της Αστυνομικής Ακαδημίας, απαρτίζεται από διακεκριμένους καθηγητές Πανεπιστημίων, ειδικούς επιστήμονες και Αξιωματικούς με υψηλό επίπεδο επαγγελματικής εμπειρίας. (Π.Δ. 585/1985, αρ.17) Η εκπαίδευση στην Αστυνομική Ακαδημία καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που αφορούν την αστυνομική επιστήμη, το νομικό πλαίσιο, την διαχείριση κρίσεων, την πρόληψη και την καταπολέμηση του εγκλήματος, την επικοινωνία και την δεοντολογία. Οι σπουδαστές εκπαιδεύονται σε θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα, επιτίθενται σε προβληματικές καταστάσεις και αναπτύσσουν τις δεξιότητές τους σε πραγματικά περιβάλλοντα. Στη διδασκόμενη ύλη συμπεριλαμβάνονται μαθήματα Πανεπιστημιακών Σχολών, ειδικότερα επαγγελματικά, καθώς και πρακτικών αστυνομικών εφαρμογών. Μια από τις κύριες αρχές που διέπουν την εκπαίδευση στην Αστυνομική Ακαδημία είναι η συνεχής εκσυγχρονισμός και η προσαρμογή στις εξελίξεις της κοινωνίας και της τεχνολογίας. Οι αστυνομικοί πρέπει να είναι ενημερωμένοι για τις νέες μεθόδους εγκληματολογικής έρευνας, τα νέα εγκληματικά φαινόμενα και τις τεχνολογικές εξελίξεις που επηρεάζουν τον τομέα της αστυνομίας (Π.Δ. 585/1985, αρ.1)

Η Αστυνομική Ακαδημία στηρίζει επίσης τη συνεχή εκπαίδευση και επιμόρφωση των ήδη ενεργών αστυνομικών, προσφέροντας προγράμματα εξειδίκευσης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους. Αυτό επιτρέπει στους αστυνομικούς να παραμένουν ενημερωμένοι, να ανταποκρίνονται στις νέες προκλήσεις και να αναπτύσσουν τις ικανότητές τους σε διάφορους τομείς, όπως η νομοθεσία, η τεχνολογία, η επικοινωνία και η ηγεσία. Συνολικά, η Αστυνομική Ακαδημία αναδεικνύεται ως ένας κρίσιμος πυλώνας για την

επαγγελματική ανάπτυξη και την προετοιμασία των αστυνομικών στην Ελλάδα. Μέσω της ποιοτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η Αστυνομική Ακαδημία συμβάλλει στην αναβάθμιση του επιπέδου της αστυνομικής υπηρεσίας και στη διασφάλιση της ασφάλειας και της δικαιοσύνης για τους πολίτες της Ελλάδας (οδηγός σπουδών αστυνομικής ακαδημίας, (mitos.gov.gr/ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ_ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ))

Η Αστυνομική Ακαδημία συγκροτείται από το Επιτελείο και τις εξής Υπηρεσίες:

- α. Σχολή Αστυφυλάκων Ελληνικής Αστυνομίας.
- β. Σχολή Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας.
- γ. Σχολή Μετεκπαίδευσης - Επιμόρφωσης Ελληνικής Αστυνομίας.
- δ. Σχολή Εθνικής Ασφάλειας.
- ε. Υπηρεσία Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.
- στ. Υπηρεσία Θρησκευτικού.

Στο επιτελείο ανήκει και το Τμήμα Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας – CEPOL

5.1.1 Σχολή Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας

Η Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας έχει ως αποστολή την επιστημονική μόρφωση και την επιχειρησιακή κατάρτιση, καθώς επίσης και την πολιτιστική και κοινωνική καλλιέργεια των μελλοντικών στελεχών - αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας και είναι ισότιμη με τις Σχολές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, καθώς και τις αντίστοιχες Παραγωγικές Σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων. Η εισαγωγή των σπουδαστών στη Σχολή πραγματοποιείται από το 1995 με το σύστημα των Πανελλήνιων Εξετάσεων. Η φοίτηση στη Σχολή διαρκεί οκτώ (8) εξάμηνα και χωρίζεται σε τέσσερα (4) εκπαιδευτικά έτη, ενώ διακρίνεται σε θεωρητική και πρακτική, ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα. Η εκπαίδευση των δοκίμων υπαστυνόμων διακρίνεται σε θεωρητική και πρακτική. Αποβλέπει στην άρτια επαγγελματική κατάρτιση, γενική μόρφωση και την κατάλληλη σωματική και ψυχική προετοιμασία των εκπαιδευομένων, ώστε να 54 καταστούν ικανοί αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας. Η πρακτική εκπαίδευση γίνεται στις Διευθύνσεις των Κλάδων και τις λοιπές Διευθύνσεις του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και στις Υπηρεσίες της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής. Ο κύκλος της εκπαίδευσης συμπληρώνεται με μορφωτικές και πολιτιστικές δραστηριότητες που έχουν ως στόχο να διευρύνουν το πνευματικό και επιστημονικό πεδίο των Δοκίμων Υπαστυνόμων. Επίσης, στο πλαίσιο της προστασίας του

περιβάλλοντος, της ενίσχυσης της ατομικής ευθύνης και της ισχυροποίησης της περιβαλλοντικής συνείδησης των Δοκίμων Υπαστυνόμων, υλοποιείται από το Νοέμβριο του 2010 πρόγραμμα «περιβαλλοντικής παιδείας» και «περιβαλλοντικής εκπαίδευσης». Το διδακτικό προσωπικό της Σχολής Αξιωματικών αποτελείται από διακεκριμένους Καθηγητές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Δικαστές και Εισαγγελείς, Νομικούς και άλλους Ειδικούς Επιστήμονες, καθώς και αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας ή άλλων Σωμάτων με υψηλή επαγγελματική εμπειρία και κατάρτιση πάνω σε θέματα αστυνομικού ενδιαφέροντος ή ευρύτερα θέματα, όπως η πολιτική προστασία. Οι διοικητές των εκπαιδευτικών τμημάτων, οι διμοιρίτες, καθώς και οι εκπαιδευτές της Σχολής είναι αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας με σημαντική εκπαιδευτική εμπειρία, ενώ είναι απόφοιτοι του Σχολείου Κατάρτισης Εκπαιδευτών Αστυνομικών Σχολών. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του τετραετούς κύκλου σπουδών οι απόφοιτοι της Σχολής Αξιωματικών δίνουν τον καθιερωμένο όρκο και παραλαμβάνουν τα ξίφη τους από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στην επίσημη τελετή ορκωμοσίας. Οι νέοι αξιωματικοί γενικών καθηκόντων φέρουν τον βαθμό του Υπαστυνόμου Β΄. Οι Υπαστυνόμοι Β΄, κατέχουν τον αρχικό βαθμό των Αξιωματικών στην ιεραρχία του Σώματος και έχουν τη δυνατότητα εξέλιξης μέχρι την κορυφή της ιεραρχικής πυραμίδας, δηλαδή, στο βαθμό του Αντιστράτηγου. Αρχαιότερος όλων των Αντιστράτηγων είναι ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας. Η Σχολή Αξιωματικών, από το 2004 στεγάζεται σε σύγχρονες κτιριακές εγκαταστάσεις στις Αχαρνές. Η Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας είναι ισότιμη με τις Σχολές των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και τις αντίστοιχες παραγωγικές Σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων. (Π.Δ. 319/1995, αρ.1)

5.1.2 Σχολή Αστυφυλάκων Ελληνικής Αστυνομίας

Η Σχολή Αστυφυλάκων Ελληνικής Αστυνομίας, ιδρύθηκε με το Νόμο 1481/84, από την έναρξη εφαρμογής του οποίου καταργήθηκαν τα Σώματα Ελληνικής Χωροφυλακής και Αστυνομίας Πόλεων και οι μέχρι τότε λειτουργούσες σχολές οπλιτών χωροφυλακής και αστυφυλάκων. Από ιδρύσεώς της, μέχρι το εκπαιδευτικό έτος 1994-1995 λειτουργούσε σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 585/85, όπως αυτό είχε τροποποιηθεί. Με την ψήφιση του Ν. 2226/94, ο οποίος αναμφισβήτητα αποτελεί ιστορικό σταθμό στην πορεία της Ελληνικής Αστυνομίας, επήλθαν ριζικές αλλαγές τόσο στον τρόπο εισαγωγής ιδιωτών στις παραγωγικές Σχολές όσο και στον τρόπο εκπαίδευσης του αστυνομικού προσωπικού. Στα πλαίσια υλοποίησης του ανωτέρω Νόμου καταρτίστηκε και εκδόθηκε το Π.Δ.352/95 «Οργανισμός Σχολής Αστυφυλάκων», το οποίο εφαρμόζεται, με ορισμένες

τροποποιήσεις, από το εκπαιδευτικό έτος 1995-1996. Είναι Ανώτερη Σχολή υπερδιετούς κύκλου σπουδών, η οποία εδρεύει στο 7ο χιλιόμετρο της Εθνικής οδού Κομοτηνής – Ξάνθης και διαρθρώνεται πλέον σε τρία (3) Τμήματα Δοκίμων Αστυφυλάκων (Διδυμοτείχου, Κομοτηνής και Ρεθύμνου). Η φοίτηση των σπουδαστών διαρκεί πέντε (5) εξάμηνα και χωρίζεται σε τρία (3) εκπαιδευτικά έτη. Τα δύο πρώτα διαιρούνται σε δύο αυτοτελή εξάμηνα το καθένα και το τρίτο εκπαιδευτικό έτος περιλαμβάνει το τελευταίο εξάμηνο εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης οι δόκιμοι αστυφύλακες διαμένουν και σιτίζονται εντός της Σχολής. Η εκπαίδευση διακρίνεται σε θεωρητική και πρακτική και αποσκοπεί στην άρτια επαγγελματική κατάρτιση, στη γενική εγκυκλοπαιδική μόρφωση και διαπαιδαγώγηση, στη γνώση της νομικής επιστήμης, στο χειρισμό των όπλων και χρήση αυτών και στη βελτίωση της φυσικής αγωγής και εκμάθηση τεχνικών αυτοπροστασίας. Οι δόκιμοι αστυφύλακες της πρώτης εκπαιδευτικής περιόδου υφίστανται βασική αστυνομική εκπαίδευση, όπως και οι δόκιμοι υπαστυνόμοι. Μετά την ολοκλήρωσή της δίνουν τον προβλεπόμενο όρκο σε επίσημη τελετή και ακολουθεί η παρακολούθηση του τακτικού εκπαιδευτικού προγράμματος εκπαίδευσης. Οι δόκιμοι αστυφύλακες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, εκπαιδεύονται επίσης σε θέματα Οπλοτεχνικής - Σκοποβολής για την ορθή χρήση των όπλων. Η εκπαίδευση στη χρήση των όπλων γίνεται τόσο υπό συνθήκες πραγματικών καταστάσεων, όσο και υπό συνθήκες προσομοίωσης με ειδικά μηχανήματα. Η αποτυχία στο μάθημα της Οπλοτεχνικής - Σκοποβολής συνιστά λόγο αποβολής του δοκίμου από τη Σχολή Αστυφυλάκων, όπως συμβαίνει σε πολλές Αστυνομικές Ακαδημίες άλλων χωρών. Στους δοκίμους δύναται να αναπτύσσονται, υπό μορφή διαλέξεων, θέματα γενικού ενδιαφέροντος, που σχετίζονται με την αποστολή τους και διευρύνουν την εγκυκλοπαιδική τους μόρφωση, όπως θέματα εθνικού, θρησκευτικού, επιστημονικού, καλλιτεχνικού και πολιτιστικού περιεχομένου. Με το γενικό πρόγραμμα εκπαίδευσης, το οποίο καταρτίζεται από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, καθορίζονται η διδακτέα ύλη κάθε μαθήματος και ο χρόνος διδασκαλίας για κάθε εξάμηνο. Τα ωρολόγια προγράμματα καταρτίζονται από τα οικεία Τμήματα Δοκίμων Αστυφυλάκων και εγκρίνονται από το Διοικητή της Σχολής Αστυφυλάκων. (Π.Δ. 352/1995, αρ. 1)

Σύμφωνα με το άρθρο 43 του Π.Δ. 352/1995 (Φ.Ε.Κ. Α΄-187) «Οργανισμός Σχολής Αστυφυλάκων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, οι δόκιμοι αστυφύλακες, μετά το πέρας του προγράμματος της θεωρητικής τους εκπαίδευσης, υφίστανται πρακτική εκπαίδευση

σε αντικείμενα αστυνομικού ενδιαφέροντος σε Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας (Γ', Δ' και Ε' εξάμηνο) μέχρι το τελευταίο δεκαήμερο Αυγούστου. Έπειτα ακολουθούν εκ νέου σύντομο πρόγραμμα θεωρητικής εκπαίδευσης, υποβάλλονται σε γραπτές πτυχιακές εξετάσεις και αποφοιτούν από τη Σχολή.

Επισημαίνεται, ότι οι κατατασσόμενοι, όταν αποφοιτήσουν από τη Σχολή Αστυφυλάκων, δύνανται να συμμετάσχουν στις εξετάσεις του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων για πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για την εισαγωγή τους στη Σχολή Αξιωματικών, με ποσοστό που προβλέπεται κατά τις οικείες διατάξεις. Επιπλέον στους αστυφύλακες που είναι πτυχιούχοι Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε κατατακτήριες εισαγωγικές εξετάσεις εισαγωγής στην σχολή αξιωματικών.

5.1.3 Σχολή Μετεκπαίδευσης - Επιμόρφωσης Ελληνικής Αστυνομίας

Αποστολή της Σχολής Μετεκπαίδευσης και Επιμόρφωσης είναι η μετεκπαίδευση, επιμόρφωση και εξειδίκευση του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης, με σκοπό τη διαρκή ενημέρωση αυτού στα σύγχρονα αστυνομικά θέματα και προβλήματα γενικού και ειδικού ενδιαφέροντος, ώστε να ανταποκρίνεται πλήρως στα καθήκοντά του.

Οι σπουδαστές μετεκπαιδεύονται, ανάλογα με το θεματικό αντικείμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος, από διακεκριμένους και καταξιωμένους καθηγητές της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, εισαγγελείς και δικαστές διαφόρων δικαστηρίων, από έμπειρους και καταρτισμένους Αξιωματικούς του Σώματος ή των άλλων Σωμάτων Ασφαλείας και Φορέων, καθώς επίσης και από Αξιωματικούς και στελέχη με ειδίκευση στον Τομέα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και της Επικοινωνίας.

Τα Εκπαιδευτικά Τμήματα της Σχολής, υλοποιούν κάθε χρόνο πλήθος εξειδικευμένων σεμιναρίων για την παροχή στοχευμένων γνώσεων στο προσωπικό που μετεκπαιδεύεται. Ανάλογα με τη φύση του εκπαιδευτικού προγράμματος περιλαμβάνονται θέματα που αφορούν στην ενίσχυση των γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων του προσωπικού σε ευρύτερα κοινωνικά θέματα. Στο πλαίσιο αυτό στα γνωστικά εκπαιδευτικά αντικείμενα περιλαμβάνονται, μεταξύ των νομικών, δικονομικών, διοικητικών και αστυνομικών θεμάτων, και κοινωνικά θέματα που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα, τις ανθρώπινες

σχέσεις, το φαινόμενο της μετανάστευσης, στην αντιμετώπιση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, στην ενδοοικογενειακή βία.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της ενοποίησης και της ομογενοποίησης της αστυνομικής γνώσης, καθώς και της ανταλλαγής των βέλτιστων πρακτικών και διδαγμάτων από την αστυνομική δράση διεξάγει διαβαλκανικά, ευρωπαϊκά ή διεθνή σεμινάρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης σε ποικίλους τομείς θεμάτων ασφάλειας.

Η Σχολή Μετεκπαίδευσης και Επιμόρφωσης διαρκώς εκσυγχρονίζεται και εφαρμόζει σε αρκετές περιπτώσεις καινοτόμες μορφές μετεκπαίδευσης του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, αλλά και προσωπικού άλλων Σωμάτων και Φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Εσωτερικής Ασφάλειας.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα, ανάλογα με το αντικείμενό τους, ποικίλουν σε χρονική διάρκεια. Στο πλαίσιο αυτό, μπορούν να αφορούν από ημερήσιες μετεκπαιδεύσεις και να καταλήγουν σε πολύμηνες δραστηριότητες, με θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές εφαρμογές.

Ενδεικτικά, στα πολυάριθμα και ποικίλα προγράμματα μετεκπαίδευσης που υλοποιούνται από τα Εκπαιδευτικά Τμήματα της Σχολής μετεκπαιδεύονται κάθε έτος πάνω από 8.000 αστυνομικοί, καθώς επίσης και αρκετά στελέχη άλλων Φορέων (Δημοτική Αστυνομία, Φρουροί Στόχων Δημοσίων Οργανισμών κλπ).

Η Σχολή Μετεκπαίδευσης και Επιμόρφωσης αποτελείται από το Επιτελείο και έξι (6) Εκπαιδευτικά Τμήματα:

- Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών Στελεχών
- Τμήμα Μετεκπαίδευσης Αξιωματικών
- Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Ανθυπαστυνόμων
- Τμήμα Μετεκπαίδευσης Ανθυπαστυνόμων – Αρχιφυλάκων και Αστυφυλάκων
- Τμήμα Εκπαίδευσης & Μετεκπαίδευσης εκπαιδευτών – συνοδών σκύλων και ανιχνευτών – εξουδετερωτών εκρηκτικών μηχανισμών
- Τμήμα Ξένων Γλωσσών
- Τμήμα Ειδικής Αστυνομικής Εκπαίδευσης

Οι κεντρικές εγκαταστάσεις, καθώς και τα Εκπαιδευτικά Τμήματα της Σχολής εδρεύουν και λειτουργούν στην Αμυδαλέζα Αττικής, ενώ το Τμήμα Ειδικής Αστυνομικής

Εκπαίδευσης εδρεύει στο Λαγονήσι Αττικής (38ο χλμ Λ. Αθηνών – Σουνίου) (Π.Δ. 190/1996)

Επιπλέον μεγάλη πρόοδο και εξαιρετική πρωτοβουλία για την εκπαίδευση στην Ελληνική Αστυνομία αποτελεί η ένταξη της σχολής Μετεκπαίδευσης στον Πανεπιστημιακό χάρτη ERASMUS. Η Ελληνική Αστυνομία εντάσσεται στον Χάρτη Κινητικότητας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα πλαίσια του Προγράμματος ERASMUS+ 2021-2027, για το εν ενεργεία αστυνομικό προσωπικό

Από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας υποβλήθηκε επιτυχώς αίτηση συμμετοχής στο χρηματοδοτικό ευρωπαϊκό πρόγραμμα ERASMUS+ και εγκρίθηκε η ένταξη της Σχολής Μετεκπαίδευσης & Επιμόρφωσης στον Χάρτη Κινητικότητας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (VET-Mobility Charter 2021-2027). Ο Χάρτης Κινητικότητας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (VET-Mobility Charter) έχει ως στόχο οι συμμετέχοντες Οργανισμοί να αναπτύξουν περαιτέρω τις στρατηγικές διεθνοποίησής τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τις οποίες μπορεί να πραγματοποιήσει ένας Οργανισμός Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS+, που εποπτεύεται για την χώρα μας από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.). Η απόκτηση του VET-Mobility Charter αποτελεί προαπαιτούμενο για όλους τους Οργανισμούς Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που είναι εγκατεστημένοι σε μία από τις χώρες του προγράμματος και επιθυμούν να συμμετάσχουν σε διασυνοριακές ανταλλαγές και να συνεργαστούν για την υλοποίηση καινοτόμων μεθόδων και ανταλλαγή ορθών πρακτικών στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+. Με την ένταξή της, η Σχολή Μετεκπαίδευσης & Επιμόρφωσης Ελληνικής Αστυνομίας, αποκτά τη δυνατότητα, ως Οργανισμός Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, να οργανώσει δράσεις κινητικότητας αστυνομικού προσωπικού, στοχεύοντας σε διακρατική ανταλλαγή ορθών και καινοτόμων πρακτικών, αλλά και μεθόδων εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και κατάρτισης. Επιπλέον, δύναται να αναπτύσσει ταυτόχρονα συνεργασία με Οργανισμούς άλλων ευρωπαϊκών κρατών, εστιάζοντας στη βελτίωση επαγγελματικών δεξιοτήτων με απόκτηση γνώσεων, εμπειριών και τεχνογνωσίας που βασίζεται σε ευρωπαϊκά πρότυπα, στους τομείς της αστυνόμευσης, της εσωτερικής ασφάλειας και της διοίκησης.

Η συνολική αξιολόγηση των επιμέρους κριτηρίων της υποβληθείσας αίτησης, κρίθηκε επιτυχής από ανεξάρτητους αξιολογητές του εν λόγω Προγράμματος, επιβεβαιώνοντας ότι ο στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός του Σώματος στον τομέα της ενίσχυσης

της εκπαίδευσης είναι συναφής με τους στόχους της Πολιτικής ERASMUS+ αλλά και των υφιστάμενων διοικητικών δομών της Σχολής Μετεκπαίδευσης & Επιμόρφωσης, η οποία θα υλοποιήσει τις προαναφερόμενες δράσεις. Η επιτυχής συμμετοχή της Ελληνικής Αστυνομίας στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα ERASMUS+ υλοποιήθηκε από τη Σχολή Μετεκπαίδευσης & Επιμόρφωσης Ελληνικής Αστυνομίας υπό την καθοδήγηση του Συντονιστικού Οργάνου Στρατηγικής & Αξιοποίησης Χρηματοδοτικών Πηγών του Επιτελείου του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας.

5.1.4 Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών Στελεχών

Στο Τμήμα μετεκπαιδούνται για χρονική περίοδο έξι (6) εβδομάδων Αξιωματικοί Παραγωγικών Σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας, οι οποίοι εξελίσσονται ιεραρχικώς από την κατώτερη βαθμίδα στην ανώτερη ή ανώτατη βαθμίδα των Αξιωματικών του Σώματος. Οι εκπαιδευόμενοι αξιωματικοί φέρουν το βαθμό του Αστυνόμου Βο βαθμό του Αστυνόμου Α. Η μετεκπαίδευση έχει ως σκοπό τη συμπλήρωση της επαγγελματικής και νομικής μόρφωσης των επιτελών – στελεχών του Σώματος, τη συζήτηση και ανάλυση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, την έρευνα, τη μελέτη και την ενημέρωση σε σύγχρονα γενικότερα θέματα και προβλήματα, στις σχέσεις Κράτους – Πολίτη. Σημαντικό κεφάλαιο στους κύκλους σπουδών του ΤΕΜΕΣ αποτελεί η ενημέρωση των σπουδαστών σε θέματα που αφορούν στη διοίκηση του προσωπικού, στον επιτελικό σχεδιασμό επιχειρήσεων, καθώς και σε θέματα επικοινωνίας με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Στόχος είναι η δημιουργία ικανών ηγετικών στελεχών, οι οποίοι θα συνεχίσουν να επιτελούν με αμέριστο ζήλο και ενδιαφέρον τα καθήκοντά τους ως ανώτεροι Αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι σπουδαστές του ΤΕΜΕΣ εκπαιδούνται από διακεκριμένους καθηγητές της Ακαδημαϊκής Κοινότητας – μέλη ΔΕΠ, απο ειδικούς επιστήμονες, εισαγγελείς και δικαστές διαφόρων Δικαστηρίων, επικοινωνιολόγους, καθώς και έμπειρους και εξειδικευμένους Αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας, των Ενόπλων Δυνάμεων, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος. (Π.Δ. 190/1996, άρ. 14)

5.1.5 Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Ανθυπαστυνόμων

Το Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Ανθυπαστυνόμων έχει ως αποστολή τη συμπλήρωση της επαγγελματικής και νομικής μόρφωσης των νέων αξιωματικών, που προέρχονται από το βαθμό του Ανθυπαστυνόμου, τη συζήτηση και την ανάλυση προβλημάτων που ενέκυψαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως υπαξιωματικοί

και την ενημέρωσή τους σε σύγχρονα ζητήματα και γενικότερα θέματα διοίκησης προσωπικού.

Σκοπός της εκπαίδευσης είναι η αναβάθμιση των γνώσεών τους σε επιστημονικά θέματα και η βελτίωση του επιπέδου τους σε υπηρεσιακά θέματα, ώστε να ανταποκρίνονται επαρκώς στα νέα τους καθήκοντα ως Αξιωματικοί.

Οι σπουδαστές του ΤΕΜΑ εισάγονται με εισαγωγικές εξετάσεις (Έκθεση Ιδεών, Ουσιαστικό Ποινικό Δίκαιο, Δικονομικό Ποινικό Δίκαιο, Αστυνομικό Δίκαιο, Ξένη Γλώσσα) και αφού περάσουν επιτυχώς τις εξετάσεις παρακολουθούν πρόγραμμα εκπαίδευσης διάρκειας τεσσάρων (4) έως πέντε (5) μηνών.

Το πρόγραμμα εκπαίδευσης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις εξής θεματικές ενότητες»:

- Δικονομικά ζητήματα (ποινικό και δικονομικό δίκαιο).
- Εγκληματολογικά – ανακριτικά ζητήματα και θέματα ιατροδικαστικής.
- Θέματα διοίκησης προσωπικού.
- Θέματα συνταγματικού – διοικητικού δικαίου, προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σχέσεων κράτους – πολίτη.
- Θέματα αστυνομικού ενδιαφέροντος, όπως ειδικότερα θέματα ασφάλειας και τάξης, τροχαίας, αλλοδαπών, διαχείρισης κρίσεων, διερεύνησης εγκλημάτων, οργανωμένου εγκλήματος, διαχείρισης πληροφοριών, επικοινωνία και μέσα μαζικής ενημέρωσης κ.λπ.
- Θέματα Ευρωπαϊκών υποθέσεων, διεθνούς δικαίου, εθνικών θεμάτων και ευρωπαϊκής αστυνομικής συνεργασίας.

Το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος αποτελούν καθηγητές της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, εκπρόσωποι των Εισαγγελικών Αρχών και του Δικαστικού Σώματος, εκπρόσωποι Φορέων που ασχολούνται με διεθνείς Συμβάσεις και Δίκαια, έμπειροι Αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και εξειδικευμένα στελέχη σε ποικίλα γνωστικά αντικείμενα, συναφή με την αποστολή του Σώματος και τις ανάγκες των εκπαιδευομένων. Κατά τη λήξη της εκπαίδευσης πραγματοποιείται Τελετή Ορκωμοσίας, και οι νέοι αξιωματικοί φέρουν το βαθμό του Υπαστυνόμου Β' (Π.Δ 190/1996)

5.1.6 Σχολή Εθνικής Ασφάλειας

Η Σχολή Εθνικής Ασφάλειας έχει ως αποστολή τη μετεκπαίδευση και επιμόρφωση, σε μεταπτυχιακό επίπεδο, των ανώτερων στελεχών της Ελληνικής Αστυνομίας, των Ενόπλων Δυνάμεων, του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής, του Πυροσβεστικού Σώματος και των Πολιτικών Υπαλλήλων Υπουργείων και Υπηρεσιών του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, σε θέματα που σχετίζονται με τη στρατηγική και την πολιτική εθνικής ασφάλειας.

Η Σχολή εδρεύει στις Αχαρνές Αττικής και υπάγεται στην Αστυνομική Ακαδημία. Λειτουργεί σε επίπεδο Αστυνομικής Διεύθυνσης και συγκροτείται από το Τμήμα Σπουδών και το Τμήμα Εσωτερικών Λειτουργιών.

Ο αριθμός των εισαγομένων στη Σχολή δεν υπερβαίνει τους σαράντα (40) σπουδαστές και καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

Με την ίδια απόφαση καθορίζεται:

- η προέλευση των σπουδαστών σε ποσοστό μέχρι 40% να προέρχεται από Αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος, από Πολιτικούς Υπαλλήλους Υπουργείων και Υπηρεσιών του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα και κατανέμονται οι θέσεις των σπουδαστών σε κάθε μία από τις προαναφερθείσες κατηγορίες.
- η χρονολογία έναρξης και λήξης της εκπαίδευσης, το χρονοδιάγραμμα των αναγκαίων ενεργειών ή διαδικασιών για την εισαγωγή των σπουδαστών στη Σχολή, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, στο Γ.Ε.ΕΘ.Α., στο Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή και στο Πυροσβεστικό Σώμα καθώς και στο Υπουργείο Εσωτερικών, για ενημέρωση των ενδιαφερομένων και τις περαιτέρω, κατά περίπτωση, ενέργειες.

Στη Σχολή Εθνικής Ασφάλειας εισάγονται:

- Ανώτεροι αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας που φέρουν το βαθμό του Αστυνόμου Α΄ ή του Αστυνομικού Υποδιευθυντή, έχουν πραγματική υπηρεσία Αξιωματικού τουλάχιστον δεκαεπτά (17) ετών κατά την ημερομηνία εισόδου στη

Σχολή και δεν καταλαμβάνονται από το όριο ηλικίας ή δεν συμπληρώνουν 35ετία εντός της επόμενης τετραετίας από την ημερομηνία εισόδου στη Σχολή.

- Αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος με βαθμό Ταγματάρχη ή Αντισυνταγματάρχη και αντιστοίχων βαθμών.

Οι εισαγόμενοι για φοίτηση στη Σχολή Εθνική Ασφάλειας Αξιωματικοί, πρέπει να κατέχουν τα προβλεπόμενα από το νόμο και τους οικείους κανονισμούς, ουσιαστικά προσόντα για περαιτέρω εξέλιξη και να έχουν κριθεί ευμενώς από τα αρμόδια Συμβούλια κατά την τελευταία κρίση. Η ηλικία των προς φοίτηση Αξιωματικών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 52ο έτος της ηλικίας τους κατά την 31η Δεκεμβρίου του έτους ενάρξεως της φοιτήσεως.

- Πολιτικοί Υπάλληλοι Υπουργείων και Υπηρεσιών του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, οι οποίοι πρέπει να ανήκουν στον Κλάδο Π.Ε., να έχουν βαθμό Α΄, να έχουν εγγραφεί στον πίνακα προακτέων κατ' απόλυτη εκλογή και ηλικία, που συνεπάγεται δυνατότητα περαιτέρω παραμονής τους στην Υπηρεσία για πέντε (5) έτη τουλάχιστον και να είναι εξουσιοδοτημένοι για το χειρισμό θεμάτων κρατικής ασφάλειας. Η ηλικία των προς φοίτηση Πολιτικών Υπαλλήλων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 55ο έτος της ηλικίας τους κατά την 31η Δεκεμβρίου του έτους ενάρξεως της φοιτήσεως.

Οι υποψήφιοι που επιθυμούν την εισαγωγή τους στη Σχολή Εθνικής Ασφάλειας και συγκεντρώνουν τα προβλεπόμενα προσόντα, υποβάλλουν στις Υπηρεσίες τους, εντός των προθεσμιών, σχετική αίτηση στην οποία επισυνάπτουν τυχόν επιπλέον στοιχεία, όπως τίτλους σπουδών (μεταπτυχιακοί τίτλοι, πτυχία Α.Ε.Ι., πτυχία ξένων γλωσσών, εκπαιδεύσεις ή μετεκπαιδεύσεις σε άλλα αντικείμενα που προσιδιάζουν προς αυτό της Σχολής Εθνικής Ασφάλειας), ώστε να ληφθούν υπόψη για την επιλογή τους.

Η εισαγωγή των σπουδαστών στη Σχολή γίνεται με επιλογή και χωρίς εξετάσεις.

Η επιλογή των σπουδαστών που προέρχονται από το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας (αξιωματικοί ή πολιτικοί υπάλληλοι) γίνεται από τριμελή επιτροπή, αποτελούμενη από τον Προϊστάμενο του Κλάδου Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρωπίνου Δυναμικού και τους Διευθυντές των Διευθύνσεων Προσωπικού και Κρατικής Ασφάλειας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, ο ανώτερος ή αρχαιότερος των οποίων εκτελεί χρέη προέδρου.

Οι διαδικασίες υποβολής των δικαιολογητικών και επιλογής των υποψηφίων που προέρχονται από τις Ένοπλες Δυνάμεις, τα Υπουργεία και τις λοιπές Υπηρεσίες, καθορίζονται από τα οικεία αρμόδια όργανα.

Η φοίτηση στη Σχολή Εθνικής Ασφάλειας διαρκεί από έξι (6) μέχρι οκτώ (8) μήνες και αρχίζει εντός του μηνός Σεπτεμβρίου κάθε έτους. Οι σπουδαστές κατά το χρόνο εκπαίδευσής τους αποσπώνται στη Σχολή και δεν διατίθενται σε άλλη υπηρεσία.

Στους σπουδαστές που αποφοιτούν ευδόκιμα από τη Σχολή απονέμεται, σε επίσημη τελετή, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στις σπουδές της Στρατηγικής και Πολιτικής Εθνικής Ασφάλειας. Οι ευδοκίμως αποφοιτούντες από τη Σχολή Αξιωματικοί φέρουν στη στολή τους διακριτική μεταλλική κονκάρδα, η οποία επί της κυρίας όψης απεικονίζει τον Παγκόσμιο Χάρτη των πέντε Ηπείρων και στο μέσον αυτής τον Παρθενώνα.

5.2 Επιμόρφωση στον φορέα της Ελληνικής Αστυνομίας

5.2.1 Εκπαίδευση – Επιμόρφωση αστυνομικών

Η εκπαίδευση και επιμόρφωση των αστυνομικών αποτελεί έναν κρίσιμο παράγοντα για την αποτελεσματική λειτουργία των αστυνομικών δυνάμεων και τη διασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας. Η εκπαίδευση και επιμόρφωση προορίζεται να ενισχύσει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την επαγγελματική ανάπτυξη των αστυνομικών, εξοπλίζοντάς τους με τα απαραίτητα εργαλεία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή τους εργασία. Αποτελεί έναν ζωτικής σημασίας παράγοντα για την αποτελεσματική λειτουργία των αστυνομικών δυνάμεων και τη διασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας. Η εκπαίδευση αστυνομικών απαιτεί συστηματική και σταθερή προσπάθεια, καθώς ο ρόλος τους περιλαμβάνει πολυπλοκότητα και ποικίλες απαιτήσεις. Οι αστυνομικοί πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τους νόμους και τις διατάξεις που διέπουν την κοινωνία, καθώς και να έχουν ισχυρές δεξιότητες στην επικοινωνία, την αντιμετώπιση κρίσεων και την επιχειρησιακή τακτική (Vaki, Magkou & Kandyla 2015).

Η εκπαίδευση των αστυνομικών ξεκινά από την αστυνομική ακαδημία, όπου οι υποψήφιοι αστυνομικοί αποκτούν τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι αστυνομικοί μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τα διάφορα είδη εγκλήματος, να προλαμβάνουν και να

διερευνούν αξιόπιστα στοιχεία, καθώς και να δρουν αποτελεσματικά σε καταστάσεις κρίσης.

Η επιμόρφωση των αστυνομικών είναι εξίσου σημαντική με την αρχική εκπαίδευση. Με την ταχύτητα που εξελίσσεται η τεχνολογία και αλλάζουν οι τάσεις στον τομέα του εγκλήματος, οι αστυνομικοί πρέπει να είναι συνεχώς ενημερωμένοι και εκπαιδευμένοι για να ανταποκρίνονται στις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Η επιμόρφωση περιλαμβάνει σεμινάρια, προγράμματα εκπαίδευσης και επιθεωρήσεις που βοηθούν τους αστυνομικούς να ενισχύσουν τις γνώσεις τους και να εξελιχθούν σε εξειδικευμένους τομείς, όπως η κυβερνοασφάλεια, η τρομοκρατία, η εγκληματολογία και η διαπραγμάτευση κρίσεων. Η επιμόρφωση των αστυνομικών πρέπει επίσης να προωθεί τις αξίες και τον επαγγελματισμό. Οι αστυνομικοί πρέπει να είναι ηθικοί, να διατηρούν τη νομιμότητα και να σέβονται τα δικαιώματα των πολιτών. Επιπλέον, πρέπει να αναπτύσσουν δεξιότητες στην επικοινωνία και στη διαχείριση συγκρούσεων, προκειμένου να διατηρούν την ειρήνη και την τάξη στην κοινότητα (Stefanakis, Mantroulou & Athanasouli 2021)

Η εξέταση του κρίσιμου θέματος της εκπαίδευσης της αστυνομίας είναι ζωτικής σημασίας, δεδομένου ότι τόσο το έγκλημα όσο και η διαχείρισή του αποτελούν μείζονα κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα. Ως σώμα, η Αστυνομία απαιτεί ιδιαίτερη πολιτική προσοχή και αναλυτική νοοτροπία. Η «μετουσίωση» της κατασταλτικής φύσης της αστυνομίας και η μετατροπή σε φορέα πρόληψης είναι πολύ σημαντική, ανεξάρτητα από το αν το έθνος μας υιοθετήσει μια κεντρική ή αποκεντρωμένη δομή ή αν η Τοπική ή η Δικαστική Αστυνομία γίνει πραγματικότητα. Αυτό ουσιαστικά αναφέρεται σε μια αλλαγή στάσεων και αντιλήψεων, καθώς και εκπαίδευσης και άλλων πραγμάτων.

Συνοψίζοντας, η επιμόρφωση παρέχει στους αστυνομικούς τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και αξίες που τους επιτρέπουν να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις του επαγγέλματός τους και να διαδραματίζουν αποτελεσματικά τον ρόλο τους στην κοινότητα.

5.2.2 Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση στην Ελληνική Αστυνομία

Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στην Ελληνική Αστυνομία αντιπροσωπεύει μια ουσιαστική αλλαγή στην προσέγγιση και την παροχή εκπαίδευσης στους αστυνομικούς. Ο σκοπός αυτής της μεταρρύθμισης είναι να βελτιώσει την επαγγελματική ανάπτυξη, την

αποτελεσματικότητα και την επαγγελματική ικανότητα των αστυνομικών, προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σύγχρονου περιβάλλοντος. Εστιάζει σε πολλούς τομείς που αφορούν την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των αστυνομικών. Καταρχάς, υπάρχει η ανάγκη για ενίσχυση των νομικών γνώσεων και της κατανόησης του αστυνομικού δικαίου. Οι αστυνομικοί πρέπει να είναι ενημερωμένοι για τους νόμους και τις διατάξεις που διέπουν τη χώρα, καθώς αυτή η γνώση αποτελεί τη βάση για την αποτελεσματική τους δράση.

Επιπλέον, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στοχεύει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων σε ποικίλους τομείς. Οι αστυνομικοί πρέπει να έχουν ισχυρές δεξιότητες στην επικοινωνία και τη διαχείριση συγκρούσεων, καθώς συναντούν πολλές φορές δύσκολες και επιτακτικές καταστάσεις. Εκτός αυτού, η εκπαίδευση στην τεχνολογία και τα συστήματα πληροφοριών αποτελεί προτεραιότητα, καθώς η τεχνολογία παίζει ολοένα και μεγαλύτερο ρόλο στον τομέα της αστυνομίας. Ένας ακόμη σημαντικός τομέας της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης είναι η ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων. Οι αστυνομικοί πρέπει να εκπαιδεύονται στην αντιμετώπιση ειδικών καταστάσεων, όπως οι τρομοκρατικές επιθέσεις ή οι καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Επίσης, πρέπει να αναπτύσσουν δεξιότητες στην ανάλυση εγκληματικής συμπεριφοράς, στη συγκέντρωση αξιόπιστων στοιχείων και στη διερεύνηση εγκλημάτων.

Επιπλέον, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση προωθεί την προσέγγιση της αστυνομίας προς την κοινότητα. Οι αστυνομικοί πρέπει να αναπτύξουν καλές σχέσεις με τους πολίτες και να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη και τη συνεργασία. Αυτό περιλαμβάνει εκπαίδευση στην προληπτική αστυνόμευση, στην κοινωνική ανταπόκριση και στην ευαισθητοποίηση σε θέματα πολυ-πολιτισμικότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τέλος, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση πρέπει να διασφαλίζει τη συνεχή εκπαίδευση και επιμόρφωση των αστυνομικών κατά την πορεία της καριέρας τους. Αυτό περιλαμβάνει προγράμματα επιμόρφωσης, επισκέψεις σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, συμμετοχή σε σεμινάρια και συνέδρια, και ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων. Συνολικά, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στην Ελληνική Αστυνομία επιδιώκει την ενίσχυση της επαγγελματικής ανάπτυξης και της αποτελεσματικότητας των αστυνομικών, προσαρμόζοντάς τους στις αλλαγές και τις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου. Αυτή η μεταρρύθμιση είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία μιας ισχυρής, αποτελεσματικής

και δίκαιης αστυνομικής δύναμης που εξυπηρετεί την ασφάλεια και την ευημερία της κοινωνίας.

Σειρά αλλαγών έχει γίνει στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και στην μετεκπαίδευση των στελεχών της Ελληνικής Αστυνομίας, με επίκεντρο τις σχολές (Σχολή Αξιωματικών-Αστυφυλάκων), που έχουν προσαρμοστεί στις τρέχουσες απαιτήσεις. Εισάγεται το «επαγγελματικό μοντέλο εκπαίδευσης», το οποίο συνδυάζει θεωρία και «βιωματικές μεθόδους». Σε αυτό το περιβάλλον, οι μαθητές εμπλέκονται σε «ενεργές» καταστάσεις μέσω μιας διαδικασίας αλληλεπίδρασης μεταξύ εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων.

5.2.3 Επιμόρφωση Αστυνομικών στην Ελλάδα

Η Ελληνική Αστυνομία δίνει μεγάλη έμφαση στην επιστημονική εκπαίδευση και την κατάρτιση στελεχών της αστυνομίας στην Ελλάδα. Οι αστυνομικοί λαμβάνουν τόσο θεωρητική όσο και πρακτική εκπαίδευση. Τα στελέχη της Αστυνομίας ενδέχεται να επεκτείνουν τους πνευματικούς και επιστημονικούς τους ορίζοντες προσθέτοντας στον κύκλο εκπαιδευτικές δραστηριότητες και εκπαιδεύσεις. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους πραγματοποιούνται δράσεις για επιμόρφωση και εκπαιδεύσεις. Ενδεικτικά παρατίθενται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

- Όλοι οι αστυνομικοί είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανά τακτά χρονικά διαστήματα 3-ήμερα σεμινάρια όπου εξασκούνται στην αυτοάμυνα, στην αυτοάμυνα με όπλα, στην αμυντική σκοποβολή, στη μεταφορά κρατουμένων και στη φύλαξη στόχων κλπ. Η ικανότητα ενός αστυνομικού να λειτουργεί σε καταστάσεις υψηλού στρες, ασυνήθιστες και σύνθετες είναι ένα από τα πιο σημαντικά προσόντα του. Ένα άλλο είναι η ικανότητά τους να χρησιμοποιούν τα εργαλεία που έχουν στη διάθεσή τους στο μέγιστο δυνατό βαθμό κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με τη νομοθεσία. Ένα τρίτο είναι η ικανότητά τους να εξασκούν τακτικά τεχνικές αυτοάμυνας και αυτοπροστασίας.
- Πραγματοποίηση εκπαίδευσης για τη στελέχωση των Ομάδων Δίκυκλης Αστυνόμησης (ΔΙ.ΑΣ.) των Διευθύνσεων Αστυνομίας. Η εκπαίδευση κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική ιδίως στις μεγάλες πόλεις λόγω της έξαρσης της βίας και της εγκληματικότητας. Η αστυνομικοί που εκπαιδεύονται ανταποκρίνονται στην ανάγκη της ταχείας, έγκαιρης και μαχητικής επέμβασης τόσο για την πρόληψη όσο και για την καταστολή κάθε εγκληματικής δραστηριότητας. Η παρούσα εκπαίδευση

επαναλαμβάνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα με μοναδικό στόχο την ετοιμότητα του προσωπικού.

- Πραγματοποίησης εκπαίδευσης προσωπικού Ελληνικής Αστυνομίας, σε θέματα Πρώτων Βοηθειών. Ιδιαίτερα σημαντική είναι αυτή η δράση αφού οι πρώτες βοήθειες διαπνέονται από την επιθυμία να είμαστε χρήσιμοι στους άλλους.
- Πραγματοποίηση βασικής εκπαίδευσης συνοδών - χειριστών αστυνομικών σκύλων ανίχνευσης εκρηκτικών υλών. Η εκπαίδευση πραγματοποιείται από έμπειρο και καταρτισμένο προσωπικό για περίπου τρεις μήνες προκειμένου να κτιστεί μια σχέση εμπιστοσύνης, αλληλεξάρτησης και συνεργασίας που αποδίδει το μέγιστο επιχειρησιακό αποτέλεσμα. Κατά την διάρκεια των εννέα (9) χρόνων όπου είναι και ο οριζόμενος χρόνος εκπαίδευσης του σκύλου πραγματοποιούνται συνεχείς επιμορφώσεις των συνοδών από έμπειρο και καταρτισμένο προσωπικό.
- Πραγματοποίηση εκπαίδευσης προσωπικού των Τμημάτων και των Γραφείων Εγκληματολογικών Ερευνών των Γενικών Περιφερειακών Αστυνομικών Διευθύνσεων και των Διευθύνσεων Αστυνομίας Χώρας, αντίστοιχα, σε θέματα εξερεύνησης - φωτογράφισης τόπου διαπραχθέντος εγκλήματος, περισυλλογής ιχνών, πειστηρίων, συλλογής βιολογικών υλικών ανευρισκομένων στους τόπους τέλεσης εγκλημάτων, λήψης δειγματικών βιολογικών υλικών από υπόπτους, ψηφιοποίησης, e-TΑΠ.
- Συμμετοχή στελεχών της Ελληνικής Αστυνομίας στη Στρατιωτική Σχολή Ξένων Γλωσσών στις γλώσσες αραβικά, αλβανικά, τουρκικά, βουλγάρικα. Τα σεμινάρια αυτά αφορούν κυρίως αστυνομικούς οι οποίοι πραγματοποιούν διαβατηριακούς ελέγχους στα συνοριακά σημεία διέλευσης. Τα στελέχη αποκτούν βασικές γνώσεις των αντίστοιχων γλωσσών οι οποίες θα σταθούν αρωγός κατά την διάρκεια της υπηρεσίας τους.
- Πραγματοποίηση εκπαίδευσης - ενημέρωσης στελεχών σε θέματα χειρισμού εξοπλισμού μαγνητικών πυλών, οπτικών μέσων και συσκευών X-RAYS. Το προσωπικό εξοικειώνεται και αποκτά γνώσεις πάνω σε σύγχρονα συστήματα ασφάλειας, δικτύου επικοινωνιών και συστημάτων πληροφορικής.

Επιπλέον αναφέρεται ότι εκτός των ανωτέρω εκπαιδεύσεων που είναι ετήσια επαναλαμβανόμενες, υποχρεωτικές και συνεχείς για το αστυνομικό προσωπικό, λαμβάνουν χώρα και διαφόρων ειδών σεμινάρια και εκπαιδευτικά προγράμματα που διοργανώνονται από συνεργαζόμενους φορείς και προσφέρουν στο προσωπικό της ΕΛΑΣ

βασικές αλλά και απαραίτητες γνώσεις με σκοπό την άρτια κατάρτιση του στα επιλαμβανόμενα θέματα (Ν. 1481/1984, αρ.43).

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από αυτά:

- Εκπαίδευση- επιμόρφωση προσωπικού σε θέματα: "Πλαστότητας ταξιδιωτικών εγγράφων - εγγράφων ασφαλείας".
- Συμμετοχή στελεχών της Ελληνικής Αστυνομίας σε εκπαιδευτικό σεμινάριο με θέμα: «ευαισθητοποίηση- εκπαίδευση παιδιών»
- Εκπαιδευτικά σεμινάρια στελεχών σε θέματα εντοπισμού και αναγνώρισης παρανόμων προϊόντων καπνού (τσιγάρα και χύμα καπνός) τις εταιρείες «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ ΑΒΕΣ, BRITISH AMERICAN TOBACO HELLAS, IMPERIAL TOBACCO ΑΕ και JT INTERNATIONAL HELLAS ΑΕΒΕ».
- Επιμορφωτικά – εκπαιδευτικά προγράμματα για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΓΕΓΚΑΔ) μέσω του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΙΝΕΠ/ΕΚΔΔΑ).
- Παροχή σεμιναρίων από το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου με θέμα: «Ενίσχυση ικανοτήτων των αρχών επιβολής του νόμου στην αντιμετώπιση εγκλημάτων μίσους, μέσω βιωματικής μάθησης».
- Συμμετοχή στελεχών στο επιμορφωτικό πρόγραμμα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης/Ινστιτούτου Επιμόρφωσης με θέμα «Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματικές Ενέργειες».
- Προγραμματισμός εκπαιδύσεων (κλειστού τύπου) - επιμόρφωσης στο Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ). Συμμετοχή στελεχών της Ελληνικής Αστυνομίας σε εκπαιδευτικά προγράμματα με θέματα: 1) "Οργάνωση και Χρονοπρογραμματισμός Έργων", 2) "Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων: Διαδικασίες Έγκρισης, Χρηματοδότησης και Παρακολούθησης", 3) "Οργάνωση και Χρονοπρογραμματισμός Έργων".

Η επιμόρφωση των αστυνομικών στην Ελλάδα αποτελεί ένα κρίσιμο κομμάτι της επαγγελματικής τους ανάπτυξης και της βελτίωσης των δεξιοτήτων τους. Με τις διαρκώς μεταβαλλόμενες απειλές και τις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η αστυνομία, η συνεχής επιμόρφωση αποτελεί αναγκαιότητα για την αντιμετώπιση των επικείμενων προκλήσεων και την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους. Η επιμόρφωση

των αστυνομικών πρέπει να εστιάζει σε πολλούς τομείς για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του σύγχρονου κόσμου. Πρώτα απ' όλα, η νομοθεσία και οι διαδικασίες πρέπει να είναι αντικείμενο εκπαίδευσης, ώστε οι αστυνομικοί να είναι ενημερωμένοι για τα νομικά πλαίσια και τις διαδικασίες που διέπουν το έργο τους. Αυτό περιλαμβάνει τον γνωστικό εμπλουτισμό σχετικά με τον ποινικό κώδικα, το διοικητικό δίκαιο, το δίκαιο της αστυνομίας και άλλους σχετικούς νομικούς τομείς.

Επιπλέον, η επιμόρφωση πρέπει να προάγει την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Οι αστυνομικοί πρέπει να εκπαιδεύονται στην χρήση των σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων και συστημάτων πληροφοριών, ώστε να μπορούν να αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες για την καλύτερη διεκπεραίωση των αστυνομικών τους καθηκόντων. Επιπλέον, η επιμόρφωση στις τεχνικές επικοινωνίας και διαχείρισης κρίσεων είναι ζωτικής σημασίας, καθώς οι αστυνομικοί συχνά αντιμετωπίζουν δύσκολες και επιτακτικές καταστάσεις. Η συνεχής εκπαίδευση των αστυνομικών πρέπει να περιλαμβάνει επίσης θέματα σχετικά με την προληπτική αστυνόμευση και την κοινωνική ανταπόκριση. Οι αστυνομικοί πρέπει να εκπαιδευτούν στην ανάλυση των εγκληματικών τάσεων και να αναπτύξουν δεξιότητες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ασφάλειας σε επίπεδο κοινότητας. Επίσης, πρέπει να ενισχυθεί η ευαισθητοποίησή τους σε θέματα πολυπολιτισμικότητας, προκειμένου να ανταποκρίνονται με σεβασμό και αξιοπρέπεια στις ανάγκες και τις διαφορετικότητες των πολιτών.

Εκτός από την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, η επιμόρφωση των αστυνομικών πρέπει να προωθεί την ανάπτυξη προσωπικών δεξιοτήτων και χαρακτηριστικών. Οι αστυνομικοί πρέπει να εκπαιδευτούν στην δεξιότητα της επικοινωνίας και της συνεργασίας, καθώς ο αποτελεσματικός διάλογος και η ικανότητα να εργάζονται σε ομαδικό περιβάλλον είναι ζωτικές για την αποτελεσματική λειτουργία της αστυνομίας.

Τέλος, η προώθηση της επιμόρφωσης των αστυνομικών πρέπει να γίνεται με βάση την αξιολόγηση και την προσαρμογή στις συνεχόμενες αλλαγές και εξελίξεις στον τομέα της αστυνομίας και της ασφάλειας. Η επιμόρφωση πρέπει να είναι συστηματική, συνεχής και προοδευτική, προσαρμοζόμενη στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της εποχής. Συνολικά, η επιμόρφωση των αστυνομικών στην Ελλάδα αποτελεί μια διαρκή προσπάθεια για την εξέλιξη και τη βελτίωση της αστυνομικής υπηρεσίας. Με την σωστή μετεκπαίδευση, οι αστυνομικοί θα είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις προκλήσεις του σήμερα και να εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την ευημερία της κοινωνίας.

5.2.4 Επιμόρφωση Αστυνομικών στο Εξωτερικό

Επιμόρφωση αστυνομικών στο εξωτερικό αναφέρεται στην πρακτική της αποστολής αστυνομικών υπαλλήλων σε διάφορες χώρες για την απόκτηση επιπλέον γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειριών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση της αστυνομικής ικανότητας και την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων ή αναγκών.

Οι λόγοι για την επιλογή επιμόρφωσης αστυνομικών στο εξωτερικό μπορεί να περιλαμβάνουν:

1. Εξειδίκευση σε ειδικούς τομείς: Ορισμένες χώρες προσφέρουν εξειδικευμένη επιμόρφωση σε συγκεκριμένους τομείς, όπως η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, η διαχείριση κρίσεων, η κυβερνοασφάλεια και η προστασία της δημόσιας τάξης. Η επιμόρφωση σε αυτούς τους τομείς επιτρέπει στους αστυνομικούς να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που μπορούν να εφαρμόσουν στην πρακτική τους εργασία.
2. Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών: Η επιμόρφωση στο εξωτερικό παρέχει στους αστυνομικούς την ευκαιρία να μάθουν από τις βέλτιστες πρακτικές που ακολουθούνται σε άλλες χώρες. Μέσω της ανταλλαγής γνώσεων και εμπειριών, οι αστυνομικοί μπορούν να ενισχύσουν την κατανόηση των διεθνών προκλήσεων και να αναπτύξουν νέες προσεγγίσεις για την αντιμετώπισή τους.
3. Διεθνής συνεργασία: Η επιμόρφωση αστυνομικών στο εξωτερικό συμβάλλει στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας μεταξύ αστυνομικών δυνάμεων. Οι αστυνομικοί που εκπαιδεύονται σε ξένες χώρες αναπτύσσουν επαφές και σχέσεις με τους συναδέλφους τους από διάφορες εθνικότητες, ενισχύοντας την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία σε διασυνοριακά θέματα.
4. Ανάπτυξη προσωπικών δεξιοτήτων: Η επιμόρφωση στο εξωτερικό προσφέρει στους αστυνομικούς την ευκαιρία να αναπτύξουν προσωπικές δεξιότητες, όπως η επικοινωνία με διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα, η διαπολιτισμική κατανόηση και η ικανότητα προσαρμογής σε νέες καταστάσεις και προκλήσεις.
5. Αντιμετώπιση των διεθνών εγκληματικών δικτύων: Η επιμόρφωση αστυνομικών στο εξωτερικό είναι σημαντική για την αντιμετώπιση των διεθνών εγκληματικών δικτύων που δραστηριοποιούνται διασυνοριακά. Οι αστυνομικοί που έχουν λάβει

επιμόρφωση σε αυτόν τον τομέα μπορούν να συνεργαστούν με άλλους αστυνομικούς και να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τη διασυνοριακή εγκληματικότητα.

Η επιμόρφωση αστυνομικών στο εξωτερικό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω διεθνών προγραμμάτων εκπαίδευσης, σεμιναρίων, συνεδρίων, ανταλλαγής αξιωματούχων ή μέσω διμερών συμφωνιών ανάμεσα σε αστυνομικές δυνάμεις διαφορετικών χωρών. Η συμμετοχή σε αυτούς τους προγράμματα επιτρέπει στους αστυνομικούς να αποκτήσουν εμπειρίες από διαφορετικά συστήματα αστυνόμευσης, να ενισχύσουν τις γνώσεις τους και να διευρύνουν το δίκτυο των επαφών τους. Συνοψίζοντας, η επιμόρφωση αστυνομικών στο εξωτερικό αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την ενίσχυση των ικανοτήτων της αστυνομίας, την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών, και την ανάπτυξη διεθνούς συνεργασίας. Μέσω αυτής της πρακτικής, οι αστυνομικοί μπορούν να είναι πιο αποτελεσματικοί στην εκτέλεση των καθηκόντων τους και στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν σε διεθνές επίπεδο.

Η συνεργασία της Ελληνικής Αστυνομίας με τις Αστυνομικές δυνάμεις του εξωτερικού είναι αμφίδρομη. Συντάσσονται πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ των χωρών όσο αναφορά τους εκπαιδευόμενους αλλά και τους εκπαιδευτές. Ενδεικτικά παρατίθενται δράσεις που έχουν λάβει χώρα:

- Εκπαιδευτικά Σεμινάρια από στελέχη του Ομοσπονδιακού Γραφείου Ερευνών (Federal Bureau of Investigation - F.B.I.), με θέμα "Έρευνες οργανωμένου εγκλήματος".
- Εκπαιδευτικά Σεμινάρια από στελέχη του Ομοσπονδιακού Γραφείου Ερευνών (Federal Bureau of Investigation - F.B.I.), με θέμα "Έρευνες οργανωμένου εγκλήματος" Σχολείου Βασικής Εκπαίδευσης Ελεύθερου Σκοπευτή Ειδικών Αποστολών.
- Εκπαίδευση στο Πολυεθνικό Κέντρο Εκπαιδύσεως Επιχειρήσεων Υποστήριξης Ειρήνης (Κιλκίς) - Βασικό Σχολείο Εκπροσώπων Τύπου (Π.Κ.Ε.Ε.Υ.Ε.) - (NATO Public Affairs Officers' Basic Course – (NATO Selected).
- Εκπαίδευση προσωπικού συνοδευτικής ασφαλείας της Διπλωματικής Αποστολής των Η.Π.Α. στην Ελλάδα με θέμα τις προστατευτικές επιχειρήσεις ασφαλείας σωματοφυλάκων (Βιρτζίνια Η.Π.Α.).
- Φοίτηση Αξιωματικού της Ελληνικής Αστυνομίας σε εκπαιδευτικές σειρές της Εθνικής Ακαδημίας του FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION (FBI) στις Η.Π.Α. (Quantico Virginia Η.Π.Α.).

5.2.5 Η ευρωπαϊκή διάσταση της επιμόρφωσης στην Ελληνική Αστυνομία

Την παγκοσμιοποίηση ακολούθησε η αύξηση του οργανωμένου και διεθνικού εγκλήματος. Η ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων, η μετακίνηση ανθρώπων και αγαθών, πολιτιστικές ανταλλαγές και τελικά οι αυξανόμενες κοινωνικές ανισότητες, δημιούργησαν τους νέους τύπους εγκλήματος και αταξίας, συμπεριλαμβανομένων των παράνομων δραστηριοτήτων όπως εμπορία ανθρώπων, παράνομη μετανάστευση, οργανωμένο έγκλημα, διαφθορά, έγκλημα στο Διαδίκτυο, απειλή της τρομοκρατίας. Η αστυνομία και η επιβολή του νόμου έδωσαν απαντήσεις σε αυτές τις σύγχρονες προκλήσεις. Από το 1990 και μετά καθιερώθηκε η ευρωπαϊκή αστυνομική συνεργασία. Οι εκδηλώσεις της 11ης Σεπτεμβρίου άσκησαν μεγάλη επιρροή και ενίσχυσαν τη δυναμική της διεθνούς συνεργασίας (Ruggiero, 2015). Εντατικοποίησαν τη διασυνοριακή αστυνόμευση, επιτάχυναν τη δημιουργία θεσμών εντός του τρίτου πυλώνα της Ε.Ε. και διευκόλυναν την εκτεταμένη και συστηματική ανταλλαγή εμπειριών και κοινής εκπαίδευσης των ανώτερων αστυνομικών (CEPOL). Το ενδιαφέρον και εφαρμογή της επιστημονικής μεθόδου και των αποτελεσμάτων της έρευνας είναι μέρος αυτής της διαδικασίας. Η αστυνομία έχει ανάγκη και απαιτεί επιστημονικές λύσεις σε προβλήματα εργαστηριακής έρευνας και στις κοινωνικές επιστήμες.

Από την άλλη πλευρά η ακαδημαϊκή αστυνομική έρευνα εντός των επιστημών, όπως η εγκληματολογία, η κοινωνιολογία, οι πολιτικές επιστήμες, η ψυχολογία κ.λπ. έφερε μία σειρά εμπειρικών μελετών και θεωρητικών συζητήσεων, που έγινε σε σχέση με τα πρότυπα των επιστημών και των μεθοδολογιών τους. Αν και έχουν γίνει διεπιστημονικές προσεγγίσεις, δεν υπάρχουν επιστήμες όπως «Αστυνομικές σπουδές» ή «Αστυνομική επιστήμη» που να είναι αποδεκτές σε όλη την Ευρώπη. Υπάρχουν μερικές προσπάθειες και καθηγεσίες της αστυνομικής επιστήμης, αλλά η αστυνομική επιστήμη αποδεκτή ως ενοποιημένη ή μικτή επιστήμη είναι ακόμη σε πρώιμο στάδιο.

Σε έναν διασυνδεδεμένο κόσμο με αυξανόμενες διακρατικές προκλήσεις, οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου αντιμετωπίζουν την ανάγκη για ενισχυμένη συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών. Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL) διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων διοργανώνοντας σεμινάρια για αστυνομικούς σε όλη την Ευρώπη.

5.2.6 Σεμινάρια της Ευρωπαϊκής Αστυνομίας Ακαδημίας- European Police College (CEPOL)

Η Ελληνική Αστυνομία σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL) πραγματοποιεί εκπαιδεύσεις – σεμινάρια με την συμμετοχή Ελλήνων και Ευρωπαίων αστυνομικών. Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (ΕΑΑ) είναι οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο οποίος ενισχύει την ευρωπαϊκή και διεθνή συνεργασία στο κομμάτι της επιβολής του νόμου μέσω της κατάρτισης.

Η ΕΑΑ καταρτίζει και αναβαθμίζει τα εργαλεία και τις μεθοδολογίες μάθησης και μεριμνά για την εφαρμογή τους σε ένα πλαίσιο διάβιου μάθησης με γνώμονα την ενίσχυση των δεξιοτήτων των λειτουργών επιβολής του νόμου. Η ΕΑΑ φέρνει σε επαφή επαγγελματίες του τομέα επιβολής του νόμου με σκοπό να τους παρέχει ευκαιρίες προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης μέσω της κατάρτισης, να τους βοηθήσει να μάθουν να επιλύουν ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια της Ευρώπης και να δημιουργήσει δίκτυα κατάρτισης για οργανισμούς και για επαγγελματίες (Κανονισμός ΕΕ, 2015/2219).

Τα σεμινάρια της CEPOL χρησιμεύουν ως πλατφόρμα ανταλλαγής γνώσεων, εμπειριών και στρατηγικών για αστυνομικούς από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Τέτοιες αλληλεπιδράσεις δημιουργούν ευκαιρίες για την ανάπτυξη προσωπικών συνδέσεων, την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και τη δημιουργία ισχυρών επαγγελματικών δικτύων. Αυτές οι συνεργασίες επιτρέπουν αποτελεσματικές διασυνοριακές επιχειρήσεις επιβολής του νόμου, ιδιαίτερα στην αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας και του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο που υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα.

Οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις που απαιτούν καινοτόμες και αποτελεσματικές απαντήσεις. Τα σεμινάρια της CEPOL παρέχουν ένα φόρουμ για τους συμμετέχοντες για να μοιραστούν βέλτιστες πρακτικές, επιτυχημένες μελέτες περιπτώσεων και διδάγματα από διάφορους τομείς της αστυνόμευσης. Διαδίδοντας επιτυχημένες στρατηγικές, οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου μπορούν να μάθουν ο ένας από τον άλλο, να προσαρμόσουν τις δοκιμασμένες μεθόδους και να βελτιώσουν τις δικές τους επιχειρησιακές ικανότητες. Αυτή η ανταλλαγή γνώσεων βοηθά στη δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής δεξαμενής εμπειρογνωμοσύνης, ενισχύοντας μια

κουλτούρα συνεχούς βελτίωσης και επαγγελματικής εξέλιξης (CEPOL 2020, CEPOL Annual Report 2020)

Τα σεμινάρια της CEPOL επικεντρώνονται σε εξειδικευμένους τομείς, όπως η εγκληματολογική έρευνα, η συλλογή πληροφοριών, η κοινοτική αστυνόμευση και η ψηφιακή εγκληματολογία. Αυτά τα σεμινάρια προσφέρουν στοχευμένη εκπαίδευση και εργαστήρια που διεξάγονται από ειδικούς στο αντικείμενο. Παρέχοντας πρόσβαση σε γνώσεις και τεχνικές αιχμής, η CEPOL εξοπλίζει τους αξιωματικούς επιβολής του νόμου με τις απαραίτητες δεξιότητες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αναδόμενων προκλήσεων. Τα σεμινάρια επιτρέπουν επίσης στους συμμετέχοντες να παραμένουν ενημερωμένοι με τις τελευταίες εξελίξεις στους αντίστοιχους τομείς τους, διασφαλίζοντας ότι είναι καλά προετοιμασμένοι για την καταπολέμηση των εξελισσόμενων εγκληματικών τακτικών (European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL 2016 - CEPOL Learning Portal - Webinars and Online Courses.)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση των πολιτικών και των προτύπων επιβολής του νόμου στα κράτη μέλη. Τα σεμινάρια της CEPOL ευθυγραμμίζονται με τις προτεραιότητες της ΕΕ, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τη νομοθεσία, τα πλαίσια και τις πρωτοβουλίες της ΕΕ. Μέσω διαδραστικών συνεδριών, οι αξιωματικοί είναι εξοπλισμένοι με τις απαραίτητες γνώσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των οδηγιών και των κανονισμών της ΕΕ. Αυτή η εναρμόνιση των προσεγγίσεων διευκολύνει μια πιο συντονισμένη απάντηση στο διασυνοριακό έγκλημα και υποστηρίζει την ανάπτυξη μιας κοινής ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής ασφάλειας.

Τα σεμινάρια της CEPOL συγκεντρώνουν αστυνομικούς από διαφορετικά υπόβαθρα, πολιτισμούς και νομικά συστήματα. Αυτή η ποικιλομορφία προάγει την πολιτισμική κατανόηση, την ενσυναίσθηση και την ανεκτικότητα μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου. Η οικοδόμηση εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ αξιωματικών από διαφορετικές χώρες ενισχύει τη συνολική ευρωπαϊκή κοινότητα επιβολής του νόμου και ενθαρρύνει τις πρακτικές αστυνόμευσης χωρίς αποκλεισμούς. Τα σεμινάρια δημιουργούν έναν χώρο για τους συμμετέχοντες να μοιραστούν απόψεις, να αμφισβητήσουν τις προκαταλήψεις και να αναπτύξουν μια πιο ολιστική προσέγγιση για την επιβολή του νόμου που σέβεται τα ατομικά δικαιώματα και προάγει την κοινωνική συνοχή (European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol). Publications and Reports)

Τα σεμινάρια που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL) είναι απαραίτητα για την προώθηση της συνεργασίας, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την προώθηση της επαγγελματικής ανάπτυξης μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου σε όλη την Ευρώπη. Με τη δημιουργία ευκαιριών για διασυνοριακή συνεργασία, τη διάδοση καινοτόμων στρατηγικών και την ενίσχυση των εξειδικευμένων δεξιοτήτων, η CEPOL διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην αντιμετώπιση των προκλήσεων του διακρατικού εγκλήματος. Επιπλέον, αυτά τα σεμινάρια συμβάλλουν στην εναρμόνιση των πολιτικών και προτύπων της ΕΕ και ενισχύουν την πολιτιστική κατανόηση στην κοινότητα των αρχών επιβολής του νόμου. Καθώς ο κόσμος γίνεται ολοένα και πιο διασυνδεδεμένος, η σημασία πλατφορμών όπως τα σεμινάρια της CEPOL δεν μπορεί να υπερεκτιμηθεί για τη δημιουργία μιας ασφαλέστερης και πιο ασφαλούς Ευρώπης (CEPOL - European Police College - Official website.)

Ενδεικτικά παρατίθενται κάποια από τα σεμινάρια που έχουν λάβει χώρα υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας:

- Συνέδριο με θέμα: "European Criminal Analysis Convention 2023 - EUCrimACon 2023 (Χάγη Ολλανδίας, 6-7/09/2023)»
- Σεμινάριο Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL) με θέμα "Πρώτοι ανταποκριτές και έγκλημα στον κυβερνοχώρο" 16/2016 (Szcztyno, Πολωνία).
- Σεμινάριο Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL) με θέμα "Επιστημονική Προσέγγιση της Οικονομικής Έρευνας (Financial investigation; towards a multidisciplinary and integrated approach)" 24/2016 (Άμστερνταμ, Ολλανδίας).
- Σεμινάριο Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL) με θέμα "Διαπραγμάτευση Ομηρίας (Crisis Hostage Negotiation)" 40/2016 (Στοκχόλμη Σουηδίας).
- Σεμινάριο Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL) με θέμα "Αστυνόμηση βάσει εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (Intelligence Led Policing related to Common Security and Defence Policy)" 63/2016 (Tampere Φινλανδίας).
- Σεμινάριο Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL) με θέμα "Πρώτοι ανταποκριτές και έγκλημα στον κυβερνοχώρο" 16/2016 (Szcztyno, Πολωνία).
- Συνέδριο στο πλαίσιο της Προτεραιότητας EMPACT IPC, 26-27/10/2023 στη Λισαβόνα Πορτογαλίας

5.2.7 Διαδικτυακά Σεμινάρια (Web-inars)

Στην ψηφιακή εποχή, η συνεχής μάθηση και η επαγγελματική εξέλιξη έχουν καταστεί ζωτικής σημασίας για την προσαρμογή των υπηρεσιών επιβολής του νόμου στις εξελισσόμενες προκλήσεις. Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL) αναγνωρίζει αυτή την ανάγκη και έχει αγκαλιάσει τη δύναμη των διαδικτυακών σεμιναρίων ως πλατφόρμας ανταλλαγής γνώσεων, οικοδόμησης δεξιοτήτων και προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών επιβολής του νόμου. Τα διαδικτυακά σεμινάρια της CEPOL ενθαρρύνουν τη συνεργασία και τις ευκαιρίες δικτύωσης μεταξύ των επαγγελματιών επιβολής του νόμου. Κατά κύριο λόγο η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι η αγγλική πλην μερικών εξαιρέσεων. Μέσω εικονικών συνεδριών, ομαδικών συζητήσεων και πλατφορμών δικτύωσης, οι συμμετέχοντες μπορούν να αλληλοεπιδράσουν με τους συνομηλίκους τους, να ανταλλάξουν εμπειρίες και να δημιουργήσουν διασυνοριακές διασυνδέσεις. Αυτές οι αλληλεπιδράσεις δημιουργούν μια κοινότητα πρακτικής, διευκολύνοντας την ανταλλαγή ιδεών, πληροφοριών και εμπειρογνωμοσύνης πολύ μετά την ολοκλήρωση του διαδικτυακού σεμιναρίου. Η συνεργασία μεταξύ επαγγελματιών από διαφορετικές χώρες ενισχύει τις συλλογικές προσπάθειες για την καταπολέμηση του διεθνικού εγκλήματος και προωθεί μια ενιαία προσέγγιση στις προκλήσεις επιβολής του νόμου.

Τα διαδικτυακά σεμινάρια της CEPOL έχουν αναδειχθεί ως ένα ισχυρό εργαλείο για την ανταλλαγή γνώσεων, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και τη συνεργασία στην κοινότητα των αρχών επιβολής του νόμου. Αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της ψηφιακής τεχνολογίας, η CEPOL έχει δημιουργήσει μια περιεκτική και προσβάσιμη πλατφόρμα που επιτρέπει σε αστυνομικούς από όλη την Ευρώπη να βελτιώσουν τις δυνατότητές τους, να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές και να δημιουργήσουν δίκτυα. Καθώς το ψηφιακό τοπίο συνεχίζει να εξελίσσεται, τα διαδικτυακά σεμινάρια της CEPOL διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη διατήρηση των επαγγελματιών επιβολής του νόμου ενήμεροι, ενδυναμωμένοι και έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του μέλλοντος (European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL, 2018).

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα σεμινάρια που έχουν πραγματοποιηθεί καθώς και οι τίτλοι πιστοποίησης που λαμβάνουν οι συμμετέχοντες:

- 3057/2023/WEB 'Operational planning, establishment and launch of new CSDP missions: The case of the EU mission in Armenia'

- 3071/2023/WEB 'The use of social media in missing person cases'
- 3010/2023/WEB 'The SIS Handbook'
- 3053/2023/WEB 'Europol Tool Repository: operational impact of innovation'
- 3052/2023/WEB 'Facial comparison'
- S3009/2023/WEB 'Artificial intelligence and law enforcement: benefits & challenges in Greek'
- 3078/2023/WEB 'Hate crime: Encouraging reporting, improving recording and understanding bias indicators'
- 3077/2023/WEB 'Lawful and unlawful profiling - police stops and predictive policing'
- 3007/2023/WEB 'Interoperability (Art. 20 + Art. 22)'

Αξίζει να σημειωθεί ότι εκτός των ανωτέρω, στην επίσημη ιστοσελίδα της CEPOL υπάρχουν αναρτημένα βίντεο και courses στα οποία τα όργανα επιβολής του νόμου έχουν πρόσβαση οποιαδήποτε στιγμή επιθυμούν και έχουν την δυνατότητα να παρακολουθήσουν. Αυτά αποτελούνται είτε από μαγνητοσκοπημένα βίντεο των διαδικτυακών σεμιναρίων στα οποία δεν κατάφεραν να συμμετέχουν, ή από courses-μαθήματα τα οποία ο κάθε ένας παρακολουθεί με δικό του ρυθμό και το γνωστικό τους αντικείμενο είναι γενικότερο από αυτό των webinars.

Ενδεικτικά παρατίθενται κάποια από τα ανωτέρω καθώς και τα πιστοποιητικά που λαμβάνουν όσοι εξετάστηκαν επιτυχώς:

- Entry-Exit System (EES)
- Europol
- SIS for end-users

5.3 Τυπική και Άτυπη Μάθηση στην ΕΛ.ΑΣ.

5.3.1 Τυπική μάθηση στην ΕΛ.ΑΣ.

Η τυπική μάθηση είναι μια δομημένη και συστηματική προσέγγιση στην εκπαίδευση που παρέχει στους αστυνομικούς βασικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για να εκτελούν τα καθήκοντά τους αποτελεσματικά και ηθικά. Η εργασία στην αστυνομία είναι ένα σύνθετο και κρίσιμο επάγγελμα που απαιτεί υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού, εξειδίκευσης και τήρησης του νόμου. Η επίσημη μάθηση στο πλαίσιο των προγραμμάτων εκπαίδευσης της αστυνομίας διαδραματίζει θεμελιώδη ρόλο στην προετοιμασία των αξιωματικών να χειριστούν διάφορες καταστάσεις, να τηρήσουν τις αρχές της δικαιοσύνης και να διατηρήσουν τη δημόσια ασφάλεια.

Χαρακτηριστικά Τυπικής Μάθησης στην Αστυνομική Εκπαίδευση

Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Σπουδών: Τα επίσημα προγράμματα εκπαίδευσης της αστυνομίας περιλαμβάνουν ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένου του ποινικού δικαίου, της κοινοτικής αστυνόμευσης, των συνταγματικών δικαιωμάτων, των τεχνικών αποκλιμάκωσης, των διαδικασιών έρευνας και της πολιτισμικής ευαισθησίας. Η δομημένη φύση της τυπικής μάθησης διασφαλίζει ότι οι αστυνομικοί αποκτούν μια σφαιρική βάση γνώσεων.

Πιστοποιημένοι εκπαιδευτές: Η εκπαίδευση της αστυνομίας διεξάγεται συνήθως από πιστοποιημένους εκπαιδευτές που διαθέτουν εξειδίκευση στην επιβολή του νόμου. Αυτοί οι εκπαιδευτές παρέχουν έγκυρη καθοδήγηση και πρακτικές γνώσεις, διασφαλίζοντας ότι οι αστυνομικοί λαμβάνουν ακριβείς και ενημερωμένες πληροφορίες.

Ανάπτυξη δεξιοτήτων: Εκτός από τη θεωρητική γνώση, η τυπική μάθηση δίνει έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων. Οι αστυνομικοί υποβάλλονται σε πρακτική εκπαίδευση σε τομείς όπως ο χειρισμός πυροβόλων όπλων, οι αμυντικές τακτικές, η απόκριση έκτακτης ανάγκης και η διαχείριση κρίσεων για να προετοιμαστούν για σενάρια πραγματικής ζωής.

Νομική και ηθική κατάρτιση: Η επίσημη μάθηση δίνει μεγάλη έμφαση στις νομικές και ηθικές αρχές. Οι αστυνομικοί εκπαιδεύονται σχετικά με τους κανονισμούς χρήσης βίας, τα πολιτικά δικαιώματα και τη σημασία της τήρησης των κωδίκων επαγγελματικής συμπεριφοράς.

Οφέλη της Τυπικής Μάθησης στην Αστυνομική Εκπαίδευση

Τυποποίηση: Η επίσημη μάθηση διασφαλίζει μια τυποποιημένη προσέγγιση για την εκπαίδευση των αστυνομικών, δημιουργώντας συνέπεια μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών επιβολής του νόμου. Αυτή η ομοιομορφία είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση υψηλού επιπέδου επαγγελματισμού και λογοδοσίας σε ολόκληρη την αστυνομική δύναμη.

Ενίσχυση του επαγγελματισμού: Με την ενστάλαξη μιας ολοκληρωμένης κατανόησης του νόμου και των αστυνομικών διαδικασιών, η επίσημη μάθηση προάγει τον επαγγελματισμό μεταξύ των αξιωματικών. Εξοπλίζονται καλύτερα για να χειρίζονται περίπλοκες καταστάσεις, να ασκούν ορθή κρίση και να ενεργούν με ακεραιότητα.

Ετοιμότητα: Η επίσημη μάθηση προετοιμάζει τους αστυνομικούς να χειριστούν ένα ευρύ φάσμα προκλήσεων, από καθήκοντα ρουτίνας περιπολίας έως καταστάσεις υψηλού κινδύνου. Η σωστή εκπαίδευση μειώνει την πιθανότητα σφαλμάτων και προάγει την ασφάλεια των αξιωματικών.

Κοινωνική εμπιστοσύνη: Τα καλά εκπαιδευμένα και έμπειρα στελέχη συμβάλλουν στην οικοδόμηση της εμπιστοσύνης του κοινού στην επιβολή του νόμου. Η κοινότητα αισθάνεται μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση για την ικανότητα της αστυνομίας να προστατεύει και να εξυπηρετεί αποτελεσματικά.

Συνεχιζόμενη εκπαίδευση: Η επίσημη μάθηση δεν τελειώνει με την αρχική εκπαίδευση της αστυνομίας. Πολλές υπηρεσίες επιβολής του νόμου προσφέρουν συνεχή προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης και εξειδικευμένη εκπαίδευση για να διασφαλίσουν ότι οι αστυνομικοί παραμένουν ενημερωμένοι για τις αναδυόμενες τάσεις και τις βέλτιστες πρακτικές.

Η τυπική μάθηση στην εκπαίδευση των αστυνομικών είναι ένα απαραίτητο συστατικό της προετοιμασίας των οργάνων επιβολής του νόμου για τις απαιτητικές και πολύπλευρες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν καθημερινά. Παρέχοντας μια δομημένη και τυποποιημένη προσέγγιση στην εκπαίδευση, η επίσημη μάθηση διασφαλίζει ότι οι αστυνομικοί αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ηθική βάση για να υπηρετήσουν και να προστατεύσουν αποτελεσματικά τις κοινότητές τους. Καθώς το αστυνομικό έργο συνεχίζει να εξελίσσεται, η επένδυση στη συνεχή επίσημη μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη παραμένει ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση των

υψηλότερων προτύπων επαγγελματισμού, λογοδοσίας και εμπιστοσύνης της κοινότητας στο επάγγελμα επιβολής του νόμου (Vaki, Magkou & Kandyia, 2015).

Άτυπη Μάθηση στην ΕΛ.ΑΣ.

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής θα πρέπει να αναγνωρίσουν τη συμπληρωματική φύση της άτυπης και επίσημης μάθησης και να προσπαθήσουν να δημιουργήσουν ένα οικοσύστημα που να αγκαλιάζει και τα δύο. Με αυτόν τον τρόπο, η κοινωνία μπορεί να καλλιεργήσει μια γενιά ατόμων με αυτοκίνητρα, προσαρμοστικά και δημιουργικά, εξοπλισμένα να πλοηγηθούν στην πολυπλοκότητα του σύγχρονου κόσμου. Η αγκαλιά της άτυπης μάθησης δεν είναι απλώς μια εκπαιδευτική επιλογή. Είναι μια φιλοσοφία που εξουσιοδοτεί τα άτομα να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες της διάνοιας και των παθών τους.

Η εργασία στην αστυνομία είναι ένα απαιτητικό και δυναμικό επάγγελμα που απαιτεί από τους αστυνομικούς να προσαρμόζονται συνεχώς σε διαφορετικές καταστάσεις και να λαμβάνουν κρίσιμες αποφάσεις επί τόπου. Ενώ η επίσημη κατάρτιση και εκπαίδευση είναι βασικά θεμέλια για τους επαγγελματίες επιβολής του νόμου, η φύση της εργασίας τους απαιτεί συνεχή μάθηση πέρα από την τάξη. Η άτυπη μάθηση στο αστυνομικό σώμα διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση των ικανοτήτων των αξιωματικών, στη βελτίωση των δεξιοτήτων τους και στην οικοδόμηση της ανθεκτικότητας που απαιτείται για την πλοήγηση στην πολυπλοκότητα του επαγγέλματός τους. Αυτή η ενότητα διερευνά τη σημασία της άτυπης μάθησης στο αστυνομικό έργο, εξετάζοντας τα χαρακτηριστικά, τα οφέλη και τη συμβολή της στην αποτελεσματική και ηθική αστυνόμευση (Field, Merrill & West 2020, Σπυρίδωνος, 2016.)

Η άτυπη μάθηση στο πλαίσιο της αστυνομίας ενσωματώνει πολλά βασικά χαρακτηριστικά:

Εμπειρίες στη δουλειά: Οι αστυνομικοί αντιμετωπίζουν διάφορες καταστάσεις κατά την υπηρεσία, που κυμαίνονται από συνήθεις αλληλεπιδράσεις με πολίτες έως σενάρια υψηλού ύστρες και απειλητικά για τη ζωή. Αυτές οι πραγματικές εμπειρίες είναι ανεκτίμητες ευκαιρίες μάθησης, που επιτρέπουν στους αξιωματικούς να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους στη λήψη αποφάσεων, τη διαχείριση κρίσεων και τις επικοινωνιακές τους ικανότητες.

Παρατηρητική Μάθηση: Στο πλαίσιο της αστυνομίας, δίνεται μεγάλη έμφαση στη μάθηση από ομοτίμους και την καθοδήγηση. Οι κατώτεροι αξιωματικοί συχνά μαθαίνουν

από τους πιο έμπειρους συναδέλφους τους, παρατηρώντας πώς χειρίζονται διαφορετικές καταστάσεις και μαθαίνουν από τις τεχνικές και τις προσεγγίσεις τους.

Απολογισμοί και προβληματισμός: Μετά από κρίσιμα περιστατικά ή επιχειρήσεις, οι αστυνομικές μονάδες πραγματοποιούν απολογισμούς, επιτρέποντας στους αστυνομικούς να αναλύσουν την απόδοσή τους, να εντοπίσουν τομείς προς βελτίωση και να μοιραστούν πολύτιμα μαθήματα με τους συνομηλίκους τους. Ο προβληματισμός σχετικά με τις προηγούμενες εμπειρίες συμβάλλει στη συνεχή μάθηση και την επαγγελματική ανάπτυξη.

Επαγγελματική Ανάπτυξη: Πολλά αστυνομικά τμήματα προσφέρουν ευκαιρίες στους αξιωματικούς να παρακολουθήσουν εργαστήρια, συνέδρια και εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης. Αυτά τα γεγονότα εκθέτουν τους αξιωματικούς σε νέες προοπτικές, τεχνικές αιχμής και βέλτιστες πρακτικές στην επιβολή του νόμου.

Οφέλη από την άτυπη μάθηση στην αστυνομία

Ενίσχυση Πρακτικών Δεξιοτήτων: Η άτυπη μάθηση επιτρέπει στους αστυνομικούς να αναπτύξουν πρακτικές δεξιότητες που μπορεί να μην καλύπτονται εκτενώς στην επίσημη εκπαίδευση, όπως αποτελεσματική επικοινωνία, επίλυση συγκρούσεων και εμπλοκή της κοινότητας. Αυτές οι δεξιότητες είναι απαραίτητες για τη δημιουργία εμπιστοσύνης και θετικών σχέσεων με τις κοινότητες που εξυπηρετούν.

Προώθηση της Ηθικής Λήψης Αποφάσεων: Με τον προβληματισμό σχετικά με τις προηγούμενες εμπειρίες και την παρατήρηση της ηθικής συμπεριφοράς εντός της δύναμης, οι αστυνομικοί αναπτύσσουν μια ισχυρή αίσθηση ηθικής λογικής. Αυτό τους δίνει τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις με αρχές ακόμη και σε καταστάσεις υψηλής πίεσης, υποστηρίζοντας τις αξίες της δικαιοσύνης και της αμεροληψίας.

Προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα: Η άτυπη μάθηση εξοπλίζει τους αξιωματικούς με την ικανότητα να προσαρμόζονται γρήγορα σε νέες προκλήσεις και μεταβαλλόμενες συνθήκες. Η έκθεση σε διαφορετικές καταστάσεις και η συνεχής μάθηση ενισχύει την ανθεκτικότητα, μια ζωτική ποιότητα για τους επαγγελματίες επιβολής του νόμου που αντιμετωπίζουν απρόβλεπτα περιβάλλοντα.

Ενίσχυση των κοινοτικών συνδέσεων: Η άτυπη μάθηση ενθαρρύνει τους αστυνομικούς να κατανοήσουν τις μοναδικές ανάγκες και τις ανησυχίες των κοινοτήτων που εξυπηρετούν. Αυτή η βαθύτερη κατανόηση ενισχύει τις σχέσεις της κοινότητας, προάγει την εμπιστοσύνη και ενθαρρύνει την αίσθηση κοινής ευθύνης μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των πολιτών.

Οικοδόμηση επαγγελματισμού: Η άτυπη μάθηση ενσταλάζει μια αίσθηση υπερηφάνειας για το αστυνομικό έργο και ενισχύει τη δέσμευση για αριστεία και συνεχή βελτίωση. Αυτός ο επαγγελματισμός αντανακλάται στην αφοσίωση των αστυνομικών στην τήρηση του νόμου και στην αποτελεσματική εξυπηρέτηση των κοινοτήτων τους.

Η άτυπη μάθηση είναι ζωτικής σημασίας στοιχείο του έργου των αστυνομικών, συμπληρώνοντας την επίσημη εκπαίδευση που λαμβάνουν οι επαγγελματίες επιβολής του νόμου. Η δυναμική και προκλητική φύση του επαγγέλματός τους απαιτεί συνεχή μάθηση και προσαρμογή σε διαφορετικές καταστάσεις. Μέσω πραγματικών εμπειριών, μάθησης παρατήρησης, απολογισμών και ευκαιριών επαγγελματικής ανάπτυξης, οι αστυνομικοί αποκτούν πρακτικές δεξιότητες, ηθικές ικανότητες λήψης αποφάσεων και ισχυρή αίσθηση επαγγελματισμού. Τα αστυνομικά τμήματα και οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου θα πρέπει να αναγνωρίζουν και να ενθαρρύνουν ενεργά την άτυπη μάθηση στις τάξεις τους. Προάγοντας μια κουλτούρα συνεχούς μάθησης, οι υπηρεσίες μπορούν να εξουσιοδοτήσουν τους αξιωματικούς τους να γίνουν πιο αποτελεσματικοί, συμπονετικοί και προσανατολισμένοι στην κοινότητα επαγγελματίες επιβολής του νόμου. Η υιοθέτηση της άτυπης μάθησης στο αστυνομικό έργο όχι μόνο ενισχύει τις ικανότητες των μεμονωμένων αξιωματικών, αλλά συμβάλλει επίσης στην οικοδόμηση μιας ισχυρότερης και πιο ανθεκτικής αστυνομικής δύναμης αφιερωμένης στη διαφύλαξη της ευημερίας της κοινωνίας (Stefanakis, Manropoulou & Athanasouli 2021, Καράμπελας, 2011.)

6 ΕΡΕΥΝΑ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

6.1 Ερευνητική μέθοδος

Για τη συγκεκριμένη μελέτη επιλέχθηκε η ποσοτική προσέγγιση, καθώς επιτρέπει να δοθούν απαντήσεις σε συγκεκριμένα ερωτήματα ποσοτικής φύσεως, να διερευνηθεί η πιθανή σχέση μεταξύ διάφορων μεταβλητών όπως και να περιγραφούν με στατιστικό τρόπο τα χαρακτηριστικά και οι αντιλήψεις της υπό εξέταση πληθυσμιακής ομάδας.

Στο πλαίσιο αυτής της έρευνας, ως καταλληλότερο μέσο συλλογής των δεδομένων θεωρήθηκε το ερωτηματολόγιο, γιατί επιτρέπει την άμεση, ανώνυμη συλλογή δεδομένων από ανθρώπους που βρίσκονται σε απόσταση από τον ερευνητή. Το ερωτηματολόγιο καταρτίστηκε από τον συγγραφέα με τέτοιο τρόπο ώστε ο ερωτώμενος να αντιλαμβάνεται εύκολα τις ερωτήσεις και να είναι σε θέση να τις απαντήσει γρήγορα, με ακρίβεια και σαφήνεια.

Πριν την αποστολή του ερωτηματολογίου στο δείγμα μας, δοκιμάστηκε πιλοτικά σε μικρό αριθμό ερωτηθέντων με σκοπό να διαπιστωθεί αν γίνονται αντιληπτοί οι όροι που χρησιμοποιούνται, αν η σειρά των ερωτήσεων προκαλεί διαστρεβλώσεις, αν το ερωτηματολόγιο είναι εκτενές με αποτέλεσμα την κόπωση των ερωτώμενων και αν ο τρόπος διατύπωσης των ερωτήσεων επιτρέπει τη συλλογή στοιχείων που επιθυμεί η έρευνα καθώς και αν οι ερωτήσεις αντιστοιχούν, ευθυγραμμίζονται και διερευνούν τους στόχους της έρευνας. Διαπιστώθηκε ότι οι ερωτήσεις ήταν σαφείς, δεν προβλημάτισαν και δεν δημιούργησαν σύγχυση στους ερωτώμενους και ο χρόνος συμπλήρωσης κυμάνθηκε περίπου στα 7 λεπτά. Η παρούσα έρευνα, διερεύνησε τις απόψεις αστυνομικών και διεκπεραιώθηκε επιτυχάνοντας τους στόχους που είχαν τεθεί. Τα αποτελέσματά της αφορούν τη συγκεκριμένη έρευνα και δεν είναι γενικεύσιμα. Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από πέντε μέρη.

Το πρώτο μέρος (ερωτήσεις 1-6) περιέχει ερωτήματα που αφορούν δημογραφικά στοιχεία, τη θέση απασχόλησης, τον βαθμό και τα χρόνια υπηρεσίας του ερωτώμενου. Το δεύτερο μέρος (ερωτήσεις 7-14) περιέχει ερωτήματα με στόχο να διερευνηθεί η συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικά προγράμματα. Το τρίτο μέρος (ερωτήσεις 15-19)

περιλαμβάνει ερωτήματα αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας, της ωφέλειας και του σκοπού των προγραμμάτων εκπαίδευσης της Ελληνικής Αστυνομίας. Το τέταρτο μέρος (ερωτήσεις 20-22) διερευνά το είδος της αξιολόγησης που χρησιμοποιείται από τα προγράμματα και το τελευταίο, πέμπτο μέρος (ερωτήσεις 23-32) αφορά τον βαθμό ικανοποίησης των συμμετεχόντων από τα εκπαιδευτικά προγράμματα της ΕΑ.

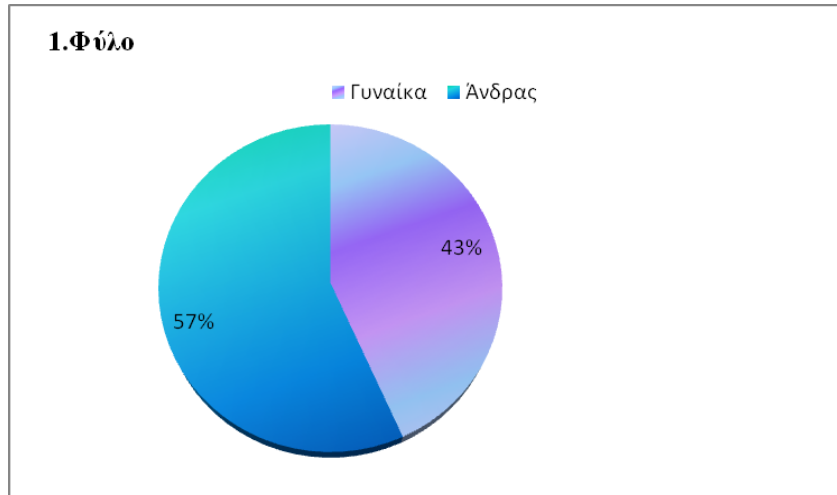
Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε σε φόρμα του Google drive και έφθασε στους αστυνομικούς μέσω συνδέσμου (link). Οι συμμετέχοντες απάντησαν σε αυτό ηλεκτρονικά και οι απαντήσεις καταγράφηκαν αυτόματα από το πρόγραμμα του Google drive.

Η βιβλιογραφική ανασκόπηση ήταν το πρώτο βήμα της παρούσας ερευνητικής διαδικασίας, ακολούθησαν ο προσδιορισμός του ερευνητικού προβλήματος, η διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων και ο προσδιορισμός του πληθυσμού-δείγματος. Ως δείγμα επιλέχθηκαν τυχαία 104 αστυνομικοί υπηρετούντες ανά την Ελλάδα. Με την ολοκλήρωση της διάθεσης του ερωτηματολογίου το σύνολο των δεδομένων, μέσω των Google forms, κωδικοποιήθηκε και αναλύθηκε με τη βοήθεια πινάκων του Excel. Για τα ποσοτικά δεδομένα χρησιμοποιήθηκαν μέτρα της περιγραφικής στατιστικής, όπως απόλυτες και σχετικές συχνότητες, μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις.

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας. Αρχικά γίνεται αναφορά στο προφίλ των συμμετεχόντων, κατόπιν αναλύονται με τη βοήθεια απλών μέτρων της περιγραφικής στατιστικής οι απαντήσεις των υπόλοιπων ερωτημάτων σχετικά με τη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικά προγράμματα, την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της ωφέλειας και του σκοπού των προγραμμάτων, το είδος της αξιολόγησης που χρησιμοποιείται και τον βαθμό ικανοποίησης των συμμετεχόντων.

6.2 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

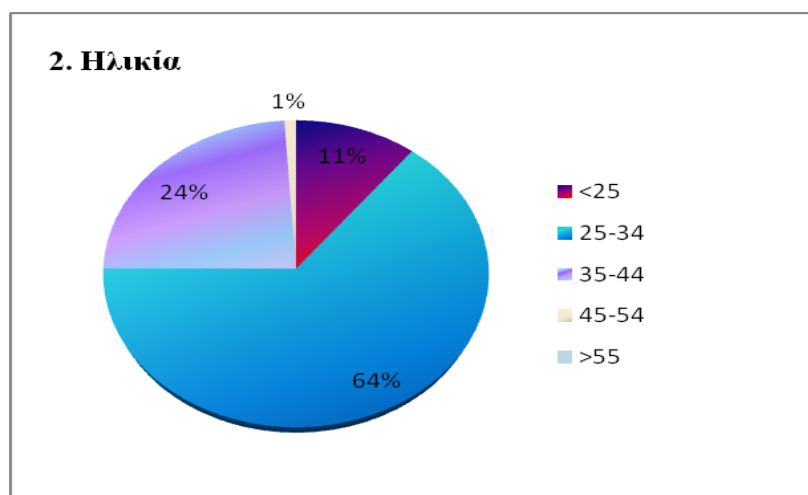
Οι ερωτήσεις 1 έως 6 του ερωτηματολογίου περιγράφουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων.

Γράφημα 1: Φύλο συμμετεχόντων

Αρχικά, όπως φαίνεται στο Γράφημα 1, που παρουσιάζει την κατανομή των συμμετεχόντων ανά φύλο, το 43% του δείγματος είναι γυναίκες και το 57% είναι άνδρες.

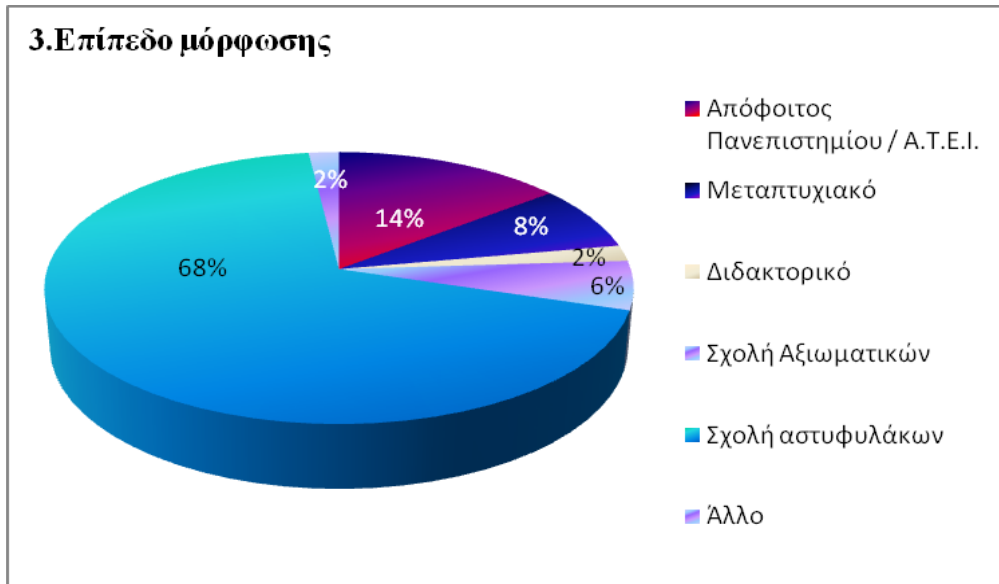
Η ηλικία των συμμετεχόντων με την πλειοψηφία να είναι μεταξύ 25 με 34 ετών, παρουσιάζεται στο Γράφημα 2. Συγκεκριμένα, 67 άτομα ήταν μεταξύ 25-34 ετών, 11 άτομα κάτω των 25 ετών και 25 άτομα μεταξύ 35 έως 44 ετών. Παρατηρείται επίσης ότι ένας στους 100 περίπου ερωτηθέντες ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 45-54 ετών.

Γράφημα 2: Ηλικία συμμετεχόντων

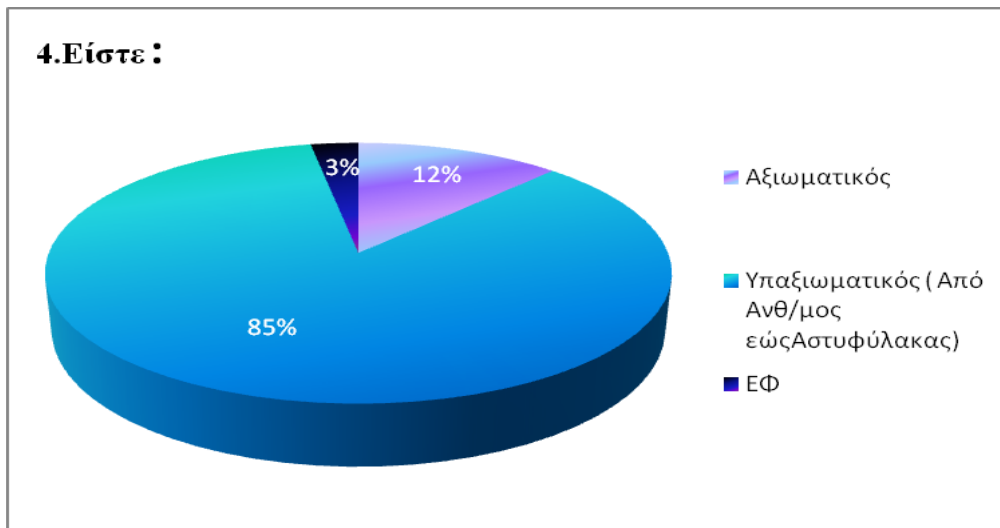
Στο Γράφημα 3 παρουσιάζεται το μορφωτικό επίπεδο των συμμετεχόντων. Από το σύνολο των συμμετεχόντων, 71 άτομα είναι απόφοιτοι της σχολής αστυφυλάκων και 15

άτομα κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης στην έρευνα συμμετείχαν 6 απόφοιτοι της σχολής αξιωματικών, 8 κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος και 2 κάτοχοι διδακτορικού τίτλου.

Γράφημα 3: Επίπεδο μόρφωσης συμμετεχόντων

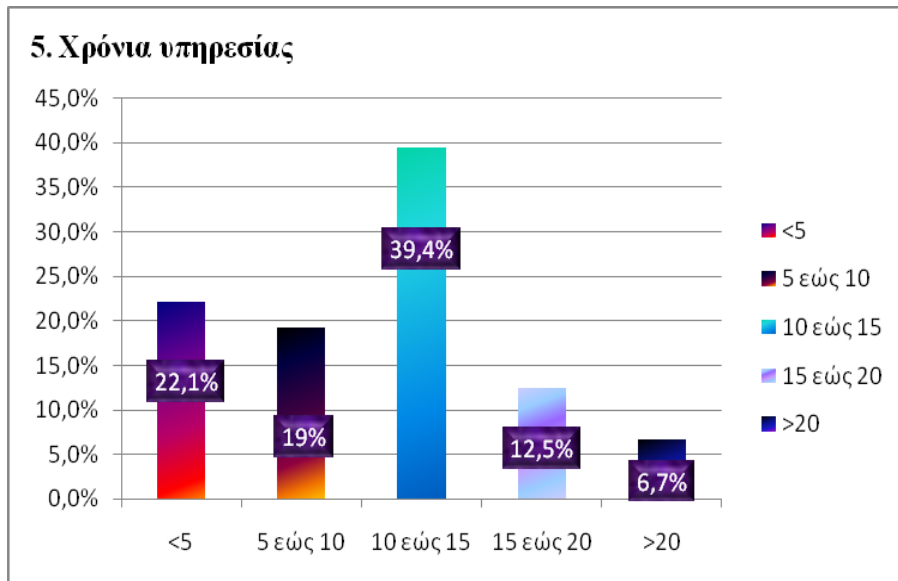
Ογδόντα οχτώ (88) από τους συμμετέχοντες υπηρετούν στη θέση του υπαξιωματικού, 13 στη θέση του αξιωματικού και 3 άτομα είναι ειδικοί φρουροί, όπως φαίνεται στο γράφημα 4.

Γράφημα 4: Υπηρεσιακός βαθμός συμμετεχόντων

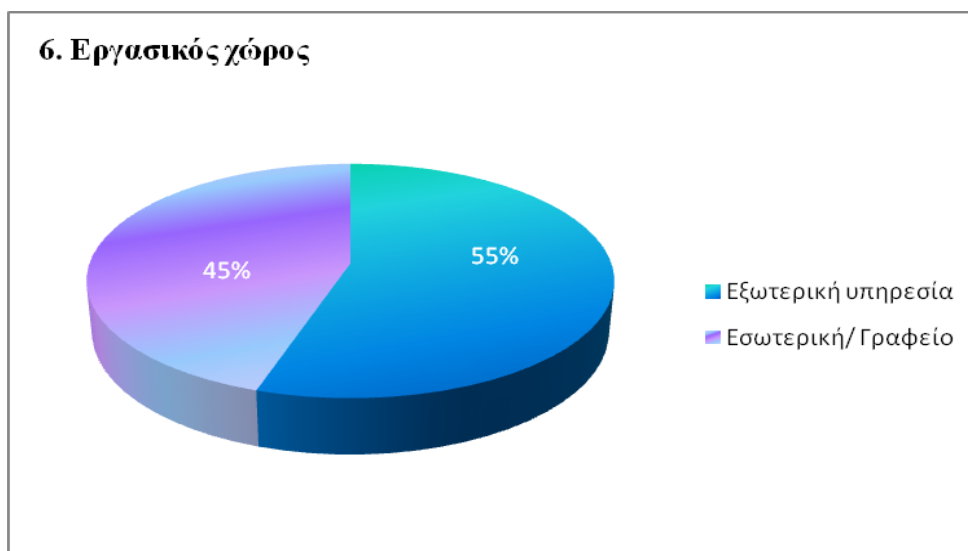
Σε σχέση με την προϋπηρεσία, στο γράφημα 5 φαίνεται ότι η πλειοψηφία των συμμετεχόντων έχει 10 έως 15 έτη στην υπηρεσία. Ειδικότερα, 23 άτομα έχουν προϋπηρεσία κάτω από 5 έτη, 20 άτομα από 5 έως 10 έτη και 41 άτομα έχουν

προϋπηρεσία από 10 έως 15 έτη. Δεκατρείς (13) από τους συμμετέχοντες είναι στο σώμα 15-20 έτη ενώ 7 άτομα υπηρετούν στην ελληνική αστυνομία πάνω από 20 έτη

Γράφημα 5: Κατανομή ετών υπηρεσίας συμμετεχόντων

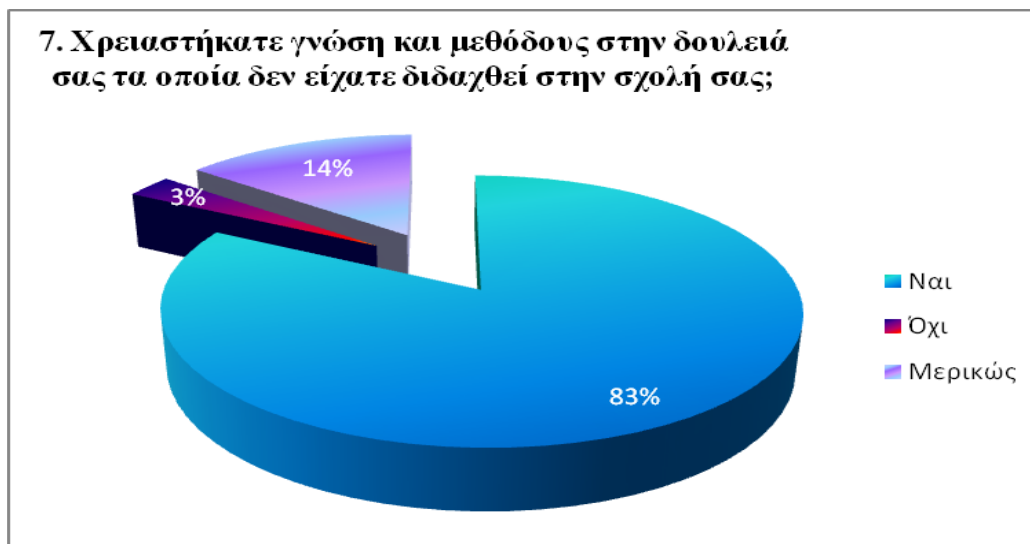
Σχετικά με τον εργασιακό χώρο, 40 άτομα εκτελούν εξωτερική υπηρεσία και 64 άτομα απασχολούνται σε δουλειά γραφείου. Από εκείνους που εκτελούν εξωτερική υπηρεσία μόνο ένας είναι αξιωματικός, ενώ από τους αστυφύλακες, εξωτερική υπηρεσία κάνουν οι 37 και εσωτερική οι 51.

Γράφημα 6: Εργασιακός χώρος

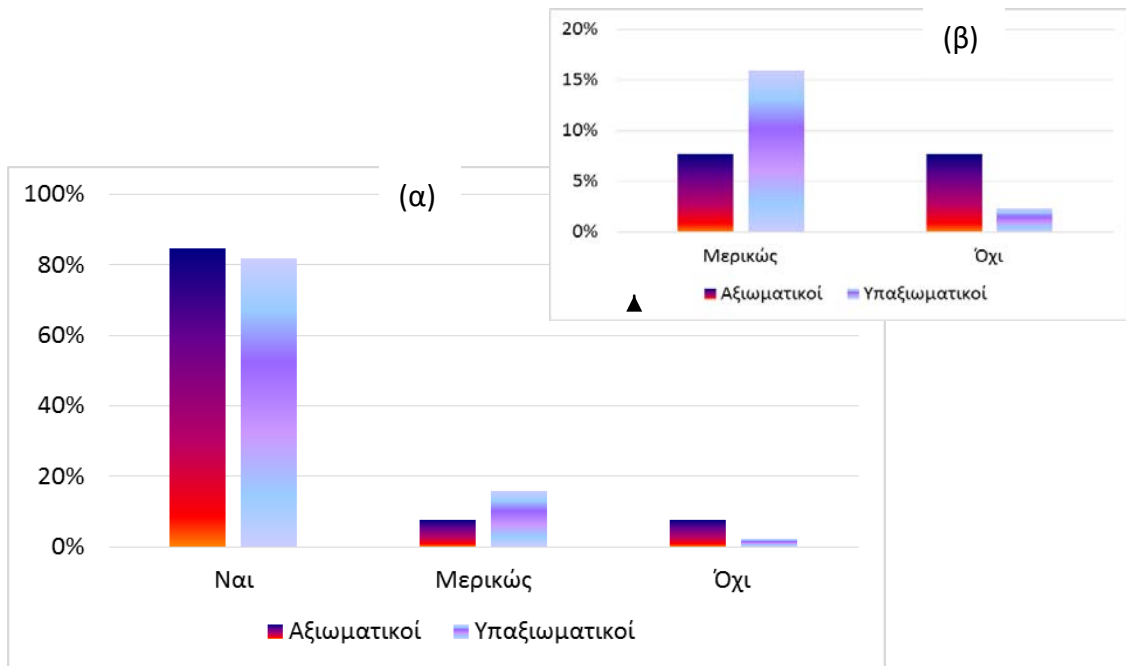
6.3 Μέθοδοι εκπαίδευσης και περιεχόμενο εκπαίδευσης

Για τη διερεύνηση των μεθόδων εκπαίδευσης και το περιεχόμενο που προτιμούν και συμμετέχουν οι αστυνομικοί, τέθηκαν οι ερωτήσεις 7 έως 14. Στην ερώτηση για το αν οι συμμετέχοντες χρειάστηκαν γνώση και μεθόδους στην εργασία τους, τις οποίες δεν είχαν διδαχθεί στη σχολή τους, 86 άτομα απάντησαν θετικά, 3 άτομα αρνητικά, ενώ 15 άτομα δήλωσαν ότι χρειάστηκαν μερικώς νέες γνώσεις και μεθόδους. Το μεγαλύτερο ποσοστό δηλαδή του δείγματος (82,7%) απάντησε ότι χρειάστηκε επιπλέον γνώσεις και δεξιότητες από αυτές που διδάχθηκε, κάτι που καταδεικνύει τη δύσκολη εργασία που κάνουν, τις πολλές αλλαγές που συμβαίνουν και κάνουν τις γνώσεις τους να μοιάζουν απαρχαιωμένες και την ανάγκη για νέες γνώσεις και δεξιότητες και προσαρμογή στα νέα δεδομένα.

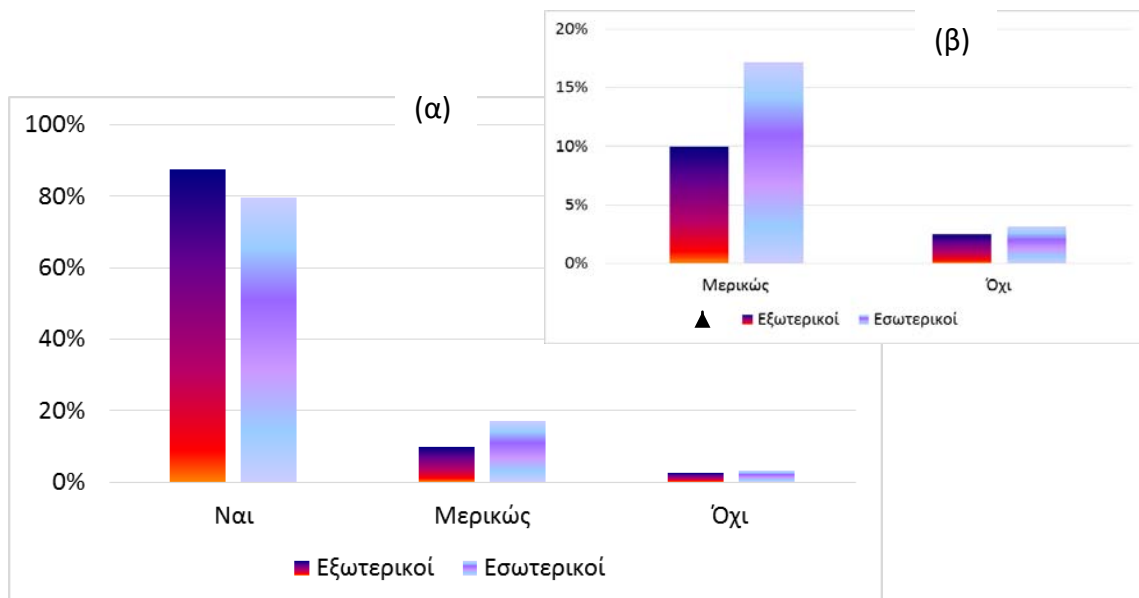
Γράφημα 7: Επάρκεια γνώσεων

Αναλύοντας τις απαντήσεις σε σχέση με τον υπηρεσιακό τους βαθμό (αξιωματικοί – υπαξιωματικοί) και τη θέση παροχής υπηρεσίας (εξωτερική ή εσωτερική υπηρεσία) ώστε να διερευνήσουμε αν σχετίζονται οι ανάγκες με το είδος της εργασίας, βλέπουμε (γράφημα 8α και 8β, όπου μεγεθύνεται μέρος του γραφήματος για να φανεί ευκρινέστερα η διαφοροποίηση) ότι το πρότυπο της απόκρισης δεν διαφοροποιείται. Όλοι οι αστυνομικοί, ανεξαρτήτως βαθμού ή θέσης εργασίας, χρειάστηκαν επιπλέον γνώσεις.

Γράφημα 8 (α και β). Ποσοστιαία, οι απαντήσεις στο ερώτημα 7, σε σχέση με τον βαθμό των ερωτώμενων

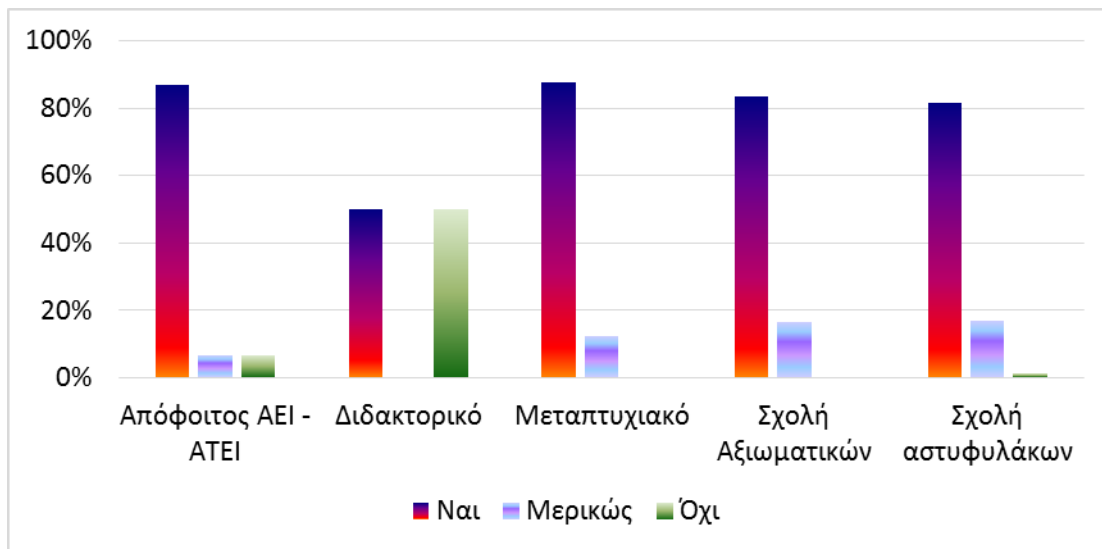
Μία πιο προσεκτική ματιά μας δείχνει ότι οι αξιωματικοί που δήλωσαν ότι δεν χρειάστηκαν επιπλέον γνώσεις είναι ποσοστιαία περισσότεροι από τους αστυφύλακες (γράφημα 9α και 9β) ενώ αυτή η διαφοροποίηση εξαφανίζεται μεταξύ υπηρετούντων εσωτερικά ή εξωτερικά.

Γράφημα 9 (α και β). Ποσοστιαία, οι απαντήσεις στο ερώτημα 7, σε σχέση με τη θέση παροχής υπηρεσίας των ερωτώμενων

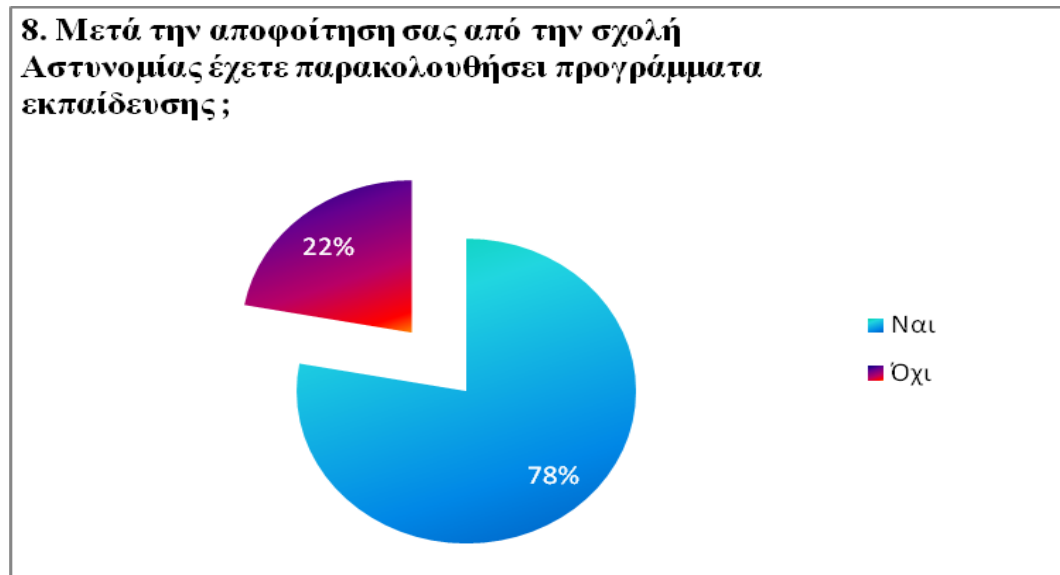
Αυτό εξηγείται και από το γεγονός ότι εξωτερική υπηρεσία έχουν σχεδόν αποκλειστικά οι αστυφύλακες, οπότε όλες οι αρνητικές απαντήσεις στο ερώτημα προήλθαν από αξιωματικούς που υπηρετούν σε εσωτερικές θέσεις. Συμπερασματικά λοιπόν, μεγαλύτερη ανάγκη για επιμόρφωση δηλώνουν οι αστυφύλακες, είτε υπηρετούν εσωτερικά είτε εξωτερικά.

Η δηλωμένη ανάγκη επιμόρφωσης δεν διαφοροποιείται ούτε μεταξύ διαφορετικών επιπέδων μόρφωσης (διάγραμμα 10), καθώς το «ΝΑΙ» υπερिशύχει σε όλες τις βαθμίδες. Μόνο οι απόφοιτοι ΑΕΙ-ΑΤΕΙ ή οι διδάκτορες επιδεικνύουν μία διαφοροποίηση, η οποία όμως δεν είναι σημαντική με δεδομένο ότι οι απαντήσεις «ΟΧΙ» αριθμητικά είναι μόνο δύο.

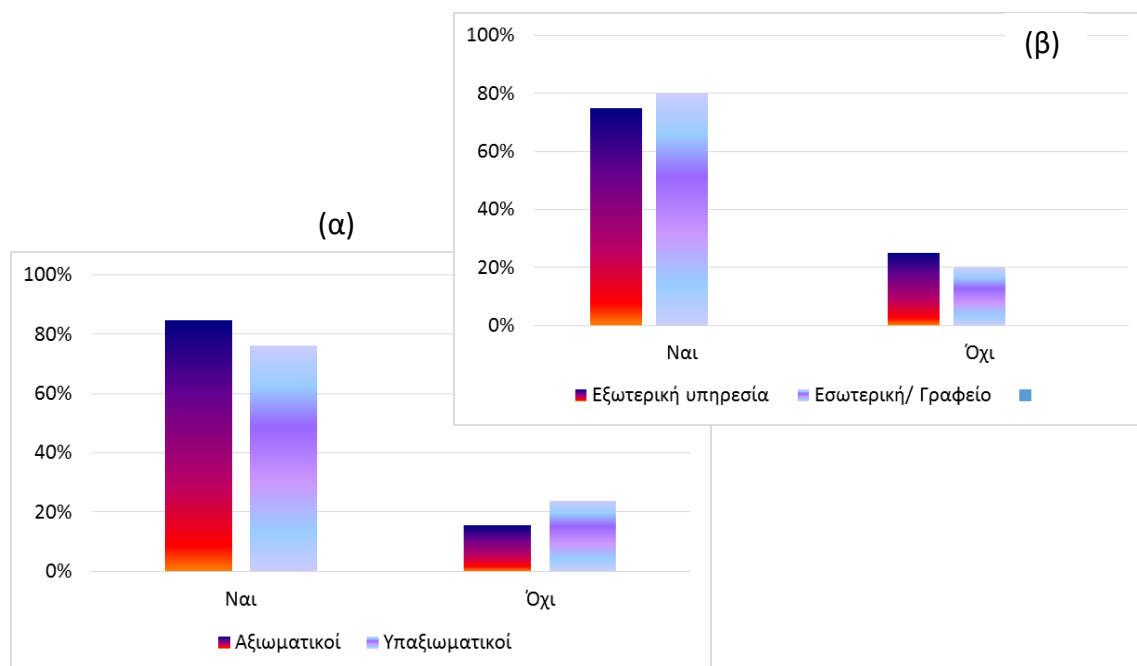

Γράφημα 10. Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 7, με βάση το επίπεδο σπουδών

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων στην έρευνα, ήτοι 81 άτομα, απάντησαν ότι έχουν παρακολουθήσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα που έχει λάβει χώρα με μέριμνα της ΕΛ.ΑΣ μετά την αποφοίτηση, ενώ 23 άτομα δήλωσαν ότι δεν έχουν παρακολουθήσει (γράφημα 11). Κάτι που φανερώνει ότι υπάρχουν επιμορφωτικά σεμινάρια για τους αστυνομικούς, είναι προαιρετικά, αλλά ιδιαίτερα σημαντικά για τις εργασιακές απαιτήσεις.

Γράφημα 11: Παρακολούθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Γράφημα 12. Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 8, με βάση τον βαθμό (α) και τη θέση παροχής υπηρεσίας (β)

Διαφοροποίηση στην ένταση παρακολούθησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων μεταξύ αξιωματικών – υπαξιωματικών και υπηρετούντων εσωτερικά ή εξωτερικά (Γράφημα 12) δεν φαίνεται να υπάρχει επίσης, με μία πολύ μικρή υπεροχή στην παρακολούθηση προγραμμάτων από τους αξιωματικούς και όσους εργάζονται σε εσωτερικό χώρο..

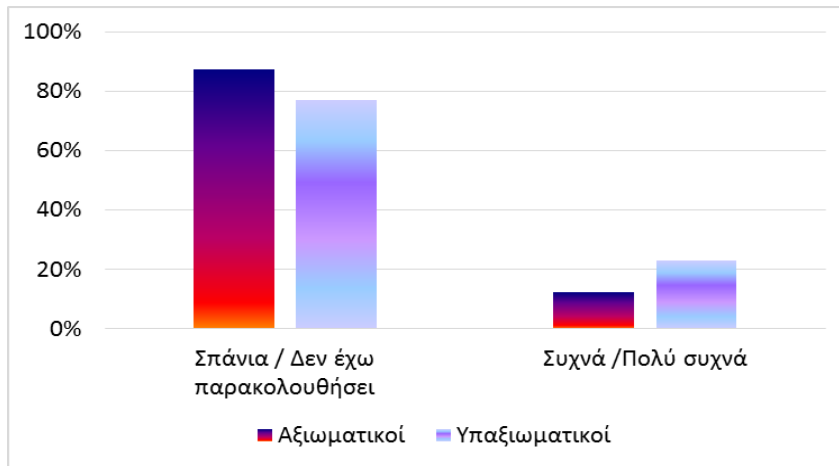
Συνεχίζοντας τη διερεύνηση συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα, ρωτήσαμε τη συχνότητα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που παρακολούθησαν οι συμμετέχοντες. Από το σύνολο των 104, οι 68 ανέφεραν ότι σπάνια συμμετέχουν σε προγράμματα της Ελληνικής Αστυνομίας, 20 ανέφεραν ότι δεν έχουν παρακολουθήσει κανένα, ενώ 14 ανέφεραν ότι παρακολουθούν συχνά και μόλις 2 ότι παρακολουθούν πολύ συχνά.

Γράφημα 13: Συχνότητα παρακολούθησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

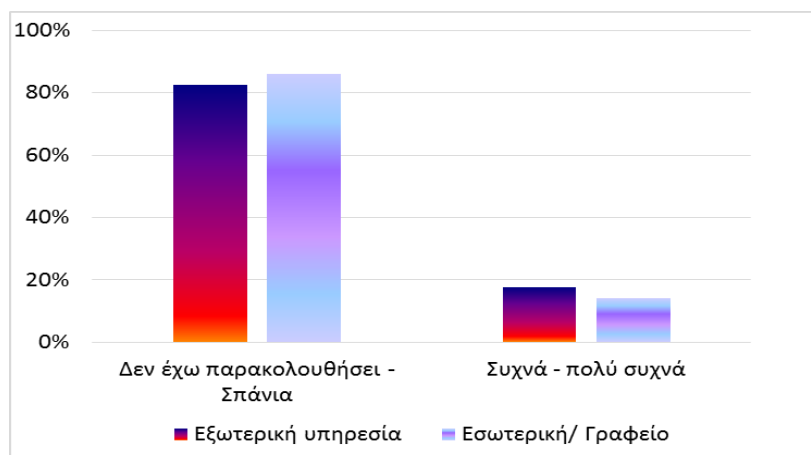
Αναλύοντας λίγο περισσότερο το ανωτέρω γράφημα, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι παρόλο που υπάρχουν επιμορφωτικά προγράμματα στο πλαίσιο της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ., αυτά δεν τα παρακολουθεί μεγάλος αριθμός υπαλλήλων. Σε αυτό μπορεί να συμβάλει το γεγονός ότι δεν είναι υποχρεωτικά για τους υπαλλήλους, και εναπόκειται στη διάθεσή τους, αλλά ίσως και το γεγονός ότι δεν υπάρχει ανάλογη ενημέρωση για την ύπαρξή τους. Οποσδήποτε, το αποτέλεσμα αυτό αποτελεί ζήτημα που θα πρέπει να διερευνηθεί από την ΕΛΑΣ.

Περαιτέρω διερεύνηση δείχνει (Γράφημα 14) ότι οι αξιωματικοί παρακολουθούν εκπαιδευτικά προγράμματα με μικρότερη συχνότητα από τους υπαξιωματικούς (12% έναντι 23% η θετική και 87% έναντι 77% η αρνητική απάντηση, αντίστοιχα), παρά το γεγονός ότι στην ερώτηση 8 αν έχουν παρακολουθήσει επιμορφωτικά προγράμματα ήταν μεγαλύτερο το ποσοστό εκείνων που απάντησαν θετικά.

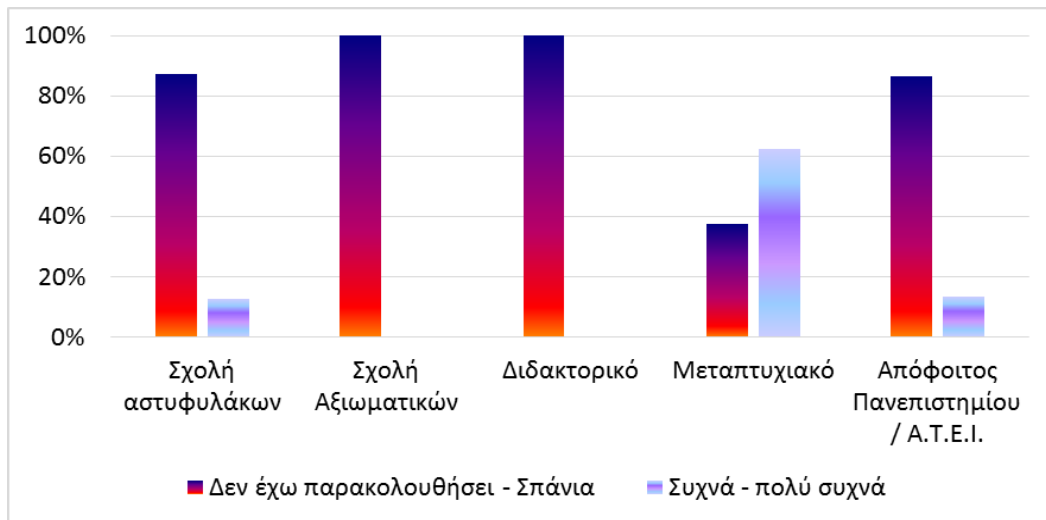
Γράφημα 14. Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 9, με βάση τον βαθμό υπηρεσίας

Παρόμοια είναι η κατανομή των απαντήσεων και σε σχέση με τη θέση άσκησης υπηρεσίας (υπολείπεται πολύ η απάντηση «συχνά – πολύ συχνά»). Μία ελαφριά θετικότερη απάντηση είναι εκείνη των υπηρετούντων εξωτερικά (περισσότερες απαντήσεις περί συχνής παρακολούθησης προγραμμάτων)

Γράφημα 15. Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 9, με βάση τη θέση παροχής υπηρεσίας

Το επίπεδο σπουδών δεν φαίνεται να επηρεάζει διαφορετικά τις απαντήσεις στο ερώτημα 9. Οι απόφοιτοι της Σχολής Αξιωματικών και οι διδάκτορες μάλιστα φαίνεται να παρακολουθούν πολύ σπάνια ή και ποτέ τα προγράμματα της ΕΛΑΣ. Πιο μεγάλο ενδιαφέρον δείχνουν οι κατέχοντες μεταπτυχιακό δίπλωμα. Η πλειονότητα ωστόσο των αστυνομικών, οι υπαξιωματικοί, δείχνουν πολύ μικρό ενδιαφέρον.

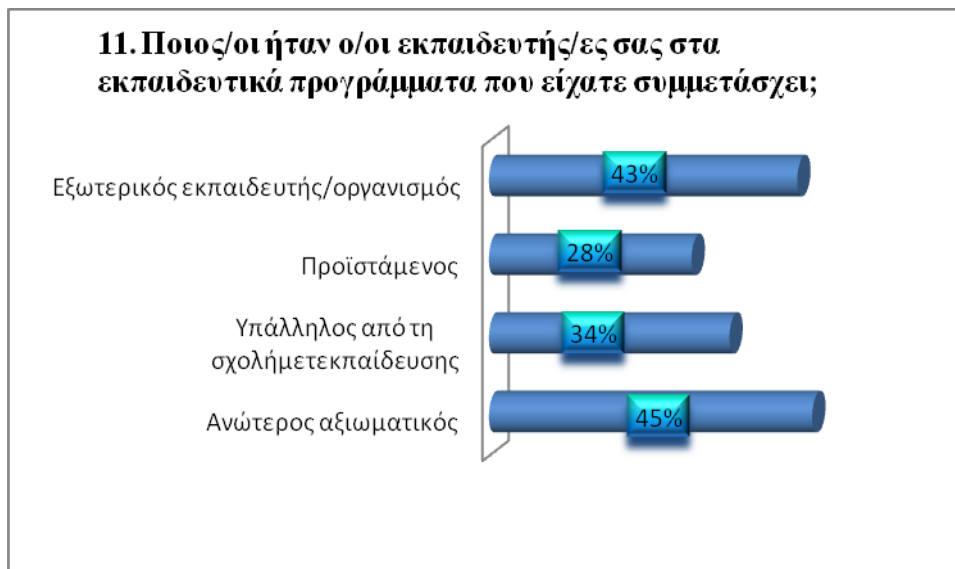
Γράφημα 16. Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 9, με βάση το επίπεδο σπουδών

Με τη δέκατη ερώτηση αναζητήθηκαν τα είδη των προγραμμάτων που τυχόν υπήρχαν τη στιγμή της έρευνας και 85 άτομα είπαν ότι δεν γνώριζαν κάποιο πρόγραμμα, ενώ 19 άτομα γνώριζαν. Αυτό, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι προγράμματα εκπαίδευσης γίνονται συνεχώς από την ΕΛΑΣ, ίσως φανερώνει την ελλιπή ενημέρωση των αστυνομικών (από πλευράς υπηρεσίας) σχετικά με τα τρέχοντα προγράμματα εκπαίδευσης και ίσως να επαληθεύει το παραπάνω συμπέρασμα (της ερώτησης 9).

Γράφημα 17: Κατανομή απαντήσεων στο ερώτημα 10.

Σχετικά με τους εκπαιδευτές των προγραμμάτων, 41 άτομα απάντησαν ότι παρακολούθησαν πρόγραμμα με εκπαιδευτή από άλλο φορέα εκτός της υπηρεσίας, 27 άτομα απάντησαν ότι ήταν ο προϊστάμενός τους, 32 άτομα ότι ήταν υπάλληλος από τη σχολή μετεκπαίδευσης και 43 άτομα δήλωσαν ότι παρακολούθησαν προγράμματα με εκπαιδευτή κάποιον ανώτερο αξιωματικό. Να σημειωθεί ότι στα εκπαιδευτικά προγράμματα υπάρχει το ενδεχόμενο οι εκπαιδευτές να είναι περισσότεροι από ένας και με διαφορετική ιδιότητα καθώς και διαφορετικό αξίωμα.

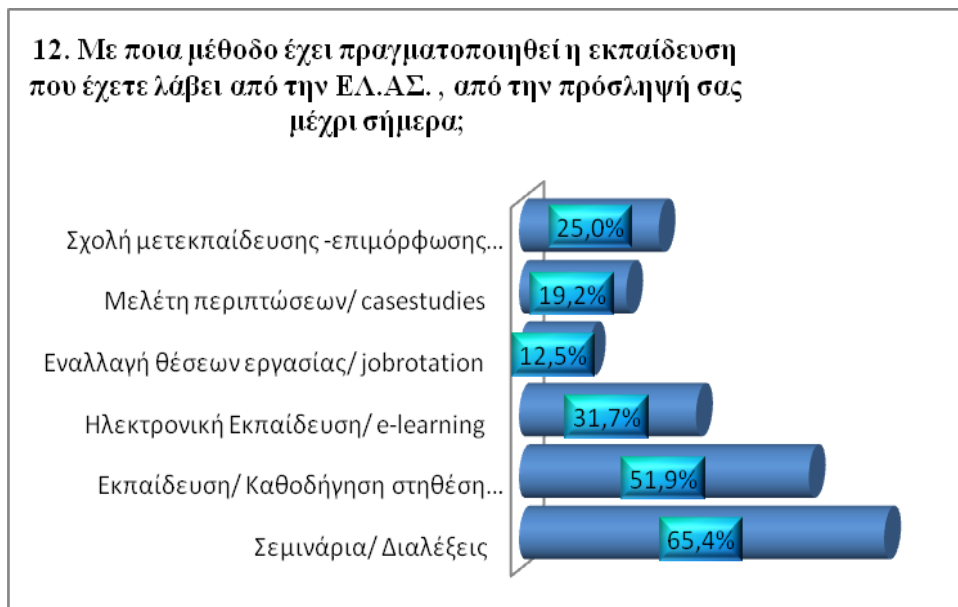

Γράφημα 18: Κατανομή απαντήσεων στο ερώτημα 11, για τους εκπαιδευτές προγραμμάτων.

Όπως φαίνεται από το παραπάνω γράφημα, στην πλειοψηφία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων λαμβάνει μέρος ως εκπαιδευτής ένας ανώτερος αξιωματικός καθώς και κάποιος εξωτερικός εκπαιδευτής ή οργανισμός.

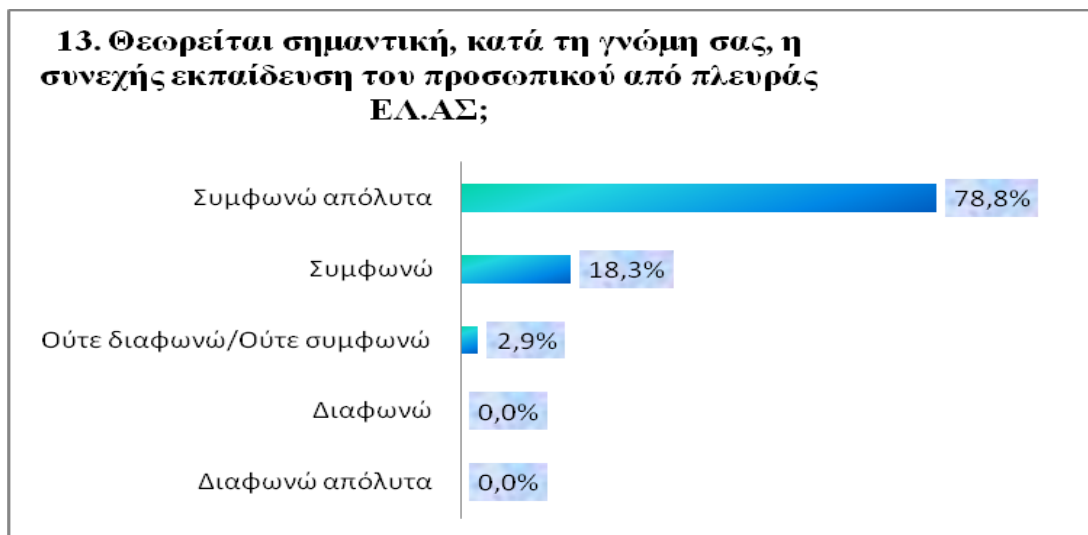
Από τους 104 συμμετέχοντες στην παρούσα έρευνα οι πλειοψηφία των αστυνομικών (65,4%, 68 άτομα) έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια και διαλέξεις ενώ το 51,9% (54 άτομα) έχουν εκπαιδευτεί στη θέση εργασίας (καθοδήγηση από ανώτερο υπάλληλο ή παλιότερο συνάδελφο επί του αντικειμένου της εργασίας). Το 25% των συμμετεχόντων (26 άτομα) έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα από την από τη σχολή μετεκπαίδευσης - επιμόρφωσης της ΕΛ.ΑΣ, το 31,7% έχει εκπαιδευτεί με τη μέθοδο του e- learning και το 19,2% με μελέτη περιπτώσεων. Δεκατρία (13) άτομα αναφέρουν ότι έχουν εμπειρία από την εναλλαγή θέσεων εργασίας. Γίνεται μνεία ότι στο συγκεκριμένο πεδίο οι αστυνομικοί είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν περισσότερες από μια απαντήσεις, γεγονός που

υποδεικνύει ότι κάποιοι από αυτούς έχουν εμπειρία σε περισσότερες από μία μεθόδους εκπαίδευσης.

Γράφημα 19. Κατανομή απαντήσεων στο ερώτημα 12, για τη μέθοδο εκπαίδευσης

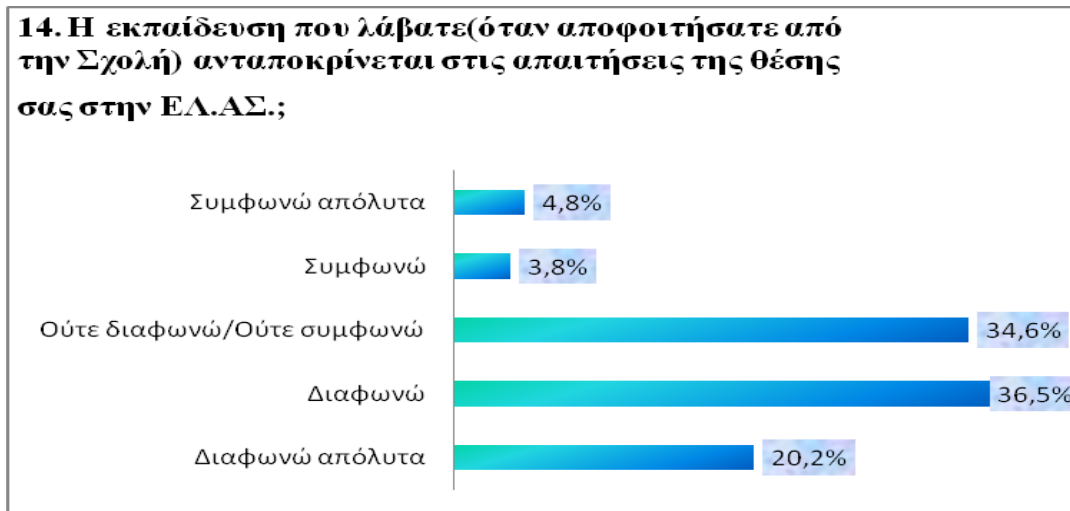
Με τις ερωτήσεις 13 και 14 αναζητήθηκε η γνώμη των συμμετεχόντων σχετικά με τη σημαντικότητα των επιμορφώσεων.

Γράφημα 20: Κατανομή απαντήσεων στο ερώτημα 13, για την άποψη περί της συνεχούς εκπαίδευσης

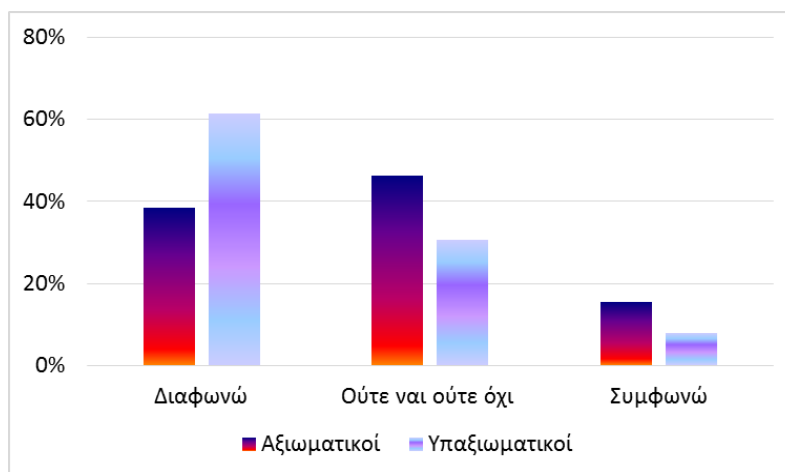
Στην ερώτηση 13 έπρεπε να βαθμολογήσουν στην πενταβάθμια κλίμακα Likert πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με το βαθμό σημαντικότητας: αρνητική κλίμακα (Διαφωνώ,

Διαφωνώ απόλυτα) και θετική κλίμακα (Συμφωνώ, Συμφωνώ απόλυτα) και ως ουδέτερο στοιχείο η επιλογή: «Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ».

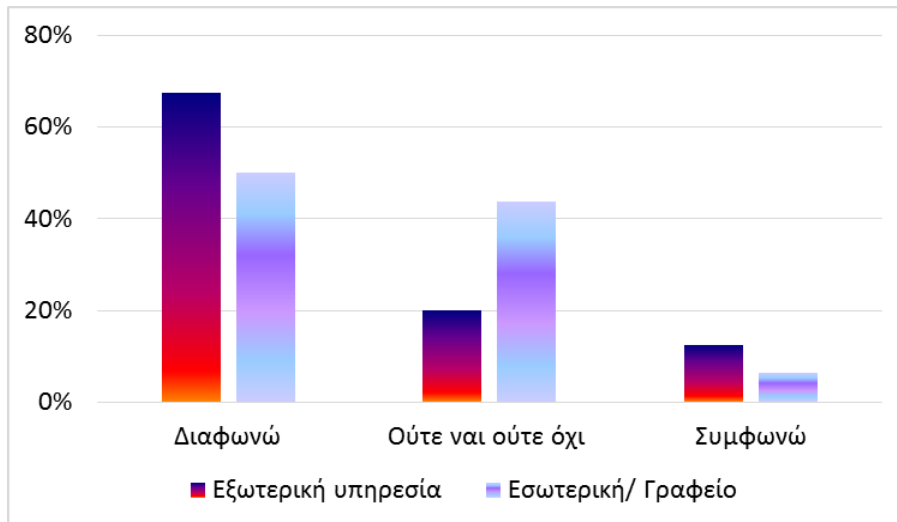
Γράφημα 21. Κατανομή απαντήσεων στο ερώτημα 14, για την ανταπόκριση της εκπαίδευσης στις απαιτήσεις;

Οι απαντήσεις φανερώνουν ότι η εκπαίδευση που προσφέρεται από την Ελληνική Αστυνομία είναι σημαντική καθώς φορτίζεται θετικά με 94,1% (αθροίσματα στο γράφημα 20), ενώ σε ποσοστό 56,7% επισημαίνεται η έλλειψη σχέσης μεταξύ της εκπαίδευσης και της θέσης που κατέχουν (αθροίσματα στο γράφημα 21). Μόνο το 8,6% θεωρεί ότι η εκπαίδευση που έχει λάβει ανταποκρίνεται στη θέση εργασίας του. Αυτό φανερώνει την έλλειψη διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών, καθώς οι αστυνομικοί δείχνουν διάθεση συμμετοχής σε προγράμματα αλλά όταν συμμετέχουν δεν μένουν ικανοποιημένοι.

Γράφημα 22. Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 14, σε σχέση με τον υπηρεσιακό βαθμό των ερωτώμενων

Από το γράφημα 22 φαίνεται ότι λιγότερο ικανοποιημένοι είναι οι υπαξιωματικοί, οι οποίοι διαφωνούν με την τοποθέτηση σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό (μεγαλύτερο του 60%). Αυτό βέβαια σχετίζεται άμεσα με το γεγονός ότι η εκπαίδευσή τους σε σχέση με εκείνη των αξιωματικών είναι υποδεέστερη.

Γράφημα 23. Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 14, σε σχέση με τον τόπο παροχής υπηρεσίας (εσωτερικά ή εξωτερικά)

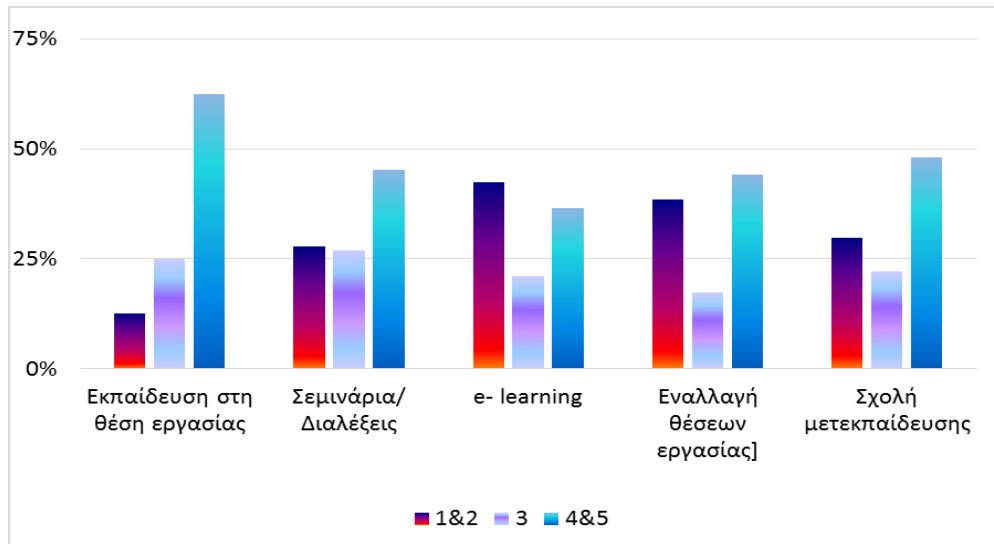
Ομοίως και για τους υπηρετούντες σε εξωτερικό χώρο, οι οποίοι σε μεγαλύτερο ποσοστό (68% έναντι 50% των υπηρετούντες εσωτερικά) δεν θεωρούν ικανοποιητική τη βασική εκπαίδευσή τους

6.4 Οφέλη εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Για τη διερεύνηση των οφελών από τη συμμετοχή στα εκπαιδευτικά προγράμματα μελετήθηκαν οι απαντήσεις των ερωτήσεων 15 έως 19, όπου έπρεπε οι συμμετέχοντες να βαθμολογήσουν στην πενταβάθμια κλίμακα Likert κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με τις αντίστοιχες κάθε φορά δηλώσεις, με το βαθμό σημαντικότητας, αρνητική κλίμακα (Διαφωνώ, Διαφωνώ απόλυτα) και θετική κλίμακα (Συμφωνώ, Συμφωνώ απόλυτα) και είχε ως ουδέτερο στοιχείο την επιλογή «Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ».

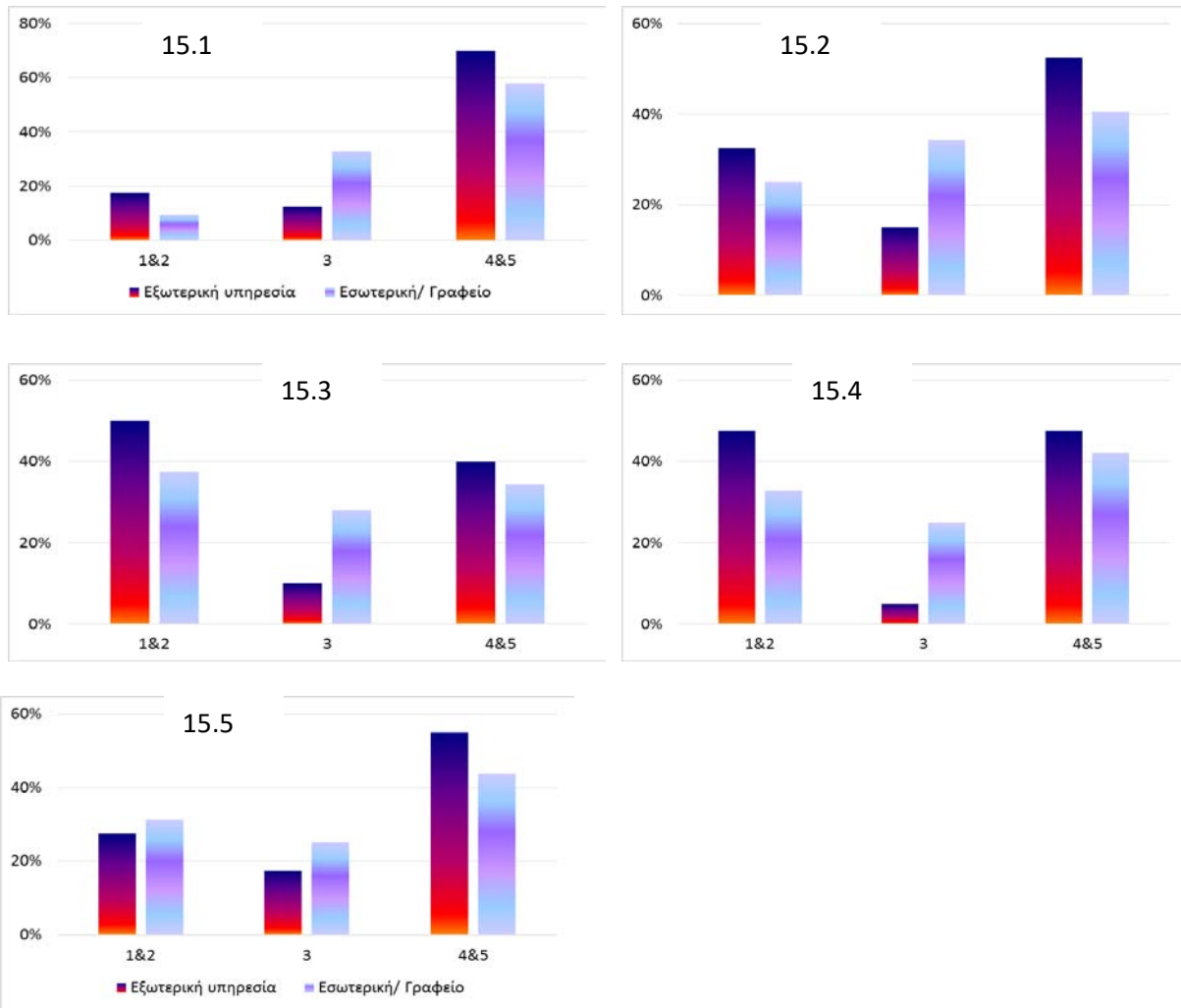
Στην ερώτηση 15 «Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε ότι είναι οι πιο κάτω μέθοδοι για την εκπαίδευση προσωπικού» παρατηρείται (γράφημα 24) ότι, εκτός της επιλογής για «εκπαίδευση στη θέση εργασίας», οι υπόλοιπες μέθοδοι συγκεντρώνουν σχεδόν εξίσου θετικές και αρνητικές τοποθετήσεις. Οι μισοί αντιμετωπίζουν θετικά και οι μισοί αρνητικά την καταλληλότητα της εκπαίδευσης μέσω της «Σχολής επιμόρφωσης», της

«τηλεκπαίδευσης», των «σεμιναρίων» και της «εκπαίδευσης με εναλλαγή των θέσεων εργασίας». Η πλειοψηφία των αστυνομικών αναγνωρίζει τη σημαντικότητα της μεθόδου «εκπαίδευση στη θέση εργασίας» και την αναδεικνύει ως την πιο αποτελεσματική από τις αναφερθείσες μεθόδους.

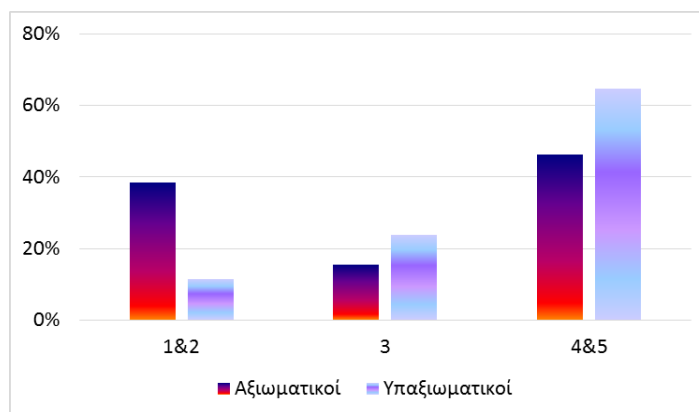
Γράφημα 24: Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 15 σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μεθόδων εκπαίδευσης

Οι απαντήσεις στο ερώτημα 15 εξετάστηκαν και σε σχέση με το αν η υπηρεσία παρέχεται εξωτερικά ή εσωτερικά (ενδεικτικά δίνονται διαγράμματα με τις απαντήσεις στα πέντε υπο-ερωτήματα της ερώτησης 5 στο Γράφημα 24). Διαπιστώθηκε ότι η απόκριση είναι παρόμοια με τη συνολική, με τους υπηρετούντες εξωτερικά να επιλέγουν το 1&2 όσο και το 4&5 σε μεγαλύτερο ποσοστό από τους υπηρετούντες εσωτερικά. Οι δεύτεροι διατηρούν μία σχεδόν ίδια προτίμηση σε όλες τις επιλογές, γεγονός που δεν μας επιτρέπει να οδηγηθούμε σε ασφαλές συμπέρασμα. Γενικά οι απόψεις δίστανται με μόνη διαφορά τη θετική στάση απέναντι στην επιλογή «εκπαίδευση στη θέση εργασίας»

Γράφημα 25: Κατανομή των απαντήσεων στα πέντε υπο-ερωτήματα του ερωτήματος 15, σε σχέση με τη θέση παροχής υπηρεσίας των ερωτώμενων

Η ίδια διερεύνηση έγινε και για τις απαντήσεις στο ερώτημα 15 μεταξύ αξιωματικών και υπαξιωματικών (γράφημα 26).

Γράφημα 26: Κατανομή των απαντήσεων στο υπο-ερώτημα 15.1, σε σχέση με τον υπηρεσιακό βαθμό των ερωτώμενων

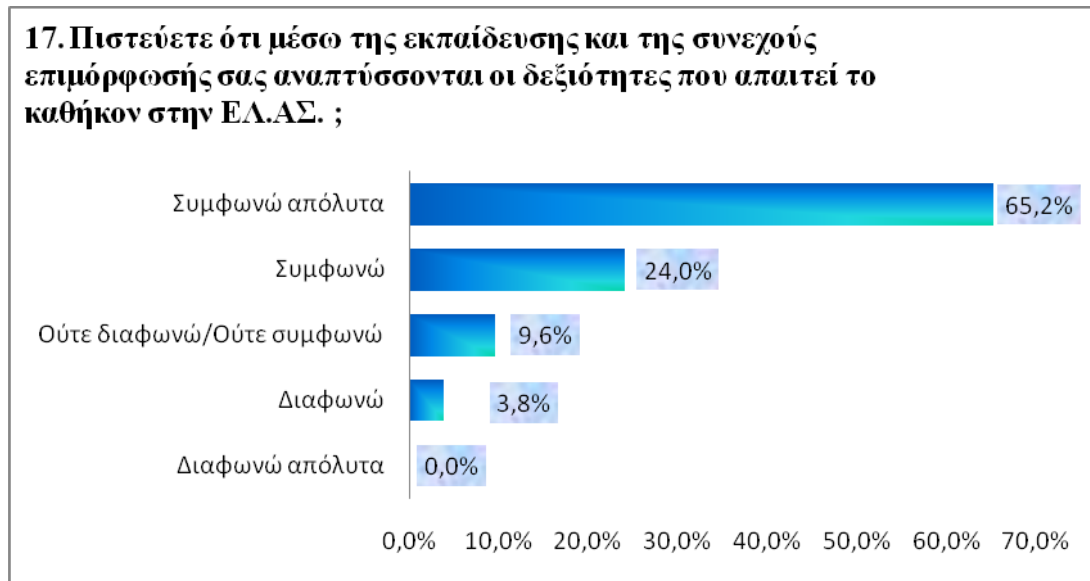
Η εικόνα είναι παρόμοια με εκείνη μεταξύ εσωτερικά και εξωτερικά υπηρετούντων. Ειδικά για την επιλογή «εκπαίδευση στη θέση εργασίας», παρουσιάζεται ένα ενδιαφέρον καθώς οι αξιωματικοί μοιράζονται μεταξύ θετικής και αρνητικής απόκρισης ενώ οι υπαξιωματικοί επιδεικνύουν ξεκάθαρη θετική στάση (άνω του 60% στις απαντήσεις 4&5). Επομένως, ιδιαιτέρως για τους υπαξιωματικούς, που είναι και το μεγαλύτερο σώμα της ΕΛΑΣ, η εκπαίδευση προσωπικού «στη θέση εργασίας», δηλαδή η καθοδήγηση από εμπειρότερους συναδέλφους κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας, αντιμετωπίζεται πολύ θετικά.

Όσον αφορά την ερώτηση 16 σχετικά με την αναγκαιότητα της συμμετοχής των αστυνομικών σε προγράμματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων απάντησε θετικά σε ποσοστό 87,5%.

Γράφημα 27: Αναγκαιότητα συμμετοχής σε προγράμματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.

Το ίδιο συμβαίνει και με την επόμενη ερώτηση 17, που αναφέρεται στην αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων επιμόρφωσης, με το 89,2% των συμμετεχόντων να συμφωνεί ότι η επιμόρφωση αναπτύσσει δεξιότητες που απαιτεί το καθήκον.

Γράφημα 28. Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 17 σχετικά με την ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω της εκπαίδευσης

Στον πίνακα 1 καταγράφονται οι μέσες τιμές των απαντήσεων στις ερωτήσεις 16 και 17 όπου φαίνεται η υψηλή μέση βαθμολογία (εύρος 1-5).

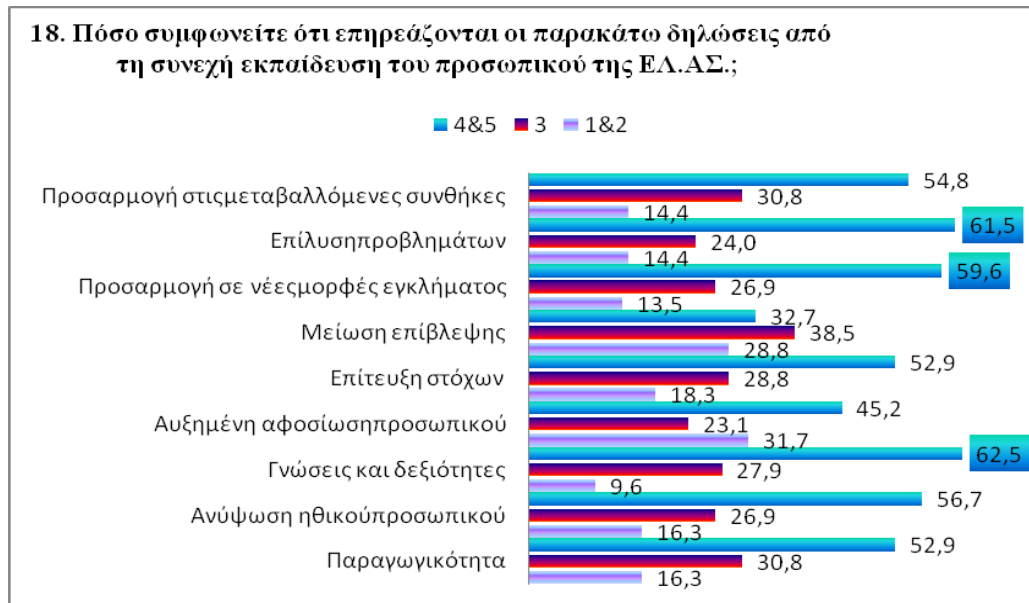
Πίνακας 1. Απαντήσεις στα ερωτήματα 16 και 17

Κατά πόσο συμφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις;	Μέση τιμή
16. Πιστεύετε ότι ο αστυνομικός θα πρέπει να συμμετέχει σε προγράμματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης;	4,52
17. Πιστεύετε ότι μέσω της εκπαίδευσης και της συνεχούς επιμόρφωσής σας αναπτύσσονται οι δεξιότητες που απαιτεί το καθήκον στην Ε.Α.Σ.;	4,45

Με την ερώτηση 18 (γράφημα 29) διερευνάται η άποψη των συμμετεχόντων σχετικά με τον τρόπο που θεωρούν ότι επηρεάζεται η απόδοσή τους μέσα από τις επιμορφώσεις. Στο γράφημα 29 δίνονται τα ποσοστά των απαντήσεων που δόθηκαν συνολικά στο ερώτημα. Φαίνεται ότι η συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα επηρεάζει θετικά όλους τους τομείς που αναφέρονται.

Ιδιαίτερως, στις «νέες γνώσεις και δεξιότητες» δίνεται κατά 62,5% θετική φόρτιση, στην «επίλυση προβλημάτων» 61,5% θετική φόρτιση, στην «προσαρμογή σε νέα μορφές εγκλήματος» 59,6% θετική φόρτιση. Εξαιρέση αποτελεί η επιλογή «μείωση επίβλεψης», που αναφέρεται στην ικανότητα που αποκτά ένας υπάλληλος να ασκεί ορθά τα

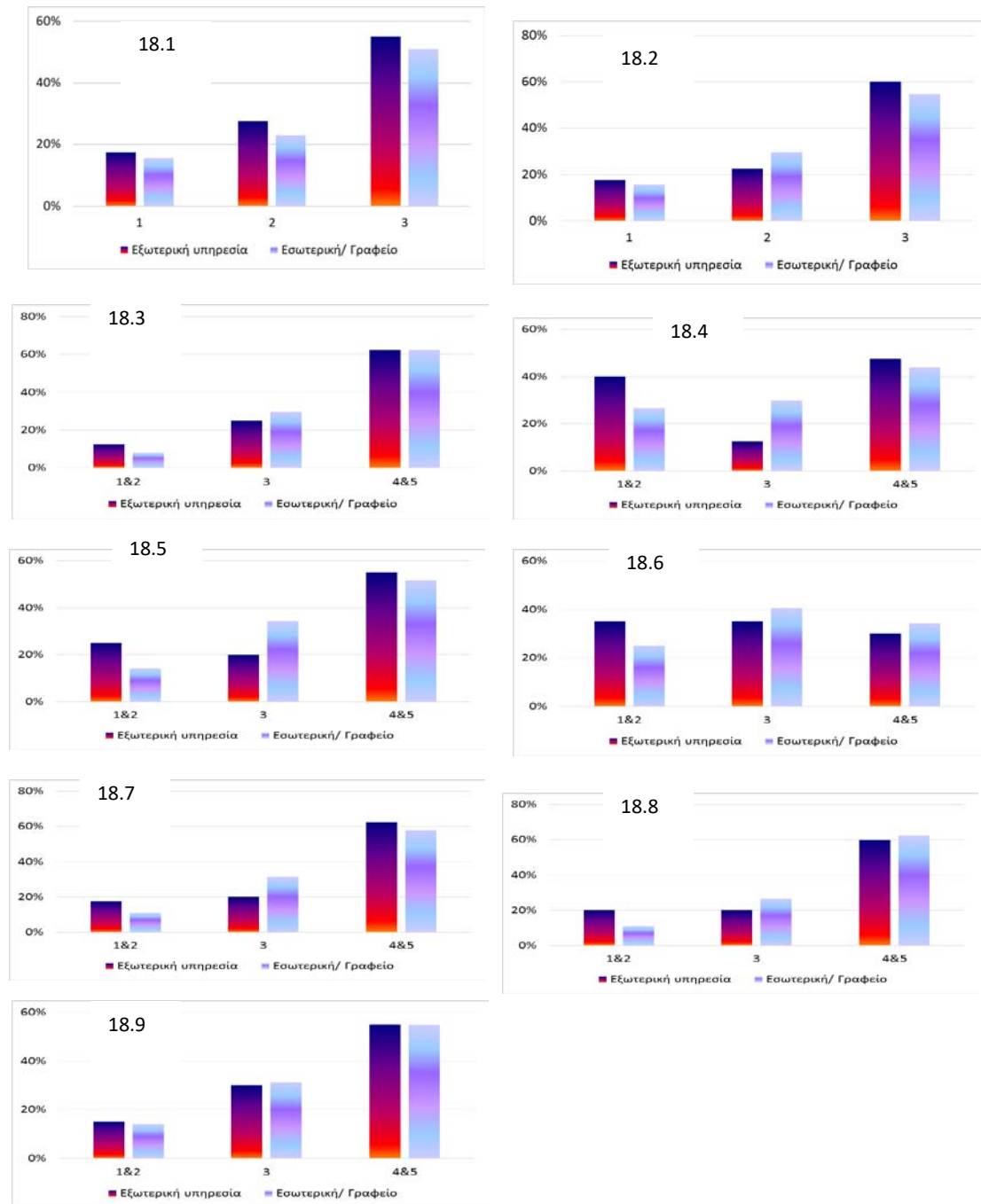
καθήκοντά του χωρίς επίβλεψη από ανώτερο, η οποία δεν φαίνεται να επηρεάζεται από την εκπαίδευση προσωπικού.

Γράφημα 29. Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 18, σχετικά με τους τομείς επιρροής μέσω συνεχούς εκπαίδευσης

Η απάντηση στο ερώτημα 18, εξετάστηκε και μεταξύ εσωτερικά και εξωτερικά απασχολούμενων (Γράφημα 30).

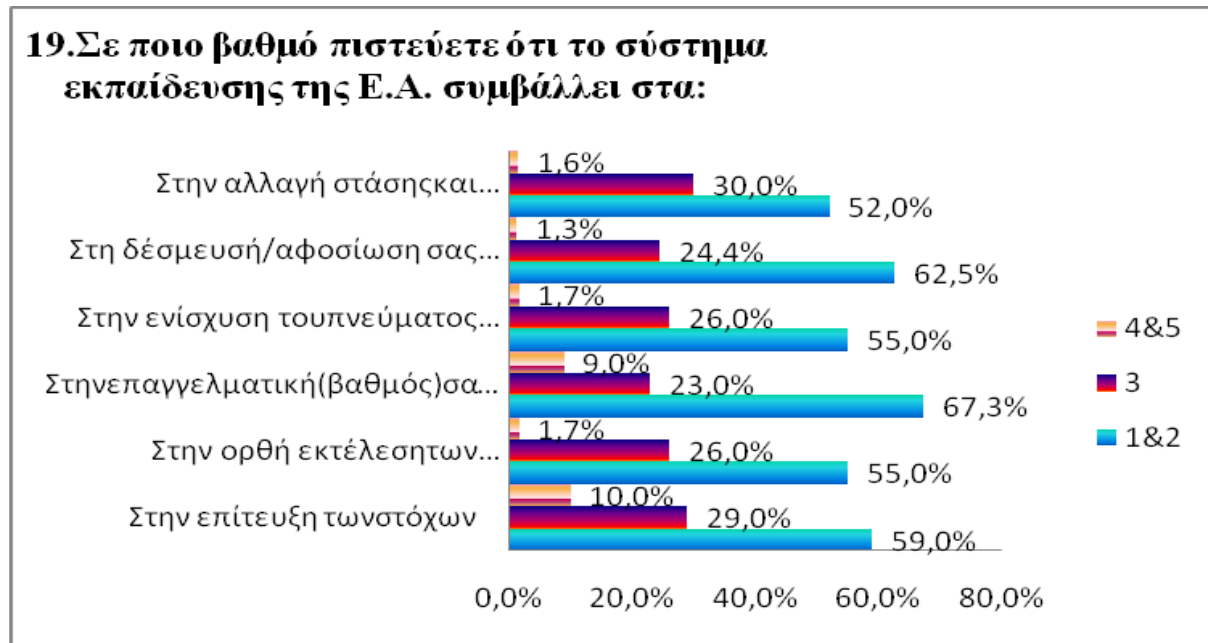
Οι απαντήσεις δίνονται στα διαγράμματα του γραφήματος 30, όπου φαίνεται επίσης ότι στη μοναδική επιλογή που δεν κυριαρχεί η απάντηση 4&5 είναι εκείνη που αφορά τη «μείωση επίβλεψης» (υποερώτημα 18.6). Κατά τα άλλα μία διαφοροποίηση φαίνεται μόνο στις επιλογές «Αυξημένη αφοσίωση προσωπικού» (υποερώτημα 18.4) και «Επίτευξη στόχων» (υποερώτημα 18.5), για τις οποίες οι υπηρετούντες εξωτερικά (αποκλειστικά υπαξιωματικοί) στέκονται αρνητικά (πιστεύουν ότι η συνεχής εκπαίδευση τους επηρεάζει λιγότερο).

Γράφημα 30. Κατανομή των απαντήσεων στα υποερωτήματα 18.1 – 18.9, σε σχέση με τον χώρο παροχής υπηρεσίας

Για τις απαντήσεις στο ερώτημα 18 έγινε διερεύνηση τυχόν διαφοροποίησης των απαντήσεων και μεταξύ βαθμού (αξιωματικοί – υπαξιωματικοί) και μορφωτικού επιπέδου (πτυχιούχοι ΑΕΙ ή μη). Τα αποτελέσματα δεν έδειξαν κάποια συγκεκριμένη τάση ή διαφοροποίηση σε σχέση με το σύνολο του δείγματος και για τον λόγο αυτόν δεν παρουσιάζονται τα σχετικά διαγράμματα.

Με την ερώτηση 19 επιχειρήθηκε η αξιολόγηση της συμβολής του συστήματος εκπαίδευσης της ΕΛ.ΑΣ σε επιμέρους τομείς. Γενικότερα όλες οι δηλώσεις αξιολογήθηκαν χαμηλά, όπως φαίνονται και από το γράφημα 19 που αποτυπώνει τα ποσοστά των απαντήσεων. Σε γενικότερο πλαίσιο, οι αστυνομικοί φαίνονται σχετικά μη ικανοποιημένοι ή και απογοητευμένοι από τη συμβολή του συστήματος εκπαίδευσης σε διάφορους τομείς του επαγγέλματος τους.

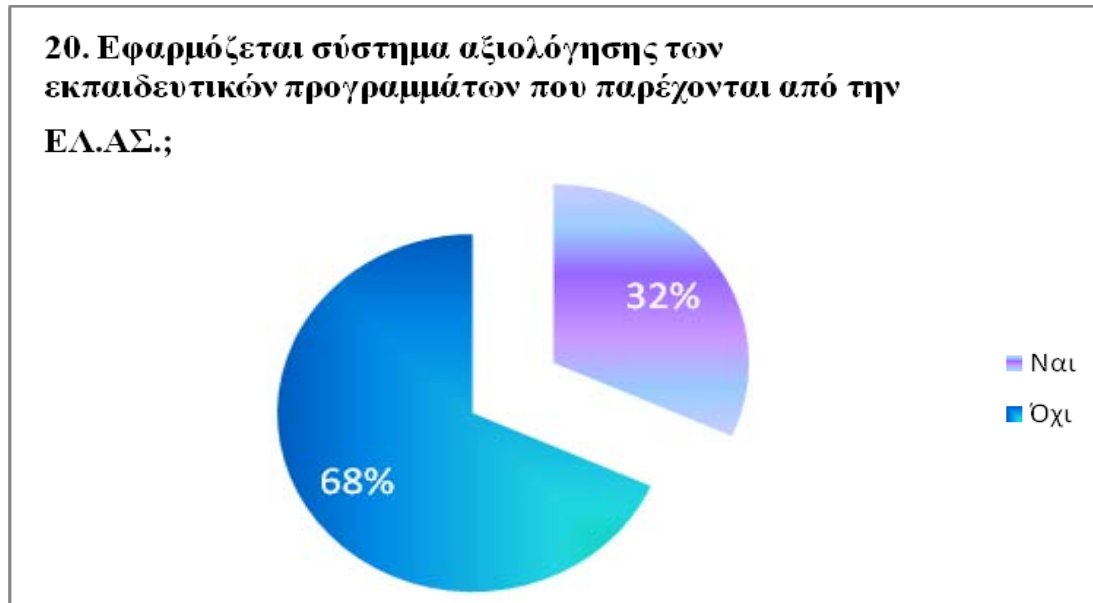

Γράφημα 31. Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 19, για τη συμβολή του συστήματος εκπαίδευσης

6.5 Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων

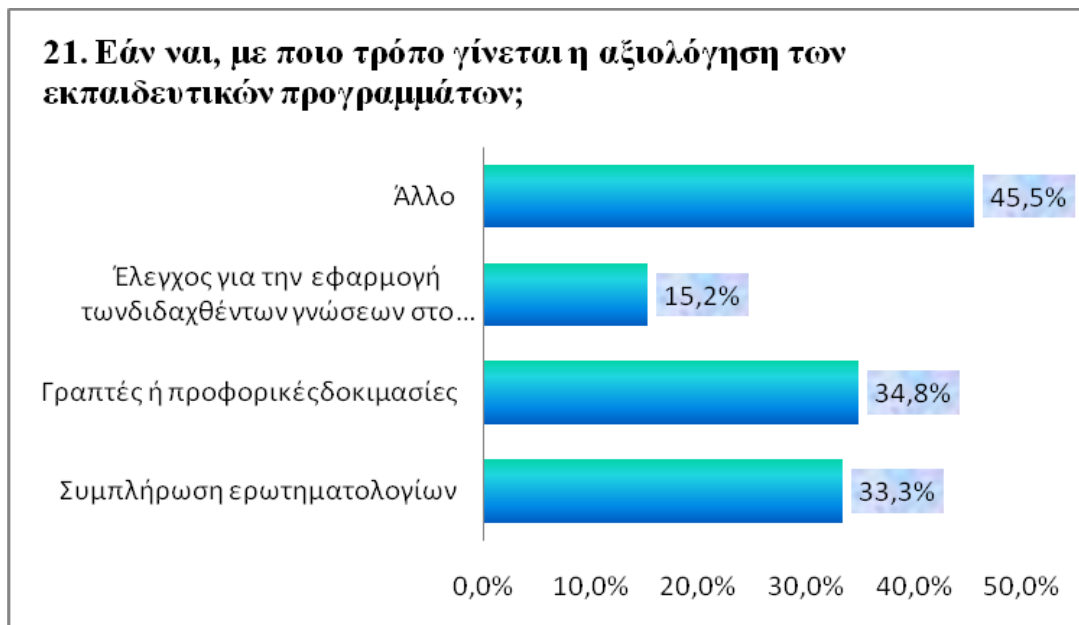
Με το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα έγινε διερεύνηση του τι γνωρίζουν οι συμμετέχοντες για το σύστημα αξιολόγησης (γράφημα 32). Μόνο οι 33 συμμετέχοντες απάντησαν ότι εφαρμόζεται σύστημα αξιολόγησης στα εκπαιδευτικά προγράμματα που συμμετέχουν ενώ 71 ερωτώμενοι φαίνεται να μην γνώριζαν για την αξιολόγηση.

Σε εκείνους που απάντησαν θετικά στην ερώτηση 20, δόθηκε η δυνατότητα να απαντήσουν και στις επόμενες δύο ερωτήσεις σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης και τα συμπεράσματα αυτής. Να σημειωθεί πως υπήρχε δυνατότητα επιλογής περισσότερων από μία απαντήσεων διότι η αξιολόγηση δύναται να πραγματοποιηθεί με διάφορους τρόπους.

Γράφημα 32: Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 20 για το σύστημα αξιολόγησης

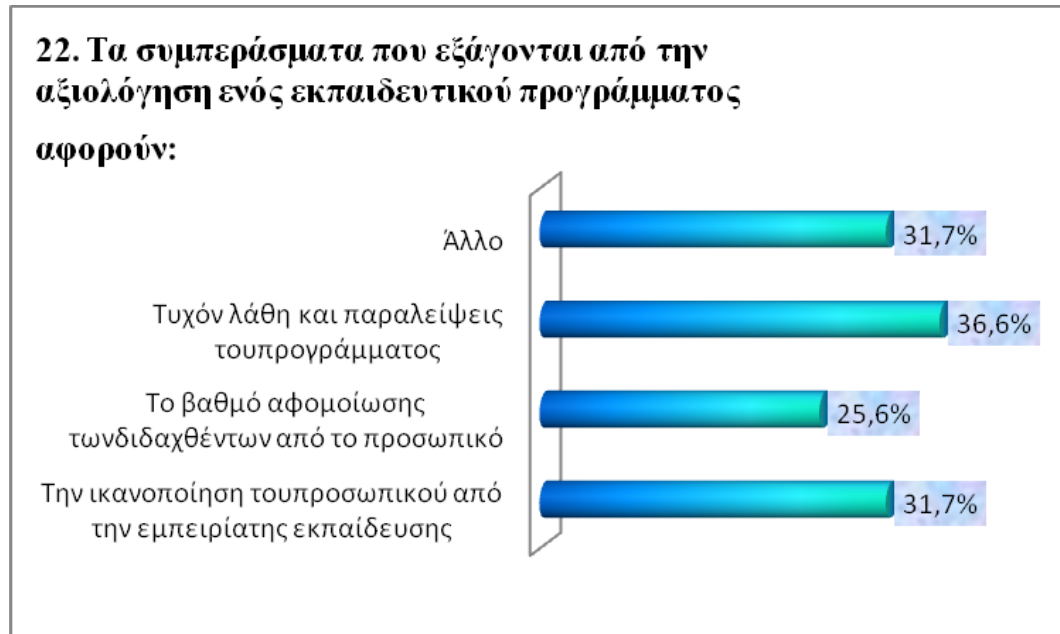
Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε στο γράφημα 33, το μεγαλύτερο ποσοστό αναφέρει ότι η αξιολόγηση γίνεται με «άλλους τρόπους» πέραν των αναφερόμενων, ενώ η μέθοδος με τα ερωτηματολόγια και η μέθοδος με τις δοκιμασίες βρίσκονται πολύ κοντά (κοντά στο 33-35%).

Γράφημα 33: Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 21 για τη μέθοδο αξιολόγησης

Σχετικά με την εξαγωγή των συμπερασμάτων από την αξιολόγηση (γράφημα 33), το 36,6% των ερωτώμενων απάντησε ότι αφορούν κυρίως συμπεράσματα για λάθη και

παραλήψεις των προγραμμάτων. Λίγο μικρότερο αλλά εντελώς ίδιο ποσοστό (31,7%) σημειώνει ότι η αξιολόγηση αφορά είτε την «ικανοποίηση από την εμπειρία της εκπαίδευσης» είτε «κάτι άλλο».

Γράφημα 34: Κατανομή των απαντήσεων στο ερώτημα 22 για τα συμπεράσματα αξιολόγησης

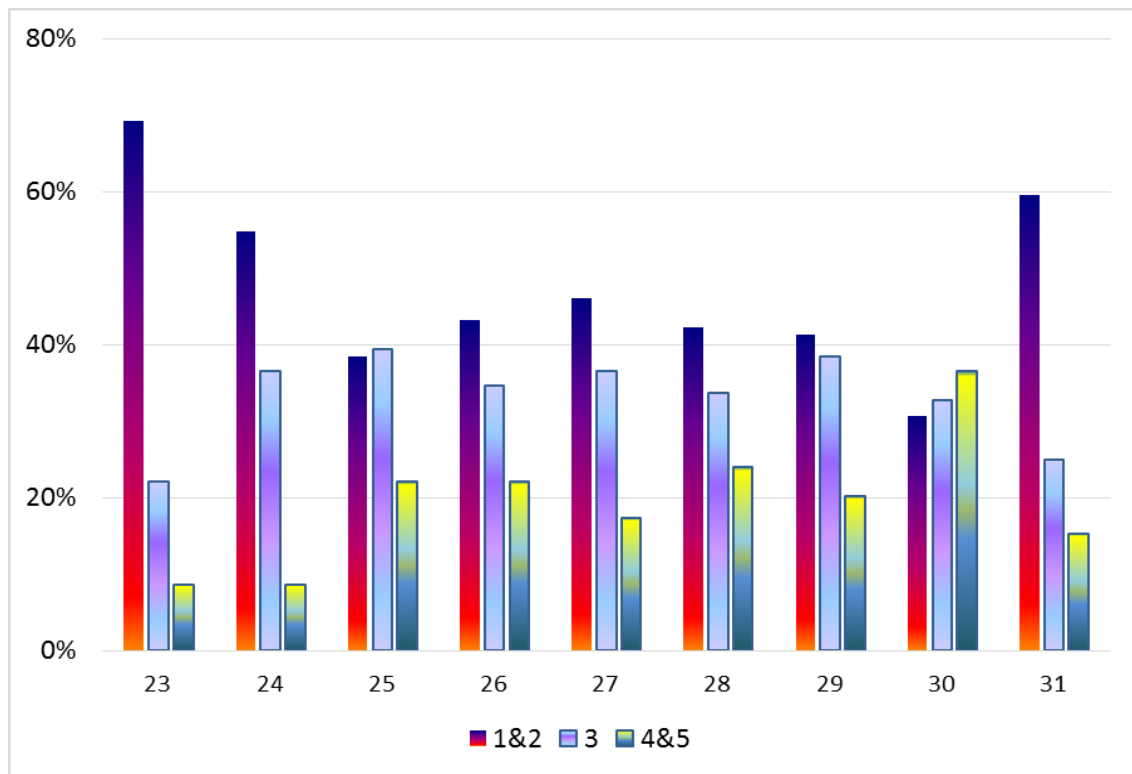
6.6 Αντιλήψεις για τα εκπαιδευτικά προγράμματα

Με τις ερωτήσεις 23 έως 31 του ερωτηματολογίου διερευνήθηκαν οι αντιλήψεις των εκπαιδευομένων σχετικά με τα προγράμματα εκπαίδευσης, προκειμένου να απαντηθεί το τρίτο ερευνητικό ερώτημα. Μία συγκεντρωτική παράθεσή τους γίνεται με το διάγραμμα 34 και τον πίνακα 2, όπου δίνονται τα ποσοστά θετικής και αρνητικής φόρτισης των ερωτήσεων. Στο διάγραμμα 35 δίνεται το περιεχόμενο του πίνακα 2 αλλά συγχωνεύοντας τις επιλογές απαντήσεων 1&2 και τις 4&5, για μεγαλύτερη ευκρίνεια των τάσεων και ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

Και αυτές οι ερωτήσεις έπρεπε να αξιολογηθούν στην πενταβάθμια κλίμακα Likert.

Σχεδόν όλες οι απαντήσεις έχουν βαθμολογηθεί χαμηλά. Ιδιαίτερα αρνητικά φορτίστηκαν οι απαντήσεις στις ερωτήσεις 23 «Είστε ικανοποιημένος συνολικά από το εκπαιδευτικό σύστημα της ελληνικής αστυνομίας» με 69,3%, στην ερώτηση 24 «Η διάρκεια του προγράμματος που παρακολουθήσατε ήταν κατά τη γνώμη σας επαρκής για την κάλυψη του εκπαιδευτικού αντικείμενου» και στην ερώτηση 31 «Μετά την παρακολούθηση του προγράμματος, συμμετάσχετε σε παρόμοια εκπαιδευτικά προγράμματα», με 60%. Από την

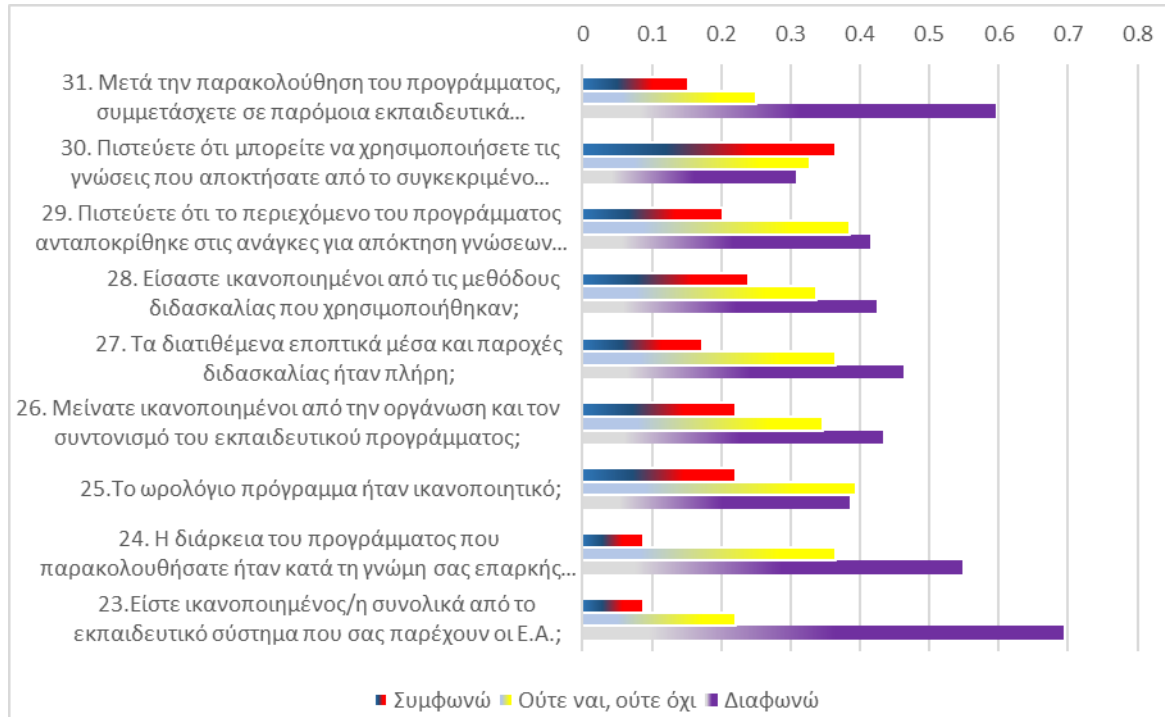
τελευταία ερώτηση γίνεται αντιληπτό ότι δεν καλλιεργείται θετικό κλίμα για την παρακολούθηση προγραμμάτων από τους υπαλλήλους της ΕΛΑΣ.

Γράφημα 35: Κατανομή των απαντήσεων στα ερωτήματα 23 – 31 για τις αντιλήψεις των εκπαιδευομένων σχετικά με τα προγράμματα εκπαίδευσης (συγκεντρωτικά).

Σχετικά θετικά φορτισμένη είναι μόνο η ερώτηση 30 «Πιστεύετε ότι μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις γνώσεις που αποκτήσατε από το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα;», από τις απαντήσεις στην οποία φαίνεται τουλάχιστον ότι οι γνώσεις που αποκτώνται κρίνονται χρήσιμες. Για τις υπόλοιπες ερωτήσεις οι απόψεις δίστανται, αλλά πάντα στο φάσμα του αρνητικού ή ουδέτερου και πουθενά δεν κυριαρχεί κάποια θετική φόρτιση.

Από τις απαντήσεις που φαίνονται αναλυτικά στον πίνακα 2 και το γράφημα 35 διαπιστώνεται ότι ούτε η διάρκεια των προγραμμάτων κρίνεται ικανοποιητική και μάλλον χρειάζεται μεγαλύτερη εστίαση στο αντικείμενο επιμόρφωσης, ούτε η οργάνωση ικανοποιεί σημαντικά, ούτε τα εποπτικά μέσα και οι παροχές διδασκαλίας ικανοποιούν. Συγκριτικά, οι μέθοδοι, το περιεχόμενο, το ωρολόγιο πρόγραμμα και η οργάνωση φαίνεται να ικανοποιούν κάπως περισσότερο.

Γράφημα 36: Κατανομή των απαντήσεων στα ερωτήματα 23 – 31 σε τριτοβάθμια κλίμακα

Πίνακας 2. Ποσοστά θετικής και αρνητικής φόρτισης ερωτήσεων 23 έως 31.

Κατά πόσο συμφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις;	1 - Διαφωνώ απόλυτα	2 - Διαφωνώ	3 - Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	4 - Συμφωνώ	5 - Συμφωνώ απόλυτα
23.Είστε ικανοποιημένος/η συνολικά από το εκπαιδευτικό σύστημα που σας παρέχουν οι Ε.Α.;	33,7%	35,6%	22,1%	5,8%	2,9%
24. Η διάρκεια του προγράμματος που παρακολούθησατε ήταν κατά τη γνώμη σας επαρκής για την κάλυψη του εκπαιδευτικού αντικειμένου;	20,2%	34,6%	36,5%	7,7%	1,0%
25.Το ωρολόγιο πρόγραμμα ήταν ικανοποιητικό;	13,5%	25,0%	39,4%	16,3%	5,8%
26. Μείνατε ικανοποιημένοι από την οργάνωση και τον συντονισμό του εκπαιδευτικού προγράμματος;	17,3%	26,0%	34,6%	15,4%	6,7%
27. Τα διατιθέμενα εποπτικά μέσα και παροχές διδασκαλίας ήταν πλήρη;	15,4%	30,8%	36,5%	13,5%	3,8%
28. Είσαστε ικανοποιημένοι από τις μεθόδους διδασκαλίας που χρησιμοποιήθηκαν;	16,3%	26,0%	33,7%	20,2%	3,8%
29. Πιστεύετε ότι το περιεχόμενο του προγράμματος ανταποκρίθηκε στις ανάγκες για απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων;	15,4%	26,0%	38,5%	14,4%	5,8%
30. Πιστεύετε ότι μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις γνώσεις που αποκτήσατε από το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα;	13,5%	17,3%	32,7%	25,0%	11,5%
31. Μετά την παρακολούθηση του προγράμματος, συμμετάσχετε σε παρόμοια εκπαιδευτικά προγράμματα;	29,8%	29,8%	25,0%	11,5%	3,8%

Στο ίδιο συμπέρασμα οδηγούν τα αποτελέσματα και όπως φαίνονται με την παρουσίαση των απαντήσεων συγκεντρωτικά (μέσες τιμές και τις τυπικές αποκλίσεις), στον πίνακα 3, όπου φαίνεται η χαμηλή τιμή του μέσου όρου (άρα βασική διαφωνία με τη διατύπωση) σε όλες τις ερωτήσεις. Η μόνη ερώτηση που πήρε σχετικά μεγάλη βαθμολογία είναι ότι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις που πήραν από το πρόγραμμα με θετική φόρτιση 36,5% και $M = 3,03$ και τυπική απόκλιση = 1,2.

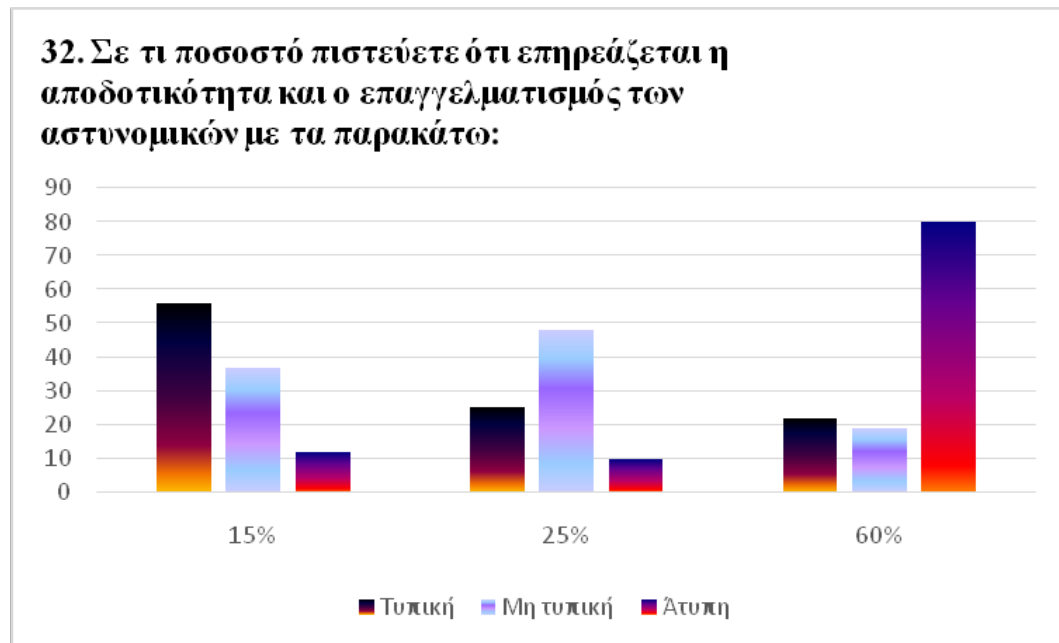
Πίνακας 3. Διακυμάνσεις των απαντήσεων στις ερωτήσεις 23 έως 31.

Κατά πόσο συμφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις;	Μέση τιμή	Τυπική Απόκλιση
23.Είστε ικανοποιημένος/η συνολικά από το εκπαιδευτικό σύστημα που σας παρέχουν οι Ε.Α.;	2,08	1,03
24. Η διάρκεια του προγράμματος που παρακολούθησατε ήταν κατά τη γνώμη σας επαρκής για την κάλυψη του εκπαιδευτικού αντικειμένου;	2,34	0,92
25.Το ωρολόγιο πρόγραμμα ήταν ικανοποιητικό;	2,75	1,07
26. Μείνατε ικανοποιημένοι από την οργάνωση και τον συντονισμό του εκπαιδευτικού προγράμματος;	2,68	1,13
27. Τα διατιθέμενα εποπτικά μέσα και παροχές διδασκαλίας ήταν πλήρη;	2,59	1,03
28. Είσαστε ικανοποιημένοι από τις μεθόδους διδασκαλίας που χρησιμοποιήθηκαν;	2,69	1,09
29. Πιστεύετε ότι το περιεχόμενο του προγράμματος ανταποκρίθηκε στις ανάγκες για απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων;	2,69	1,08
30. Πιστεύετε ότι μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις γνώσεις που αποκτήσατε από το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα;	3,03	1,2
31. Μετά την παρακολούθηση του προγράμματος, συμμετάσχετε σε παρόμοια εκπαιδευτικά προγράμματα;	2,29	1,13

Η τελευταία ερώτηση, η ερώτηση 32, αφορά την άποψη των αστυνομικών για τους τύπους εκπαίδευσης (τυπική, μη τυπική, άτυπη) και την επιρροή αυτών στον επαγγελματισμό και την αποδοτικότητα τους. Η ερώτηση έδινε τη δυνατότητα στους ερωτώμενους να επιλέξουν ποιος από τους τρεις τύπους μάθησης τους επηρεάζει περισσότερο (60%), ποιος λιγότερο (25%) και ποιος σχεδόν καθόλου (15%).

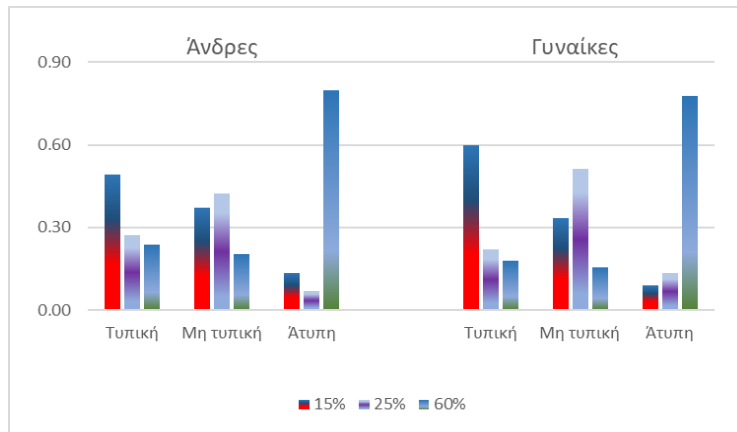
Λάκη Ιωάννα

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει σημαντική πιθανότητα να μην έγινε κατανοητός ο τρόπος επιλογής των τριών εναλλακτικών τιμών, ωστόσο, είναι ξεκάθαρο ότι η πλειοψηφία των συμμετεχόντων (80%) επέλεξε την άτυπη μάθηση ως την πιο επιδραστική (γράφημα 37) και έδωσε πολύ χαμηλότερο βαθμό στις άλλες δύο μορφές εκπαίδευσης.

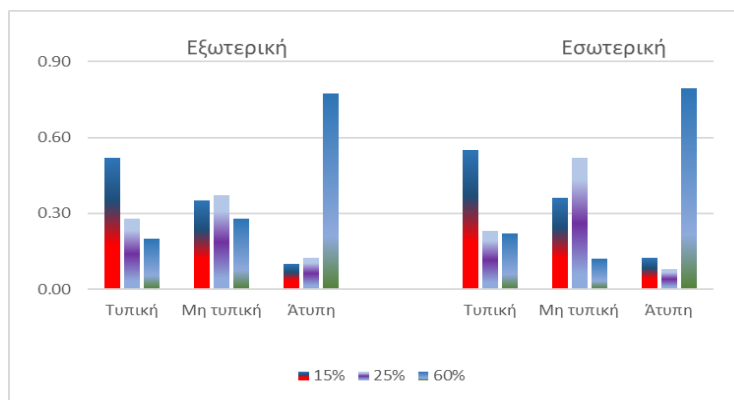

Γράφημα 37: Κατανομή των απαντήσεων 32 για τους τύπους εκπαίδευσης.

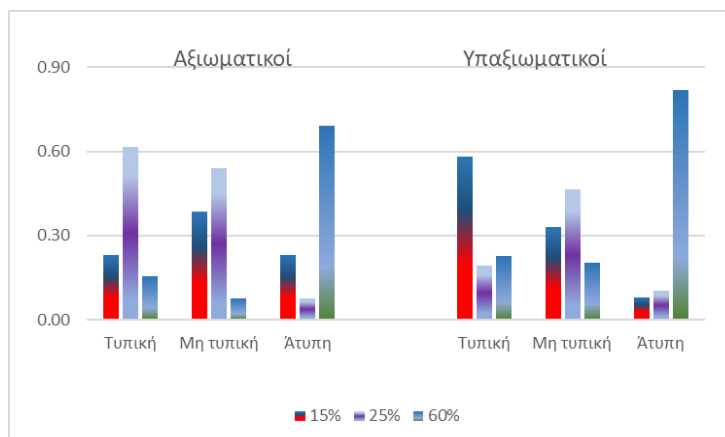
Μία περαιτέρω διερεύνηση για τυχόν διαφοροποίηση των απαντήσεων σε σχέση με το φύλο, τον υπηρεσιακό βαθμό, τον χώρο παροχής υπηρεσιών κ.λπ. έδειξε ότι το πρότυπο της απόκρισης είναι παρόμοιο. Συγκεκριμένα και ενδεικτικά, το αποτέλεσμα φαίνεται στα γραφήματα 38-40.

Γράφημα 38: Κατανομή των απαντήσεων 32 για τους τύπους εκπαίδευσης μεταξύ ανδρών και γυναικών

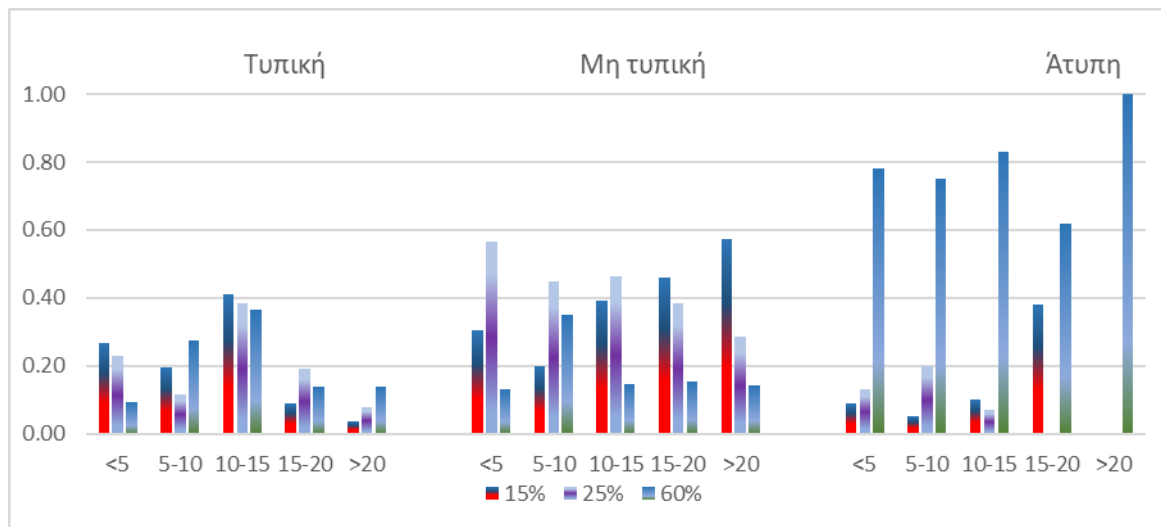
Γράφημα 39: Κατανομή των απαντήσεων 32 για τους τύπους εκπαίδευσης μεταξύ υπηρετούντων εσωτερικά και εξωτερικά

Γράφημα 40: Κατανομή των απαντήσεων 32 για τους τύπους εκπαίδευσης μεταξύ αξιωματικών και υπαξιωματικών.

Αναλύθηκε επίσης τυχόν διαφοροποίηση στην απόκριση επί της ερώτησης 32, σε σχέση με τα έτη προϋπηρεσίας των ερωτώμενων (Γράφημα 41). Διαπιστώνεται ότι όλοι ανεξαρτήτως δίνουν μεγαλύτερη αξία στην άτυπη εκπαίδευση με μία παρέκκλιση στα άτομα προϋπηρεσίας 15-20 έτη, που της δίνουν κάπως μικρότερη αξία (υψηλό ποσοστό στην επιλογή «15%»). Η τυπική

εκπαίδευση παίρνει πολύ χαμηλότερο βαθμό σε όλες τις κατηγορίες προϋπηρεσίας, με κάπως καλύτερη αξιολόγηση από τα έτη 10-15. Η μη τυπική εκπαίδευση κρίνεται επίσης ως λιγότερο σημαντική, με πολύ μικρή προτίμηση στην επιλογή του «60%».

Γράφημα 41: Κατανομή των απαντήσεων 32 για τους τύπους εκπαίδευσης με βάση τα έτη προϋπηρεσίας.

Συμπερασματικά, στην ερώτηση για την αξία των τριών τύπων εκπαίδευσης, το γενικό συμπέρασμα είναι ότι υπάρχει μικρή εμπιστοσύνη στην τυποποιημένη εκπαίδευση και μεγαλύτερη στην εμπειρία που αποκτά ο αστυνομικός στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα μελέτη είχε σκοπό να διερευνήσει τις μεθόδους εκπαίδευσης του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, του τρόπου που επηρεάζουν την απόδοσή τους, τις αντιλήψεις των αστυνομικών για τα προγράμματα αυτά και για τον τρόπο αξιολόγησή τους. Για να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα επιλέχθηκαν αστυνομικοί που υπηρετούν σε πλήθος υπηρεσιών ανά την Ελλάδα.

Από την έρευνα προέκυψε ότι η πλειοψηφία των ερωτώμενων αστυνομικών είναι απόφοιτοι της σχολής Αστυφυλάκων, χωρίς μεταπτυχιακές ή άλλες σπουδές, είναι υπαξιωματικοί και υπηρετούν στην αστυνομία περισσότερο από 10 έτη. Οι περισσότεροι απασχολούνται σε υπηρεσίες γραφείου και λιγότεροι σε εξωτερικές υπηρεσίες.

Από τις απαντήσεις σε ορισμένα ερωτήματα γίνεται φανερό ότι σχεδόν όλοι έχουν ανάγκη από γνώσεις και μεθόδους στην εργασία τους που δεν τις έχουν διδαχθεί καθώς και ό,τι μεγάλη πλειοψηφία τους έχει ήδη παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης. Ενδεχομένως λόγω της μικρότερης εκπαίδευσης που λαμβάνουν κατά τη διάρκεια της βασικής εκπαίδευσής τους, οι υπαξιωματικοί φαίνεται να παρακολουθούν πιο συχνά επιμορφωτικά προγράμματα. Ομοίως και οι υπηρετούντες εξωτερικά, οι οποίοι κατά βάση είναι υπαξιωματικοί επίσης.

Οι απαντήσεις στο ερώτημα 10 για το αν γνώριζαν την ύπαρξη τρέχοντος προγράμματος (82% δεν γνώριζε), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι προγράμματα εκπαίδευσης γίνονται συνεχώς από την ΕΛΑΣ, φανερώνουν κάποια έλλειψη στην ενημέρωση των αστυνομικών (από πλευράς υπηρεσίας) σχετικά με τα τρέχοντα προγράμματα εκπαίδευσης και αυτό πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω και να αντιμετωπιστεί.

Επιπρόσθετα, η πλειοψηφία των ερωτώμενων αντιμετωπίζει θετικά τη συνεχή εκπαίδευσή τους και ίσως όχι άσχετα με το γεγονός ότι εκτιμά πως η βασική εκπαίδευση που έχει λάβει δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της θέσης τους στην ΕΛΑΣ. Αυτό ισχύει κυρίως στους υπαξιωματικούς και δεν αποκλείεται (όμοια με προηγούμενα) να συνδέεται με το γεγονός ότι δέχονται μικρότερης διάρκειας εκπαίδευση από τους αξιωματικούς, και άρα ενδεχομένως κρίνεται ότι αυτή δεν επαρκεί.

Με το πρώτο ερώτημα που αφορά τα είδη επιμόρφωσης, διερευνήθηκε η άποψη των ερωτώμενων για το ποια είναι η καταλληλότερη και πιο προσιτή μορφή της. Το αποτέλεσμα έδειξε ότι αυτή έχει τη μορφή των σεμιναριακών διαλέξεων και της εκπαίδευσης – καθοδήγησης στη θέση. Η εκπαίδευση της ΕΛ.Α.Σ. θεωρείται από τους συμμετέχοντες πολύ σημαντική, πιστεύουν ότι πρέπει να συμμετέχουν ενεργά και ότι μέσα από αυτή αναπτύσσονται δεξιότητες

Λάκη Ιωάννα

που είναι σημαντικές για την εργασία τους, παρότι η παρεχόμενη επιμόρφωση πολλές φορές δεν ανταποκρίνεται επακριβώς στις ανάγκες της θέσης εργασίας τους. Από τις ερωτήσεις αυτές μπορούμε να εξάγουμε το συμπέρασμα ότι δεν έχουν μελετηθεί αρκετά οι επιμορφωτικές ανάγκες των αστυνομικών προκειμένου τα προγράμματα που τους παρέχονται να ανταποκρίνονται σε αυτές.

Συνεχίζοντας με το δεύτερο σκέλος του πρώτου ερευνητικού ερωτήματος σχετικά με το κατά πόσο πιστεύουν ότι επηρεάζεται η απόδοσή τους συμμετέχοντας στα εκπαιδευτικά προγράμματα, εξάγονται τα παρακάτω συμπεράσματα. Οι συμμετέχοντες σε επιμορφώσεις αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες απαραίτητες για την εργασία τους, μπορούν και αναγνωρίζουν τις νέες μορφές εγκληματικότητας και προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους, αυξάνουν την παραγωγικότητά τους, μπορούν να επιλύουν προβλήματα και γενικότερα ανυψώνεται το ηθικό τους. Βέβαια, η έρευνα καταδεικνύει μία αντίφαση, καθώς οι συμμετέχοντες αναφέρουν ότι το σύστημα εκπαίδευσης της ΕΛ.ΑΣ. συμβάλλει μόνο στην ορθή εκτέλεση των καθηκόντων και όχι τόσο στην προσωπική ανάπτυξη, στην αλλαγή στάσης και συμπεριφοράς προς την ΕΑ ή στην επαγγελματική ανέλιξη.

Με το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα διερευνήθηκαν οι απόψεις και η εμπειρία για την ύπαρξη αξιολόγησης στα εκπαιδευτικά προγράμματα και το είδος αυτής. Διαπιστώθηκε ότι οι μέθοδοι αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται είναι κυρίως τα ερωτηματολόγια και οι γραπτές ή προφορικές δοκιμασίες, ενώ το περιεχόμενό τους αφορά κυρίως τα τυχόν λάθη και παραλείψεις του προγράμματος, όπως και την ικανοποίηση του προσωπικού από την εμπειρία της εκπαίδευσης. Ωστόσο, ο βαθμός επίτευξης των στόχων του προγράμματος δεν φαίνεται να αξιολογείται.

Επίσης, μικρή σημασία φαίνεται να δίνεται από την ΕΛΑΣ για το κατά πόσο εφαρμόζονται στην εργασία των αστυνομικών οι γνώσεις που προσφέρουν τα επιμορφωτικά προγράμματα, γεγονός που καταδεικνύει ένα πρόβλημα στοχοθεσίας και σκοπιμότητας των προγραμμάτων.

Το τρίτο και τελευταίο ερευνητικό ερώτημα αφορά τις αντιλήψεις και τις απόψεις των συμμετεχόντων από τα προγράμματα εκπαίδευσης. Εν γένει, οι συμμετέχοντες στην έρευνα δεν φαίνονται ικανοποιημένοι από το εκπαιδευτικό σύστημα που παρέχει η ΕΛ.ΑΣ. και ούτε είναι διατεθειμένοι να παρακολουθήσουν και άλλα προγράμματα στη συνέχεια. Βαθμολογούν χαμηλά έως μέτρια επιμέρους μεταβλητές των προγραμμάτων (μέθοδοι, ωρολόγιο πρόγραμμα, οργάνωση και συντονισμός) και αρνητικά τα εποπτικά μέσα, τη διάρκεια, το περιεχόμενο και κυρίως το σύνολο των προγραμμάτων που τους παρέχονται.

Βέβαια, προκύπτει το ενδιαφέρον και ελπιδοφόρο αποτέλεσμα ότι θα χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν, ωστόσο, αυτές οι γνώσεις θα μπορούσαν να είναι περισσότερες, να παρέχονται με προγράμματα μεγαλύτερης διάρκειας, καλύτερα οργανωμένα και με πιο σύγχρονα μέσα. Εξάλλου, με την υφιστάμενη κατάσταση (δηλαδή με τον τρόπο, τη συχνότητα και τα μέσα που γίνεται σήμερα η εκπαίδευση), οι ερωτώμενοι δηλώνουν ότι βρίσκουν πιο αποδοτική την άτυπη εκπαίδευση, δηλαδή εκείνη που παρέχεται κατά τη διάρκεια άσκησης της εργασίας τους και στο πλαίσιο της εργασίας τους και όχι η τυπική/μη τυπική που γίνεται συστηματικά και οργανωμένα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Από τα αποτελέσματα της παραπάνω έρευνας, μπορούν να γίνουν ορισμένες προτάσεις για την εκπαίδευση στην αστυνομία. Ιδιαίτερη σημασία έχει να παρέχονται κίνητρα που να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των αστυνομικών σε επιμορφωτικά σεμινάρια, μέσα από τα οποία να συμπληρώνεται και να ενισχύεται η βασική εκπαίδευση τους ή να εκπαιδεύονται σε νέα περιεχόμενα που σχετίζονται με την εργασίας τους, σε αντικείμενα θεωρητικά αλλά και πρακτικά.

Η σχολή μετεκπαίδευσης – επιμόρφωσης της ΕΑ πρέπει να συνεχίσει να παρέχει επιμορφωτικά προγράμματα αλλά να βελτιώσει τον τρόπο σχεδιασμού τους. Δηλαδή να διερευνά τις επιμορφωτικές ανάγκες των αστυνομικών – εκπαιδευομένων στην αρχή, να σχεδιάζει – προτείνει τις μαθησιακές ενότητες, να βρίσκει τους καταλληλότερους εκπαιδευτές να διδάξουν, να τους εξοπλίζει με όλα τα απαραίτητα εκπαιδευτικά και εποπτικά μέσα και να βρίσκει τον κατάλληλο χώρο ή τρόπο διεξαγωγής, σε περίπτωση εξ αποστάσεως.

Η έρευνα δείχνει ότι δεν έχουν μελετηθεί αρκετά οι επιμορφωτικές ανάγκες και για αυτό τα ήδη υπάρχοντα προγράμματα, να μεν προσφέρουν γνώσεις στους εκπαιδευόμενους, αλλά δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές τους ανάγκες και δεν μπορούν να καλύψουν κενά και αδυναμίες τους. Οι εκπαιδευτές των προγραμμάτων αυτών, προτείνεται να είναι αστυνομικοί ή και όχι, με αυξημένα πάντως τυπικά προσόντα, να μπορούν να κινηθούν τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο (Χαλάς,2009). Επίσης, να έχουν γνώσεις των αρχών της εκπαίδευσης ενηλίκων και να χρησιμοποιούν τις διάφορες εκπαιδευτικές τεχνικές και τα εποπτικά μέσα, με τέτοιο τρόπο ώστε να ενισχύεται η βιωματική μάθηση, να εμπλουτίζεται η εισήγησή τους και να διατηρείται το ενδιαφέρον των εκπαιδευομένων.

Η μορφή των επιμορφωτικών προγραμμάτων πρέπει να ποικίλλει, προκειμένου να μπορούν να τα παρακολουθήσουν όλοι, λαμβάνοντας υπόψη τις εργασιακές, οικογενειακές και άλλες

Λάκη Ιωάννα

υποχρεώσεις τους. Υπάρχει δυνατότητα παροχής προγραμμάτων εξ αποστάσεως, τα οποία μπορούν να πραγματοποιηθούν σύγχρονα είτε ασύγχρονα είτε συνδυάζοντας και τις δύο μεθόδους της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Χαλάς, 2001). Σίγουρα, δεν μπορούν όλα τα σεμινάρια να γίνουν εξ αποστάσεως, καθώς υπάρχουν και πρακτικά σεμινάρια, τα οποία προτείνουμε να γίνονται στο χώρο εργασίας, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο, ώστε να αποφεύγονται οι μετακινήσεις των αστυνομικών, σε χρόνο εκτός ωραρίου εργασίας.

Κλείνοντας τις προτάσεις, θεωρείται σημαντικό να δοθεί μεγαλύτερη σημασία στην αξιολόγηση των προγραμμάτων. Στην αξιολόγηση πρέπει να εξετάζεται κυρίως το αν επιτεύχθηκαν οι στόχοι και οι σκοποί του, αν το πρόγραμμα ανταποκρίθηκε τους ανάγκες των εκπαιδευομένων, αν οι εκπαιδευτές ανταπεξήλθαν στον ρόλο τους, αν οι συμμετέχοντες έμειναν ικανοποιημένοι από το περιεχόμενο, τον εκπαιδευτή, τον χώρο, τον τρόπο εκπαίδευσης κτλ. Εκτός της διενέργειας της αξιολόγησης, το σημαντικότερο είναι να γίνεται αξιοποίηση των συμπερασμάτων της, με στόχο τη βελτίωση των προγραμμάτων και κατ' επέκταση την υποστήριξη των συμμετεχόντων σε αυτά.

Κάτι που παρατηρήθηκε, είναι το γεγονός ότι οι περισσότεροι συμμετέχοντες δεν είχαν μεταπτυχιακές ή άλλες σπουδές και μας κάνει να σκεφτούμε ότι χρειάζεται μία παροχή κινήτρων για να συνεχίζουν τις σπουδές τους σε αντικείμενα συναφή με την ειδικότητά τους, στο πλαίσιο της εργασίας τους. Κίνητρα όπως έκπτωση – επιδότηση στα δίδακτρα, εκπαιδευτική άδεια, προαγωγή κτλ.

Από τα ευρήματα της μελέτης φάνηκε ότι υπάρχει κάποια διάσταση μεταξύ των αναγκών των επιμορφούμενων και των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που τους παρέχονται στην πράξη. Επομένως, κρίνεται απαραίτητη μία περαιτέρω έρευνα ανίχνευσης των επιμορφωτικών αναγκών και εμποδίων για την επιμόρφωση των αστυνομικών, καθώς υπάρχουν ελάχιστες έρευνες που αφορούν την ελληνική πραγματικότητα. Κρίνεται ότι η συστηματική διερεύνηση των αναγκών αυτών θα συνέβαλλε αποφασιστικά στον καλύτερο σχεδιασμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Σχετική έρευνα θα μπορούσε να διεξαχθεί επίσης στο προσωπικό της αστυνομίας συμπεριλαμβάνοντας μεγαλύτερο δείγμα, ή και ενδεικτικό δείγμα από όλες τις αστυνομικές περιφερειακές διευθύνσεις της χώρας, ώστε να διερευνηθούν οι ανάγκες σε επιμόρφωση, οι αντιλήψεις και απόψεις τους για την εκπαίδευση, τα εμπόδια που τυχόν αντιμετωπίζουν και τα κενά που υπάρχουν. Θα μπορούσε επίσης, να πραγματοποιηθεί μία συγκριτική μελέτη για τις απόψεις των αστυνομικών για την εκπαίδευσή τους ανάμεσα στις αντίστοιχες υπηρεσίες των

υπολοίπων χωρών της Ευρώπης, όπως και μια διερεύνηση καλών και επιτυχημένων πρακτικών που θα μπορούσαν υπό συνθήκες και όρους να εφαρμοστούν στο ελληνικό πλαίσιο.

Τέλος, κρίνουμε ότι ενδιαφέρον θα είχε να εκπονηθεί έρευνα σχετική με τους εκπαιδευτές των σχολών της αστυνομίας, προκειμένου να μελετηθούν οι αντιλήψεις, οι απόψεις, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, οι επιμορφωτικές τους ανάγκες, οι εμπειρίες τους και η σχέση αυτών με τον ρόλο και την καριέρα τους (Χαλάς, 2009).

8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Andreadakis Stavros and Xanthaki Alexandra (2021), "The Role of Education in Police Reform: The Case of Greece" *Journal of Applied Security Research*, Volume 16, Issue 3.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Prentice-Hall.
- Androutsopoulos Kostas and Dimitriadou Eftychia (2016), "The education and training of the Greek police: problems and prospects", *European Journal of Policing Studies*, Vol. 3, No. 2.
- Bosson, R. (2018). *Security Cooperation in the European Union: The Case of Law Enforcement*.
- Brookfield, S. D. (2015). *The Power of Critical Theory: Liberating Adult Learning and Teaching*.
- Cedefop (2014). *Terminology of European education and training policy*. Luxembourg, Belgium: Publications office of the European union
- European Commission. (2016). *Upskilling pathways: New opportunities for adults*. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1224>
- Field, J. (2011). *Lifelong learning and the new educational order* (2nd ed.). Trentham Books.
- Field, J., Merrill, B., & West, L. (2020). *Lifelong Learning in the Digital Age: Sustainable Futures for All*
- Giannakopoulos, G., & Kallipolitis, D. (2022). "The Effectiveness of Police Training in Greece: A Case Study." *Journal of Contemporary Criminal Justice*,
- Hase, S., & Kenyon, C. (2021). *Self-determined Learning: Heutagogy in Action*. Bloomsbury Academic.
- Jarvis, P. (2010). *Adult Education and Lifelong Learning: Theory and Practice* (4th ed.). New York: Routledge.
- Jarvis, P., Holford, J., & Griffin, C. (2018). *The Theory and Practice of Learning*. Routledge.
- Knowles, M. S., Holton III, E. F., & Swanson, R. A. (2015). *The adult learner: The definitive classic in adult education and human resource development* (8η έκδοση). Routledge.
- Kolb, D. A. (2014). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development* (2η έκδοση). FT Press.
- Mezirow, J. (1990). *Fostering Critical Reflection in Adulthood: A Guide to Transformative and Emancipatory Learning*. Jossey-Bass.
- Mezirow, J. (2000). *Learning as transformation: Critical perspectives on a theory in progress*. Josse

- Merriam, S. B., Caffarella, R. S., & Baumgartner, L. M. (2018). *Learning in Adulthood: A Comprehensive Guide*. Jossey-Bass. y-Bass.
- Neumann, P. R. (2016). *EuroPol: Policing Europe in a globalizing world*.
- Vaki Fotini, Magkou Georgia and Kandyla Maria 2015), "Policing in Greece: The Role of Education and Training". Published in *Policing: A Journal of Policy and Practice*, Vol. 9, No. 1.
- Rogers, A. (1999). *Η εκπαίδευση ενηλίκων*. (Μ. Παπαδοπούλου, & Μ. Τόμπου, μτφρ.) Αθήνα, Ελλάδα: Μεταίχμιο.
- Schuller, T. (2016). *Learning Through Life: Inquiry into the Future for Lifelong Learning*. Policy Press.
- Sidiropoulou, M. (2021). *Training Needs Analysis for the Development of Professional Competences in the Hellenic Police*. *Journal of Police and Criminal Psychology*
- Stefanakis, E., Mavropoulou, E., & Athanasouli, D. (2021). *Continuing Police Education in Greece: The Perspective of Police Officers*. *Journal of Adult and Continuing Education*.
- Tonette S. Rocco, M Cecil Smith, Robert C. Mizzi, Lisa R. Merriweather, Joshua D. Hawley (2020), «*The Handbook of Adult and Continuing Education*», e.book. Routledge
- Tzanou, M. (2016). *The legal implications of Europol's data protection reform*. *International Data Privacy Law*. Oxford Academic
- Wolf, A., & Longhi, S. (Eds.) (2012). *The role of vocational education and training in career progression*. Springer.

Καράμπελας Σ. Χαράλαμπος (2011), "Η εκπαίδευση των αστυνομικών στην Ελλάδα: παρελθόν, παρόν και μέλλον", περιοδικό "Περί Αστυνομίας", τεύχος 7.

Καράμπελας Σ. Χαράλαμπος (2013), "Η εκπαίδευση των αστυνομικών στην Ελλάδα", περιοδικό "Επιθεώρηση Αστυνομικών Επιστημών", τεύχος 6.

Ντάνος Αναστάσιος - Ειρήνη Σαμαντά (2015), «Εισαγωγή στη Διοίκηση και ανάπτυξη ανθρωπίνων πόρων», Σύγχρονη εκδοτική.

Σπυρίδων Γεώργιος (2016), "Η εκπαίδευση στην Ελληνική Αστυνομία" περιοδικό "Αστυνομία και Κοινωνία", τεύχος 16

Χαλάς Ιωάννης (2009), «Οι διαφορετικοί ρόλοι του εκπαιδευτή ενηλίκων στον πολυσύνθετο και διαφοροποιημένο κόσμο της εργασίας: Η Ελληνική περίπτωση». ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ Τεύχος 45, Ιούλιος 2008.

Χαλάς Ιωάννης (2001). *Κατάρτιση Ολικής Ποιότητας: Ένας Οδηγός Ποιοτικής Προσέγγισης στην Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση*. Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας.

Ιστοσελίδες

www.hellenicpolice.gr

www.oecd.org/education/adult-education/

Νομοθεσία - Κανονισμοί

Διεύθυνση Εκπαίδευσης Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας έκδοση 2001-2015 «Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Δοκίμων», «Οδηγός Σπουδών Σχολής Αστυφυλάκων»

Νόμος 2226/1994 (ΦΕΚ 122/Α) «Εισαγωγή εκπαίδευση και μετεκπαίδευση στις σχολές της αστυνομικής ακαδημίας»

Νόμος 3686/2008 (ΦΕΚ 158/Α) «Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού της ΕΛΑΣ»

ΟΟΣΑ - Εκπαίδευση για τους ενήλικες: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

Προεδρικό Διάταγμα 190/1996 (ΦΕΚ 153/Α) «Ορισμός Σχολής μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης ελληνικής αστυνομίας»

Προεδρικό Διάταγμα 319/1995 (ΦΕΚ 174/Α) «Οργανισμός σχολής αξιωματικών της ΕΛΑΣ»

Προεδρικό Διάταγμα 352/1995 (ΦΕΚ 187/Α) «Οργανισμός σχολής αστυφυλάκων»

Προεδρικό Διάταγμα 4/1995 (ΦΕΚ 1/Α) «Εισαγωγή στις σχολές αξιωματικών και αστυφυλάκων με το σύστημα γενικών εξετάσεων»

Υπουργική Απόφαση 6500/1/6-γ'/1995 (ΦΕΚ 607/Β) «Κατατακτήριες εξετάσεις για την εισαγωγή στη σχολή αξιωματικών της ΕΛΑΣ»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων- Η περίπτωση της ΕΛ.ΑΣ.

Το παρόν ερωτηματολόγιο διανέμεται στα πλαίσια της διπλωματικής εργασίας:

Ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων- Η περίπτωση της ΕΛ.ΑΣ. "

Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο, προσωπικό και η συμπλήρωσή του είναι εθελοντική. Η επεξεργασία και η ασφάλεια των ερωτηματολογίων αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του ερευνητή και όλοι οι συμμετέχοντες προστατεύονται από τις αρχές της τήρησης του απορρήτου.

Μέρος Α: Δημογραφικά στοιχεία

1. Φύλο

- Άνδρας
- Γυναίκα

2. Ηλικία

- <25
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- >55

3. Ποιο είναι υψηλότερο επίπεδο μόρφωσης σας;

- Απόφοιτος Πανεπιστημίου / Α.Τ.Ε.Ι.
- Μεταπτυχιακό
- Διδακτορικό
- Σχολή Αξιωματικών
- Σχολή αστυφυλάκων
- Άλλο

4. Είστε:

- Αξιωματικός
- Υπαξιωματικός (Από Ανθ/μος έως Αστυφύλακας)
- ΕΦ

5. Εργασιακός χώρος : *

- Εξωτερική υπηρεσία
- Εσωτερική/ Γραφείο

6. Χρόνια υπηρεσίας :

<5

5-10

10-15

15-20

>20

Μέρος Β: Μέθοδοι και συχνότητα προγραμμάτων εκπαίδευσης

Λάκη Ιωάννα

7. Χρειαστήκατε γνώση και μεθόδους στην δουλειά σας τα οποία δεν είχατε διδαχθεί στην σχολή σας;

- Ναι
- Όχι
- Μερικώς

8. Μετά την αποφοίτηση σας από την σχολή Αστυνομίας έχετε παρακολουθήσει προγράμματα εκπαίδευσης (πχ προγράμματα κατάρτισης, μετεκπαίδευσης κλπ.);

- Ναι
- Όχι

9. Πόσο συχνά παρακολουθείτε εκπαιδευτικά προγράμματα που προσφέρει η Ελληνική Αστυνομία;

- Δεν έχω παρακολουθήσει
- Σπάνια
- Συχνά
- Πολύ συχνά

10. Γνωρίζετε την ύπαρξη κάποιου προγράμματος εκπαίδευσης που λαμβάνει χώρα αυτή την περίοδο ;

- Ναι
- Όχι

11. Ποιος/οι ήταν ο/οι εκπαιδευτής/ες σας στα εκπαιδευτικά προγράμματα που είχατε συμμετάσχει;

- Ανώτερος αξιωματικός
- Υπάλληλος από τη σχολή μετεκπαίδευσης Προϊστάμενος
- Εξωτερικός εκπαιδευτής/ οργανισμός

12. Με ποια μέθοδο έχει πραγματοποιηθεί η εκπαίδευση που έχετε λάβει από την ΕΛ.ΑΣ., από την πρόσληψή σας μέχρι σήμερα;

- Σεμινάρια/ Διαλέξεις
- Εκπαίδευση/ Καθοδήγηση στη θέση εργασίας
- Ηλεκτρονική Εκπαίδευση/ e- learning
- Εναλλαγή θέσεων εργασίας/ job rotation
- Μελέτη περιπτώσεων/ case studies
- Σχολή μετεκπαίδευσης - επιμόρφωσης ΕΛ.ΑΣ.

Μέρος Γ: Αποτελεσματικότητα, οφέλη και σκοπός εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις (1 = Διαφωνώ απόλυτα 2 = Διαφωνώ 3 = Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ 4 = Συμφωνώ 5 = Συμφωνώ απόλυτα) * Σε περίπτωση περιήγησης από κινητό τηλέφωνο σύρτε αριστερά στις ερωτήσεις που δεν είναι εμφανείς οι επιλογές 4 και 5

13. Θεωρείται σημαντική, κατά τη γνώμη σας, η συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού από πλευράς ΕΛ.ΑΣ;

Διαφωνώ Απόλυτα

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Συμφωνώ Απόλυτα

14. Η εκπαίδευση που λάβατε(όταν αποφοιτήσατε από την Σχολή) ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της θέσης σας στην ΕΛ.ΑΣ.;

Διαφωνώ Απόλυτα

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Συμφωνώ Απόλυτα

15. Πόσο κατάλληλες/ αποτελεσματικές θεωρείτε ότι είναι οι πιο κάτω μέθοδοι, για την εκπαίδευση του προσωπικού;

1 2 3 4 5

Λάκη Ιωάννα

15.1	0	0	0	0	0
Εκπαίδευση στη θέση εργασίας					
15.2 Σεμινάρια/ Διαλέξεις	0	0	0	0	0
15.3	0	0	0	0	0
Ηλεκτρονική εκπαίδευση/ e-learning					
15.4 Εναλλαγή θέσεων εργασίας	0	0	0	0	0
15.5 Σχολή μετεκπαίδευσης - επιμόρφωσης ΕΛ.ΑΣ.	0	0	0	0	0

16. Πιστεύετε ότι ο αστυνομικός θα πρέπει να συμμετέχει σε προγράμματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης;

Διαφωνώ απόλυτα

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Συμφωνώ απόλυτα

17. Πιστεύετε ότι μέσω της εκπαίδευσης και της συνεχούς επιμόρφωσής σας αναπτύσσονται οι δεξιότητες που απαιτεί το καθήκον στην ΕΛ.ΑΣ.;

Διαφωνώ απόλυτα

Λάκη Ιωάννα

- ο 1
- ο 2
- ο 3
- ο 4
- ο 5

Συμφωνώ απόλυτα

18. Πόσο συμφωνείτε ότι επηρεάζονται οι παρακάτω δηλώσεις από τη συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού της ΕΛ.ΑΣ.;

	1	2	3	4	5
18.1	0	0	0	0	0

Παραγωγικότητα

18.2 Ανύψωση	0	0	0	0	0

ηθικού

προσωπικού

18.3 Γνώσεις και δεξιότητες	0	0	0	0	0

18.4 Αυξημένη	0	0	0	0	0

αφοσίωση

προσωπικού

18.5 Επίτευξη στόχων	0	0	0	0	0

18.6 Μείωση επίβλεψης	0	0	0	0	0

18.7	0	0	0	0	0

Προσαρμογή σε νέες μορφές εγκλήματος

18.8 Επίλυση προβλημάτων	0	0	0	0	0

Λάκη Ιωάννα

18.9 Προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες	ο	ο	ο	ο	ο

19. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι το σύστημα εκπαίδευσης της Ε.Α. συμβάλλει στα:

	1	2	3	4	5
19.1 Στην επίτευξη των στόχων	ο	ο	ο	ο	ο
19.2 Στην ορθή εκτέλεση των καθηκόντων/ εργασίας	ο	ο	ο	ο	ο
19.4 Στην επαγγελματική(βαθμός) σας ανέλιξη	ο	ο	ο	ο	ο
19.5 Στην ενίσχυση του πνεύματος της ομαδικότητας	ο	ο	ο	ο	ο
19.6 Στη δέσμευσή/αφοσίωση σας στην Ε.Α.	ο	ο	ο	ο	ο
19.7 Στην αλλαγή στάσης και συμπεριφοράς προς την Ε.Α.	ο	ο	ο	ο	ο

Μέρος Δ: Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών προγραμμάτων

20. Εφαρμόζεται σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που παρέχονται από την ΕΛ.ΑΣ.;

- ο Ναι
- ο Όχι

21. Εάν ναι, με ποιο τρόπο γίνεται η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων;

- ο Συμπλήρωση ερωτηματολογίων
- ο Γραπτές ή προφορικές δοκιμασίες
- ο Έλεγχος για την εφαρμογή των διδαχθέντων γνώσεων στο χώρο εργασίας
- ο Άλλο

22. Τα συμπεράσματα που εξάγονται από την αξιολόγηση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος αφορούν:

- ο Την ικανοποίηση του προσωπικού από την εμπειρία της εκπαίδευσης
- ο Το βαθμό αφομοίωσης των διδαχθέντων από το προσωπικό
- ο Τυχόν λάθη και παραλείψεις του προγράμματος
- ο Άλλο

23. Είστε ικανοποιημένος/η συνολικά από το εκπαιδευτικό σύστημα που σας παρέχει η ΕΛ.ΑΣ.;

Διαφωνώ απόλυτα

- ο 1
- ο 2
- ο 3
- ο 4
- ο 5

Λάκη Ιωάννα

Συμφωνώ απόλυτα

24. Η διάρκεια των προγραμμάτων που παρακολουθήσατε ήταν κατά τη γνώμη σας επαρκής για την κάλυψη του εκπαιδευτικού αντικειμένου;

Διαφωνώ απόλυτα

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Συμφωνώ απόλυτα

25. Το ωρολόγιο πρόγραμμα ήταν ικανοποιητικό;

Διαφωνώ απόλυτα

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Συμφωνώ απόλυτα

26. Μείνατε ικανοποιημένοι από την οργάνωση και τον συντονισμό του εκπαιδευτικού προγράμματος;

Διαφωνώ απόλυτα

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Συμφωνώ απόλυτα

27. Τα διατιθέμενα εποπτικά μέσα και παροχές διδασκαλίας ήταν πλήρη;

Διαφωνώ απόλυτα

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Συμφωνώ απόλυτα

28. Είσαστε ικανοποιημένοι από τις μεθόδους διδασκαλίας που χρησιμοποιήθηκαν;

Διαφωνώ απόλυτα1

- 2
- 3
- 4
- 5

Συμφωνώ απόλυτα

29. Πιστεύετε ότι το περιεχόμενο του προγράμματος ανταποκρίθηκε στις ανάγκες για απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων;

Διαφωνώ απόλυτα

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Συμφωνώ απόλυτα

30. Πιστεύετε ότι μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις γνώσεις που αποκτήσατε από το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα;

Διαφωνώ απόλυτα

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Συμφωνώ απόλυτα

31. Μετά την παρακολούθηση του προγράμματος, συμμετάσχετε σε παρόμοια εκπαιδευτικά προγράμματα;

Διαφωνώ απόλυτα

- ο 1
- ο 2
- ο 3
- ο 4
- ο 5

Συμφωνώ απόλυτα

32. Σε τι ποσοστό πιστεύετε ότι επηρεάζεται η αποδοτικότητα και επαγγελματισμός των αστυνομικών με τα παρακάτω :

	60%	15%	25%
Τυπική (Εκπαίδευση που απονέμεται τίτλος σπουδών)	☐	☐	☐
Μη τυπική (απονέμεται πιστοποίηση πχ σεμινάρια/ εκπαιδεύσεις)	☐	☐	☐
Άτυπη (Εμπειρίες από την εργασία- Βιωματική)	☐	☐	☐